

Szerkesztővel értekezni lehet min-
dennap 11 és 12 óra között. —
A lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény Margitai
József szerkesztő nevére
küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyilvánterék és hirdetések.

MÁGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi
takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések még elfogadtnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schulek H., Dukas M., Oppelt A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl.
Brünnen: Stern M.

Nyilvánterék ára 10 kr.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

KOSSUTH TEMETÉSE NAPJÁN.

Ma teszik a haza méltóságteljes és osztatlan részvétele mellett a magyar nemzet nagy fiának holttemét örök nyugalomra.

A végliszteletadás pompája s a nemzet gyásza méltó Kossuth nagy nevéhez s nagy érdemeihez.

A magyar nemzet nem volt nem is lehet háladatlan ahhoz, a kinek oly sokat, nagyon sokat köszönhet!

A magyar nemzet mindig hálás volt nagyjai iránt.

S a midőn Kossuth temetése napján külsőleg is megnyilatkozik az egész nemzet szíve, e megnyilatkozásba semmi más ne vegyüljön, de nem is vegyülhet, mint a mély gyász és igazi hála-érzete.

Csáktornya városa s vele együtt Muraköz, mint a nemzet összességével érző, nem tiszta magyar ajku, de hazafias vidék közönsége is teljesítette kötelességét a nemzet gyászában. Nem zavarta e kötelesség teljesítését egy hangja sem azoknak az alapnélküli kifakadásoknak és zavargásoknak, a melyek — fájdalom — hazánk több helyén majdnem diszharmóniát idéztek elő a kegyelet nyilatkozásában.

Ismét és újra hazafias örömmel hangoztatjuk, hogy városunk és vidékünk magyar, horvát és német ajku közönsége egygyé olvadt a gyászbán, s a kegyelet és hazafiság oltárára tiszta szívvvel, konkolylól ment érzéssel áldozott.

Zárjuk nagy halottunk emlékét szíveinkbe, nevével kegyelettel említsük unokáink előtt! Adjuk át, nagy hazánkfiát a történelemnek s nevével a halhatatlanságnak! Porhüvelyei pedig nyugodjanak békével!

S ezzel hazafias kötelességünket végezvén, gyászlobogónkat váltsa fel szívünkben jövődöbeli hazafias munkálkodásunknál az a fehér zászló, melyről nemzetünk élő dicsősége: Jókay, Kossuth halálakor oly szépen emlékszik meg következő szavaiban:

„Valamennyi gyászlobogón élől, melyet a nagy halott ravatala előtt fog vinni a gyászolók táborra, egy fehér zászlót lobogtasson: — az engesztelődés fehér zászlóját, — az alkotmány oszlopai iránti hódolat szepölőlen fehér zászlóját. — In hoc signo vinces.”

Muraköz mindig lángoló szeretettel csüngött hazája sorsán, Muraköz mindig a magyar haza érdekében munkálkodott, s Muraköz meg fogja érteni s követni is fogja koszorús irónk szavait!

A „Muraköz” tározója

Isten mindenütt.

(Hugó Viktor.)

A tenger parton állok, csillagos csöndes éjen,
Nincs felhő az égen s a tenger alszik mélyen...
Éllatok messze, messze, hol az örök-lény árad
Egyszerre ime erdő, hegy völgy, mindent fölérz,
Tengertől, csillagoktól, halom valamit kérdez,
Mire halk zsongás támad.

S az ég csillagoknak megazámithatlan ezre,
Suttogva majd zajongva fel a méla neszre,
Fénykoronás fejükkel leborulva, meghittén —
S az imént nyugvó tenger — hullámaival emelvén —
Elkezd csattogni lágyan, rimekbe csengő nyelvén:
Igen ő az! az — Isten.

Fordította: Rácz Mihály.

Az ibolyáról.

Valami csodálatos varázst gyakorol a sze-
rényen meghuzódó kis ibolya, midőn az őde ta-
vaszi pávilion először megjelen.
Örülünk ugyan az üvegházi ibolyának is,
melyivel a mai műkertészet téli közepén is meg-

lep, mialatt a fagy jégvirágokat rajzol abla-
kainkra; de mestereőgesen nevelt virágnál
hiányzik az (első ibolya) varázsa és poézise,
mely a tavasz megérkezésének hírnöke.

A növény megváltoztatja egy-egy vidék
jellegét. De bizonyos, hogy a környezet és elren-
dezés is jelentékenyen emeli a növényvilág esz-
thetikai hatását. Ugy viszonylik ahhoz, mint a
fogalvány a drága köhöz.

Hol érvényesülhetne szebben pl. a buzavi-
rág sötét kék színe, mint a megérett kalászok
hulámai között, vagy a csipkerózsa, mely zöld
indáival beszövi a kopár szirteket, életet és
kellemet kölcsönöz azoknak, s a rideg, kőves
talajnak köszönheti szépsége magasabb jelentő-
ségét.

A megifjalt föld ujjaszületésének jelvényeül
tekintették az ibolyát már a görög poéták is, de
ennek teljes ellentétéül egyuttal a halál jelképé-
nek is sötét színeért és szororuan földre hajó
alakjáért.

Fogadjuk el napjainkig is fennmadt barát-
ságosabb jelentőségét, mely a vidám görögöknél
sokkal elterjedtebb lehetett, mert az athéneiek
legkedvencebb virága az ibolya volt. s ők azt
oly nagy mennyiségben tenyésztették a kertjeik-
ben, hogy ez által az istenek városa: (ibolya
illata). (ibolyától koszoruzott) szép melléknevet
nyert. (Már Homer említi az ibolyát Kalypso
szigetének paradicsomi leírásában: (A zördét
ibolyával és zellerrel volt tele.) Dedyosza 5)
Az akropolis hegyén még ma is dusan terem az

ibolya vadon — mellékesen megjegyezve, délen
sokkal pompásabban illatozik, mint nálunk —
s míg a szellő éjjelenként az örök szép márvány-
romok és ezüstvelű olajfák koronái felett
halhatatlan multról regél; — az ibolyák mosolyogva
és cséveve tekintenek a csillagokhoz fel.

A szép görögök praktikus utódai az
(ibolya szemű) istennőnek. Athénának szentelt
földön az ibolya virágait egy sajátos illatu
csemege készítéséhez használják fel.

A középkor elején is a tavasz hírnökének
tekintették az ibolyát. A ki Bécs környékén az
első ibolyát megpillantotta, azonnal jelentést tett
róla a hercegnek, ki egész udvarától és a la-
koság tarka tömegétől kísérvé, arra a helyre
lovagolt, hol aztán a legszebb szüznek kellett az
első ibolyát leszakítani.

E kedvelt virággal még egy sajátosos rege
is össze van kötve. Egy lovag hajdan — be-
széli a rege — a rossz szellemet kigonyolta görbe
lába miatt, miért ez őt aztán egész varával és
minden bennelevővel egy mély sziklahasadékba
süllyesztette. De a várnak szelid és angyal tiszta
kisasszonya felett nem volt hatalma a sátánnak;
ez megmenekült, de szegénynek egyedül elha-
gyottan kellett élnie.

De ekkor egy jó szellem megkönyörült a
magányosan buslakodó leányon s kedves ibolyává
változtatta, azonban száz évben csak egyszer
volt szabad neki nyílnia s midőn a századik év
leteltével egy ilju lovag őt, mint az év „első
ibolyáját” föltalálta és megcsókolta: megőrt a

Kossuth teteme Csáktornyan.

A magyar nemzet történetében örökké emlékezetes lesz 1894. márczius 30-ika. E napon hozták haza a nemzet nagy fiának, Kossuth Lajosnak holttestét. S a magyarok történelmében a Zrinyiek ősi fészkeinek ismét egy fényes lap jutott. Muraközben érkezett a nagy bujdosó holttestét szállító vonat az imádott haza földére s Csáktornyan vette át a drága hamvakat a nemzet.

Már napok óta lázas tevékenységet fejtett ki a város előljárósága s a rendezőbizottság. A sürgönyözés, az intézkedés szakadatlanul folyt. A városban csak a legszegényebb emberek nem tűzték ki házaikra a gyászlobogót. Az egyesületek, társulatok gyűlése permánens volt. Plakátok adták tudtára a közönségnek az intézkedéseket. A város képviselő-testülete a következő felhívást tette közzé:

„A haza gyászba borult — elvesztette legnagyobb fiát, meghalt Kossuth Lajos, a magyar nép apja, — a magyar szabadság megteremtője. Holttestét 1894. évi márczius hó 30-án pénteken reggel 6 óra kor veszi át Budapest fő- és székváros küldöttsége — a csáktornyai állomáson. Polgártársak! jelenjünk meg mindnyájan gyászt öltve, — rójuk le hazánk legnagyobb fia iránt kegyeletünk adóját. Áldás legyen porain! Örökké éljen emléke! — Csáktornya város képviselő-testülete.»

Már csütörtökön gyülekezni kezdték a küldöttségek. Minden vonat hozott vendégeket. A távolabb eső községek lakossága előző nap, a közel fekvők kora reggel megérkeztek. Megható volt együtt látni az értelmiség között a göcsei magyar, a muraközi horvát s a Murántuli vendégek tarkaságát, a kik Kossuth apjuk visszahozatalának gyászünnepélyét látni óhajtották.

Csütörtökön reggel megérkezett a budapesti egyesült asztaltársaságok küldöttsége diszmagyarban, délután megérkezett Budapest fő- és székváros és Zala megye küldöttsége, hírlapírók s a távolabb eső muraközi községek közönsége. Az esteli ukki, valamint a kanizsai vegyesvonattal, nemkülönben magán fogatokon számos vendég érkezett. Perlak, Bottornya stb. vidékünkbeli községek gyászlobogók alatt kocsin pénteken hajnalban érkeztek.

Csütörtökön este a Turinból jött két különvonat 180-180, orsz. képviselőkből,

egyetemi ifjakból stb. álló utasai megállapodtak Csáktornyan, hogy másnap részt vegyenek az átvétel ünnepélyénél. A vendégek előzőnőtték a vendéglőket. A »Hattyu« vendéglő ebédlőjében a tetőlokra hágott a hazafias hangulat. Az egyetemi ifjuság vezetője Bottlik József joghallgató, majd Pólya László átérzett felköszöntőkben fejezték ki hálájukat Csáktornya közönségének a gyászünnepély alkalmával való hazafias magatartásáért és a vendégszeretetért. Éltették a csáktornyai tanítókat, kik hazafias működésük által oly nagy érdemeket szereztek. Barabás Béla és Vöröss orsz. képviselők s mások lendületteljes, hazafias felköszöntőket mondottak. A »Hattyu« vendéglő ebédlőjében a közönség Kossuth tetemeinek átvétele előestéjén olyan hazafias ünnepélynek volt szemtanuja, a milyent ritkán van alkalma látnia.

A vasuti állomás pompás diszitése, melyet Csáktornya saját költségén eszközölt mindenkinek megnyerte tetszését. A nagy kiterjedésű állomás falai részben zöld galyakkal, részben fekete poszlóval voltak bevonva. A fedélzeten számos gyászlobogó lengett. Az indóház emeletének közepén Kossuth arcképe látszott s óriási, nemzeti színű, gyással bevont zászlót lobogtatott a szellő.

Pénteken kora reggel fél négy óraker megszólaltak a mozsarak, ébredőre szóllították városunk lakosságát. Négy órakor gyülekezni kezdett a városházánál a nép és polgári iskola tanuló-serege, a helybeli és vidéki küldöttségek, testületek s közönség. A csáktornyai és bottornyai tüzoltók s a képezde ifjuságából az önként vállalkozók rendfentartói karzallagjaikkal a tűzoltói laktanyában gyülekeztek. Pont öt óraker megindult az impozáns menet minden részről a vasuti állomáshoz. Itt felállították a küldöttségek. Két kordon húzattott. A kordonok között foglaltak; helyet a küldöttségek, a tanuló ifjuság legelül az orsz. képviselők, a turini vendégek, hivatalos személyek s rendezők, a kordonok háta mögött a küldöttség közé nem tartozó közönség, nép.

Reggel 6 óraker megszólaltak a stayer magyar határszélen Dráva-Mogyoródnál felállított mozsarak, jelezvén, hogy a vonat a szent haza határaihoz ért. Itt a nyílt pályán megállott a vonat. Márkus Budapest alpolgármestere jelezte a gyászoló család hoz intézett beszédében, hogy a nagy halottat vivő vonat haza ért. Mire a nagy

halott fia Kossuth Ferencz letérdelt s a határkőnél letűzött nemzeti zászlót, melyet Ungár Adolf körjegyző vezetése alatt álló muraközi földmivelők sokasága vett körül, apja szellemének nevében megcsókolta. Megható jelenet, minőt csak a nagy magyar szelleme idézhet elő!

Ujra mozsarlövések hallatszanak a határról s 15 percz múlva megérkezik a vonat a szózat megható hangjai között Csáktornyára. Kossuth fia, nővére leszállanak a vonatról, orsz. képviselők, magyar, olasz, amerikai hírlapírók, Basso, a nagy magyar orvos, Georgio hű inasa stb. mindössze 55 ember alakja tűnik az impozáns, 45 ezerre menő gyászoló közönség elé.

Szilvágyi Gyula légrádi ev. lelkész megható imát mondott, Csertán Károly alispán a megye nevében üdvözli a nagy magyar holttestét, Polónyi Géza orsz. képviselő a fő- és székváros nevében veszi át Kossuth drága holttestét. Kossuth Ferencz, mélyen megindulva, remegő hangon válaszol. — S szem nem marad szárazon, sziv nem marad érintetlen a szavak elhangzása után. A holttest beérkezésétől kezdve a városban szóllanak a harangok.

A gyászünnepély után a mélyen megható család a könnyező közönség közé gyűl; a gyászba borult hölgyek Ruttkayné kezét csókolják s elkezdődik a koszorúk átadása.

Küldöttségileg jelentek meg koszorúkkal: Zalavármegye közönsége, Csáktornya közönsége, Csáktornyai hölgyek 2 koszorúval, (Kossuthnak és nevének s leányának) Csáktornyai izr. nőegylet, Csáktornyai fiatalok, Csáktornyai keresk. fiatalok önkép. ököre, Csáktornyai izr. hitközség, Csáktornyai keresk. kaszinó, Csáktornyai csizmadia ipartársulat, Perlak közönsége, A. Domboru olv. kör, Légrad közönsége, A. Lendva és vidéke közönsége, Lenti közönsége, Sümeg közönsége. Mura-Szombati kaszinó, Budapest küldöttsége, Zágrábi küldöttség. Kotor, Hodosán, Letenye községek képviselői. — Számosan jöttek át Horvátországból. Zágráb, Varazsd, Ludbreg, Novi Marof s a t. községekből mintegy 200-an vettek részt a magyarok fájalmában.

A gyászlobogókkal feldiszitett vonat gözmozdonya háromszor ad jelet s a vonat a haza határáról tovább viszi a nagy halott hamvait be az ország szívébe. S a hátramaradtak kalaplevéve éneklék milliók imáját: az Isten áld meg a magyart!

Csáktornyan tul nem volt órház, amelyen temérdek ember ne csoportosult volna Mura-Király s Kottor állomásokon fekete zászlókkal várta a nép a hallotthozó vonatot.

Hálásan mond köszönetet az Égek urának Csáktornya városa s Muraköz vidéke, hogy eme történelmi jelentőségű esemény színhelyét vidékünket választotta, s a magyar nemzet hálás elismerést érez Csáktornya városa és Muraköz közönsége irányában, mely Kossuth hamvai átvételének ünnepélye alkalmával is újabb jelét adta hazafias érzületének.

Örömmel fejezzük be tudósításunkat azzal, hogy a város és a rendezők fáradaimai teljes sikert arattak, mert semmi nemű baj-daczára a nagy néptömegnek, nem fordult elő, a minek főleg maga a közönség az oka, mely maga is közreműködött a rendfentartók munkájának megkönnyítésében.

Különfélék.

Kérem. Kérjük t. előfizetőinket, sziveskedjenek a második negyed alkalmával előfizetéseiket megújítani s a hátralékokat beküldeni!

varázs, előtűnt újra az esülőed vár, a lovagokkal és csatlósokkal, s az így megáldott szép kisasszony kezével köszönje meg a szép lovagnak a varázs megtörését.

Az ibolya Európában mindenütt honos és már a legrégebb idő óta tenyészik is. A legszebb mythosza a virágok között kétségkívül az ibolyának van.

A görög hitregében már szerepelt. Atlasznak egyik leánya Appolótól üldözötve ibolyává változott.

Alás hitrege szerint a Jupiter elől menekülő Yó nyomában ibolya fakadott.

Herder igen szép regét mond róla. A világ teremtésekor a kopár sziklát csupán fű borította, akkor az Alasatosság elültette az ibolyát s az sokáig, mint neki szentelt virág volt ismeretes.

Franciaországban kivált a troubadorok idejében szerepelt az ibolya. Az 1324-iki Toulonosi hét Troubador versenyen egy aranyibolya volt a nagy jutalom.

I. és III-ik Napoleon életének az ibolya jelentékeny hatást gyakorolt sorsuk változására. Mindkettőnek neje szenvedélyes virágkedvelő volt. I. Napoleon nevének Beauharnais Jozsefnek ibolyával kedveskedett. Neje örömmel fogadta és szagolván ijedten mondta:

— Ezeknek az ibolyáknak halotti szaguk van.

Nem sokára meg is halt. III. Napoleon úgy szeretett feleségébe, Montijo Augeniába, hogy ibolyákkal felékesítve látta meg először.

Valamint a dalköltészetben az ibolya minden virág közt elvitatlanul az első helyet foglalja el a rózsa mellett, ép úgy illata is az athensiek óta napjainkig legkedveltebb a rózsa mellett. József gondolkodásu és találmányokban gazdag korunk jól érti, miként kell az illékony virágillatot számtalan szesz- és illatúvegcsébe lekötöni. Vannak gyárok, a hol évenként 10,000 kilo ibolyavirág használtatik föl illatszert készítésére.

De nem csak az ember kedveli illatát, hanem maga természet is gyönyörködni látszott művében, midőn az ibolyába belelehelte az elbűvölő illatot. mert sokszorosítani igyekezett azt egy kardliliomféle — iris florentina — gyökerébe is bele oltotta, mely mint ibolyagyökér árutatik, honnan iris, vagy ibolyapor név alatt az előkelő hölgyvilág illatszert dobozaiba vándorol.

Ibolya illatot terjeszt még egy penészféle is, az ugynevezett ibolyamoha, bissus jolintus. Ez a nedves helyeken fekvő, köveken található s az ezen köveket a nép egyszerűen ibolyaköveknek nevezi, feltűnő átható ibolyaillatuk miatt.

Ince Jenő

— Személyi hírek. Dr. Wlassits Gyula orsz. képviselőnk Kossuth hamvainak átvétele alkalmával Abbaziából hozzánk sietett, hogy részt vehessen városunk ünnepélyén. Orsz. képviselőnk Csáktornya még az nap Budapestre utazott. — A Csáktornya vasúti állomásnál végbement Kossuth gyászünnepély alkalmával a déli vasút igazgatója Brám lovag is jelen volt, hogy az állomásnál a forgalmi ügyekben személyesen intézkedjék.

— Csáktornya hírvétele Városunk a következő szövegű részvétnyilatkozatot küldötte Turinba: „Csáktornya város mai napon tartott közgyűlése mély, hazafias részvételt fejez ki a magyar haza legnagyobb fia: Kossuth Lajosnak elhunytá fölött.” — A koporsóján elhelyezett koszorújára pedig a következő sorokat írta: „A haza határán gyászolva borul le előtled Csáktornya város közönsége.”

— Meghívás. Vasárnapon április hó 1-én Kossuth Lajos tiszteletére a helybeli izr. imaházban gyász-isteni tisztelet fog tartatni, mire az igen tisztelt közönség vallás küldömbőség nélkül tisztelettel meghívatik. A csáktornyai izr. hitközség előjárósága.

— Szép és hazafias jelelenség számba vehető Csáktornyan, hogy muraközi horvát ajku földmivelő polgártársaink nagy érdeklődéssel, egész csoportosulást képezve szemlélték Fischer F. könyvkereskedő kirkatait az ünnepek alatt, melyekben Kossuthnak s hozzátartozóinak arcképei voltak kitéve.

— Bégradtól értesítenek bennünket, hogy a mint Kossuth haláláról értesítést vettek, az olvasóegyletre és az ev. templomra kitérték a gyászlobogót s az ev. templomban meghúzták a harangokat. A város képviselőtestülete s az olvasó egyület gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a temetés napján tartandó isteni tiszteleten gyászlobogók alatt testületileg jelennek meg az ev. templomban.

— Alsó-Domboruról írják, hogy az olvasókör a reményi gyászban osztozni óhajván, a következő határozatot hozta: Kossuth arcképét halálhíze napján gyászfátyollal behorította, a helyiségre gyászlobogót tűzött ki. Részvételt táviratilag fejezte ki Kossuth fiainak. Diszes koszorút rendelt, mire a kör tagjaitól hamarosan 60 frt gyűlt be. A hatalmas koszorú gyászszalagján: Az alsó-domborui olvasókör — Kossuth Lajosnak felirat volt. A koszorú deputáció, melynek tagjai: Hirschler Ödön, Utasi József, Pichler Imre, Kohn Károly, Gadó Lajos, Mieser Rafael, Vámosi Tivadár és dr. Szabó Zsigmond vitte Csáktornyára, hol Utasi József volt 48-as honvéd néhány kegyeletos szó kíséretében a nagy elhunyt koporsójára helyezte. Az elhunyt művel az olvasókör részére beszereztetnek. Ugyanezen közgyűlés dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt dísztagul választotta és erről a következő táviratban értesít: Nagyméltóságú Wekerle Sándor urnak, Magyarország miniszterelnökének Budapesten. Az alsó-domborui olvasókör mai közgyűlésén Nagyméltóságodat, hazánk iránt szerzett annyi érdemei elismerésül dísztagjává választotta. Fogadja kérem szívesen egy határozati közönségnek részben horvát ajku tagokból álló olvasóköre nevében mindazon jókért, melylyel édes hazánkat boldogította. Az olvasókör megbízásából: Czimermán Ferencz, elnök. Dr. Szabó Zsigmond, h. jegyző.

— Gyermekkar alakított Czompó Andor római kath. kántor. A gyermekkar a 11 órai magyar miséken szokott énekelni szépen s meghatóan. A hívők figyelmét felkivjuk erre, az ajtatosságot nagyon előmozdító dologra, mert az ártatlan gyermekek éneke valóban megható. A husvéti ünnepek alatt is néhány, ügyesen betanított és előadott éneket hallottunk, melyekért a kántor urat s a karban résztvevő gyermekeket a közönség elismerése méltán megilleti.

— Halálhíre. Tóth Kálmán hodosáni áll elemi népiskolai igazgató-tanítónak mástól éves László fia f év márczius hó

22-én meghalt. Enyhítse a szülők fájdalmát számosak színté ré-zvéte.

— Grszagos vásár Csáktornyan. Az elmúlt virágvasárnapon vásárunk egyike szokott lenni legélénkebb orszagos vásárainknak. Most erős északi széllel kellemetlen nyirkos, havazásra hajló hidig idő volt, mely ha nem is rontotta meg, észrevehető visszahatással volt annak élénkségére. Tekintve tehát ezen körülményt, elmondhatjuk, hogy a vásár várakozáson felül jól sikerült, mire okvetlenül befolyással volt az idei husvétünnep. Igen élénk volt a ruhaneműek, vászon és rőfős árúk üzlete; kereskedők és iparosok kielégítő vásárt csináltak úgy-mennyiség, mint ár tekintetében. A muraközi parasztlaszonnyok által házilag előállított vászon is keresett cikk volt. Ugy a lóvásár, mint a szarvasmarhavasár jóval felül állott a közepesen egy a felhajtás, mint az eladásban. A helybeli tanítóképző kertészetiéből áruba bocsátott gyümölcsfa csemetéket rendes jó áron hamarosan megvásárolták. Apró-jóság tulajmagas áron kelt el.

— Hazai hírek. Z a l a m e g y e közegés ségtügye február hónapban különösen a gyermekek között a gyakori difteritisz, ronszó toroklob, vörheny és hasi hagymáz miatt kedvezőtlen volt. — N-K a n i z s á n a városi képviselőtestület megválasztotta adótitkárnak ifj. Ács Józsefet, kül-tanácsosnak Thomka Emkét, inokoknak Handy Gyulát és Anhofer Gyulát. — G u t m a n n Vilmosné édes atyja, néhai megyeri Krausz Mayer emlékére 1000 frt alapítványt tett a nagy kanizsai izr. hitközségnek. — K e s z t h e l y e n a tavaszi madár-átvonulások tanulmányozásai céljából a kis Balaton területére dr. Lovassai Sándor, gazd. int. tanár küldetett ki. — Dr. M a n d l P á l, orsz. képviselő 200 frtot adományozott az alsó-lendvai választókerület azon tanítói részére, kik a magyar nyelv tanítása körül érdemeket szereznek. — C s i g a h á z i G á b o r. szepetneki uradalmi kasznár 16 éves leánya, Anna, öngyilkos lett.

CSARNOK.

A művész-világból.

Ennek a történetnek elejét rózsaszínű tintával kellene írnom. Egy harmatos rózsabimbó szerepel benne; az olvasóra bizom, találja ki, hogy ki Magam pedig imígyen vezetem nyomra. Frissen szűrt tejfehérség az arcon, a mit lágyan önt el ez tideség halvány pírja, észbe tő buzávirág szemek szőke selymek burka között, a minék felelékor egy mennyország mozgósítatik, apró cseresznyeszáj, melynek rábeszélő nagy hatalmával menten meg kell ismerkedned, ha abba a gyanuba esztél, hogy — m u z s i k á l i s vagy. Csak nyomon vagyunk tán? Hogy azok közül egy, a ki tagokat gyűjt a philharmonikusoknak.

A kicsike a lehető legnagyobb ambícióval dolgozik, képzelhetni, mennyire megörvend, mikor a szobaleány azzal törtet be, hogy idekűnn egy ember a muzsikálás dolgában jelentkezett. A kis bimbó egészen felfortyan, mint a pezsgő, ha bicseres szőke hunczulkája is megmosolyog bele, mint szomorú fűzfa hajló ága szellő tánczolásakor.

— Te eszeveszett! az nem e m b e r ! Az egy nagy h i t á t á s. Vezesd be.

Ő maga pedig gyermekek örömmel fut sarkig kitérni a szalon ajtaját.

Óriási konternáció. Kint az előszobában az udvari cipész csizog: Lászlaj.

A filharmóniai egyület ambiciózus taggyűjtője elszontyolodva szól feléje:

— Nincs szükségem most. Majd más-kor hivatni fogom.

Lászlaj poséba veti tenger lábait.

— Nem is abba a sorba jöttem én most. Másért. Hallottam, hogy Nagysád gyűjti a filharmónikusokat.

— És? . . .

— Szeretnék beállani.

— Tud maga ahhoz?

— Már hogy ne, megkövetem, minék után fűlem is meg harmónikám is van, csak én is lehetek tán fűlharmónikus. Tetszik tudni a „Három retek”-nél is én harmónikázom, ha kifogy a munka.

— Lászlaj lábaj, magát még se használhatjuk, noha van harmónikája, de tulajgatosan nagy a fále. Hanem inkább be-protészalom együleti suszternek.

— Azt is megköszönöm. A kezét csókolom!

Flóricza.

A kéménybe szorult kéményseprő.

M u k i a kéményseprő szerette J u c z i t a szobaleányt s a takaros fehér cseléd sem idegenkedett a fekete legénytől.

Hej sok kormot le is csókol a nyalka fűstfaragóról!

De szerelmük nem maradt titokban. Zsuzsa a szakácsné ez a pár nélküli bubos galamb, görbe szemmel nézte a két szerelmezt és feltámadt lekében az irigység.

— Megállj fekete varju; lesz még neked meleged!

Tegnapelőtt este, kapuzárás után be-ocont az epedő Muki az ő ideáljához s egy alkalmas pillanatban a konyhába surrant; de észrevette azt az irigy Zsuzsanna; észrevette azt is, hogy a fűstön hizott Rómeo a kéménybe bujt.

Nosza nem kellett egyéb a gonoszleklű szakácsnének, elővette a csulakot és a'agyujtott a kéményseprőnek.

Szegény Muki egy darabig köhögött, trüszkölt: de végre is fuladozni kezdett.

Lenn fűst, fen fűst, a kulina ajtó pedig csukva . . .

Kétségbeejtő helyzetében ordítani kezdett, mint egy pávián.

Juczi nem mert szólani, csak az ujjait tördelte: Zsuzsanna pedig úgy tett, mint ha most szabadult volna ki a siketnémák intézetéből.

Végre a nagy zajra felébredt a háziur és egy görbe vassal felfegyverkezve kiszaladt a konyhába.

— Mi zaj riad?

— Úram irgalmazz!

— Ki az!

— Én vagyok Muki a kéményseprő.

Erre a felvilágosításra kinyílt a kulina ajtaja és mint egy fűstölt sonka kibukott rajta elalélva, megszedülve az ördögök unokatestvére, a fekete Muki.

Midőn a háziur megértette a gonosz-ságot, a szíve meglágyult és rögtön elcsapta a kegyetlen szakácsné, ki fűsttel akarta kikergetni két epedő szívből a szerelmezt!

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

U urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kafizara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. —
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d

KOSSUTH LAJOS.

Od velikoga nam pokojnika, blage uspomene Kossuth Lajosa, koj je 20. marcijusa 1894. ljeta vu Turinu vumrl, priobčujemo dragim čitateljem Medjimurja sljedeće:

Kossuth Lajos bil je rođen ljeta 1802. szeptembra 19. vu Monoku, zemplinske varmegije. Njegova familija izhadja iz turocke varmegije, gde su njegvi pradedi već vu XIV. stoletju pod imenom „kossuthfalvi i udvardi Kossuthi“ glasoviti plemenitaši bili. Jeden praded dobil je plemićku listinu već od kralja Béla IV-ga. Poklankam se je familija povnožala, rašla se je skorom vea vu gornju Magjarsku, kak takaj i Poljku. Lajošov otec, udvardi Kossuth László sa svojom tovaru sicom: Tyring Weber Karolinom nastanil se vu Monoko, gde je bil fiskalius grofovske familije Andrassy.

Pokohdob je Kossuth László bil protestanske vjere, a vu rodnom mjestu néga bilo cirkve, bil je prvo-rođeni sin Lajos kršćen vu susednom mjestu Tállya; gde je polji vučil prve navuke od protestanskoga mladoga svećenika (pastora) a zatim je navuke nastavil pri piaristah vu Šatoralja-Ujhelyu. Kad je onda vu Pešti zvržil škole, počel se već za rana baviti fiskalijušijom vu svom rodnom kraju vu zemplinskoj varmegiji.

Dojdući vu Peštu proučaval je ovde položaj Magjarske i pošel ljeta 1832 na požunski sabor, koji je odisal opozicijom proti austrijskoj vladi. Kossuth je namjeraval da vu Pošunu izdaje saborske novine, ili drugim rečima saborske izvješćaje. Kormanj mu nije toga dozvolil, ar je magjarski sabor već 800 ljet mogel biti brez toga, pak more i dalje biti. No Kossuth je ipak izpeljal svoje naknenja, ter je počel pod naslovom „Országgyűlési tudósítások“ (Saborski izvješćaji) izdavati pisane novine, koje su se širile pod kuvertom.

Kad je vlada doznala, da Kossuth oštro kritizira njezine odredbe vu svom listu, ona je prepovedala pošti, da ove liste odprema. Od vezda su ih raznašali varmegjanski panduci na konjih.

Sabor je bil razpušćen, a Kossuth se

povrnul vu Peštu, gde je nastavil izdavanje „jurisdikcionalnih izvješćajah“ Vada je i to prepo-édala. — ali je Kossuth potajno nastavljaj svoje delo. Zaradi toga bil je 4. majusa 1837 ljeta vlovljen i zatoren vu veliku nepriliku, — a barun Wesselényi sabral je vu nekoliko dnevi 17.648 forinti, za Kossutha i njegovu familiju. Obsudili su ga na triljetnu temnicu. — Dok je još vu školu hodil i vu saki školi prvi eminenj bil, navčil se svojom velikom marljivostjum nemški i francezki jezik i izobrazil se je vu muziki, a vezda vu reštu navučil se je englezki i čital Shakespeara. 23 aprilia 1840. bil je pomiluvani. Malo za tim vumrl mu je otec vu Aló Dabosu vu peštanskoj varmegiji — i on se oženil s Tezom Meszlényi.

Peštanski nakladnik Landerer ponudil je Kossuthu koncem ljeta 1840. uredništvo političkog lista, poklankam se je oigural vu Beču, da bu dobil dozvolu za to. Vlada je volila, da Kossuthovi artikuluši izidu pod censurum, nego bi prez ne; pak je tu dozvolu podelila. Tak je 2. januara 1841. iziel prvi broj „Pešti Hirlapa“, koji je vu magjarskom novintvu stvoril epoku. Tak se još nije vu Magjarskoj pisalo. Broj abonentah (predplatnikah) vnožal se je vu kratko vrème od 60 na 2500. Kossuth nije napadal vlade, pisal je mirno, hlepel je za reformami.

Vu tom se je slagal s grofom Széchenyi-em, no ov je vse očekival od aristokracije dočim je Kossuth reforme očekival od demokracije. Zaradi toga je nastala med njimi oštra polemika.

Pokohdob orsačko spravišće ljeta 1844 - 44. nije nikaj hasnilo zemlji, Kossuth je napal vladu, a taj je napadaj odjeknul zemljom. Ustrojilo se društvo „Védegylet“ (društvo za zaštitu magjarske industrije). Čim više je rasla agitacija, tim više se je vlada protivila, — i obratno. Vezda je ustal Štefan Széchenyi, ter je proti Kossuthu napisal znamenitu knjigu „Kelet népe“ (Narod izhoda), vu kojoj je osudil delovanje Kossuthovo i njega preglašil fanatistom i ta tim političarom. Vu veliku borbu zmšal se je organ konzer-

vativkov „A világ.“ kojega je uređival grof Aurel Desséffy. Nu duhoviti grof vumrl je malo za tim, a Kossuth je ostal prez premea. Vezda je vlada pozvala Landerera, da odstrani Kossutha, a ov je to včinił.

Kossuth je neko vrème živel vu svom malom imanju vu Tinyeu, aš ga je prodal, napokon i došel opet vu Peštu, gle je vu oktobru 1847. bil izebzan za ablegata vu orsačko spravišće. Kratko vrème za tim buknila je revolucija vu Beču, koja je urodila 15. marcijusa 1848. revolucijam vu Pešti. Zahtevi bili su, da utroji magjarski ministerium sbobodu stampe itd.

Magjarski sabor poslal je vu Beč deputaciju od osmedeset kotrigov, a med njimi Kossutha. Deputacija nosila nosila je caru i kralju adresu. I zbilja car Ferdinand primil je deputaciju i već 17. marcijusa bil je imenovan grof Batthyány ministrom prezešom, Kossuth financijah, Deák pravosudja, Eötvös nastava, Szemere unutrašnjih poslov. Nadvojvoda Štefan postal je palatinom.

Kossuth je začel razvijati svoju djelatnost, kovati peneze, a i izdavati papirnate penez, zidati festunge, obskrblivati narodnu vojsku itd, ar su se na vse strani zdigale nezadovoljne narodnosti naročito Horvati, Srbi, Rumunji i Slovaki.

Magjarski sabor sastal se je 5. juni uša. Odpril ga je palatin Štefan, — a već 11. juniusa Kossuth je preglasil vu orsačkom spravišću, da je »domovina« vu pogibelji, zaiskal vojsku od 200.000 monkov i vjeresiju od 42 milijuna for. Orsačko spravišće je to odobril, — a revolucija je bila tim pretvorena vu ošiti labor. Grof Batthyányi Deák polil su vu Beč, da ondi vmriju duhova, a Kossuth je sam ostal gospodarom situacije vu Pešti. Stvar je bila vse bolje zepletena, na kaj se Batthyányi zahvalil, a Kossuth i Szemere pridržali su svoja mesta vre do 12 szeptembra.

(Konec s'jedn).

Gospodarstvo.

Kada zelenim marhu hranis, pazi :

1. Nedaj marhi odmah, čim ju nahraniš, piti. 2. Neprehadaj odmah od suhe krme na zelenu, niti obratno, sa zelene na suhu, već po malo sa suhe na zelenu, mešajući jednu s drugom itd. 3. Zelene krme podavaj po malo vu menjsih. 4. Računaj i vuredi zelenu krmu tak, da ju navěk imaš i da žnjom prekinuti ne moraš, ar bi si tim vse gospodarstvo poméšal.

P r i t i m r a v l j a m.

Da mravlje na drévo dohadati nemreju, omota se drévo tenkim pamukom pamukom (vatom. Vata pręgi, ka nemogu gori. Gnjezda jim se fondaju, ako jim na večer mravljinjak razkopas i vu njega istom vgašeno vapno nasiplješ.

G u s k e i r a c e.

Guske i race vnogo budemo brže i bolje odebelili, ako im vsaki dan na drobno izrezane mrkve ili repe med hranu mešamu. Vu vodu, koju piju, denimo koji falačec vugljena. Od toga ne samo da hranu lehkeše prebavljaju, već su i zdravese. Na taj način nebudu se nigdar presitile. Tim postaje i meso sočneše, mehkeše i leže probavljivo. Dobro je takaj praha od vuglena med hranu mešati.

U p l i v k u m i n a n a h r a n u.

Navaden kumin znamenita je biljka vu gospodarstvu. Zrelo zrnje dobro je davati marhi, ako nema valjane probave. Ako na senokofah i med deteljicom ima kumina, onda je sđno vnogo zdravese, a kumin zvon toga podražuje apetit osobito pri ovcah. Blažće se nebude napuhnulo (nadulo), makar bi jelo i zelenu hranu, ako vu njoj ima kumina. Iz naprvo stavljjenih zrokov vrlo je dobro posejati med deteljikom četiri do pet kilogramov kumina poldругu mekotu zemlje.

Kuliko gnjezdah dohadja na jeden keke-sinjak ?

Za deset kokoši treba napraviti najmenje dva gnjezda, a ako dopu ča prestor, nek se naprave tri. Čim je više gnjezdah, tim menje ičeju kokoši druga mesta, da nesu jajca.

V o d e n i k r u m p i r.

Za ljudsku hranu vodeni krumpir postane subli i meljnati, kad se za nekoje vręme pred kuhanjem dene pri peći, ili na toplo ognjišće, da se resuši. Na ov se bude način izparila suvišna voda, i krumpir bude, kad se skuha, slajši i meljnateši. Vu deždjevenih lietah, gda krumpir vodeni biva, i vu predelih, gde je krumpir navadno vodeni potrebo je da gospodarice pri gotovljenju krumpira naprvo naveden način barajeju.

F a r b a n j e k a v e.

Vnogi den denes trgovice farbaju kavu s giftnimi farbami, navadno s modrom galicom, — dapače denes dela se od tésa i žute zemlje ter se zrnje primęja pravoj kavi. Da se osvedočimo, da je kava, pofarbana, treba ju samo oprati vodom. Ako denemo nož ili koju drugu željeznu stvar vu vodu, postane čerlenkasta, kaj je znamenje, da je farbana kava s giftnom farbom.

K a k s e p o z n a f a r b a n o v i n o

„Fuksin“ je giften, vu njem ima arzenika. Najjednostavnęši način, kojim se fuksin vu vinu pronajti more, je on kaj ga je preporučil Carpeno. Najmre, vzeme se falat krajde, pak se na nju nakaplje nekoliko kapljih onoga vina, koje se želi izprobati. Ako se čerlena farba kapljice premeni na krajdi vu fioličnu, onda je farba naturalna: ako pak ostane čerlena, onda je vu vini fuksin.

M e h e n j p o s e n o k o š a h.

Vsaki te ak dobro zna, da se po livadi ili senokoši radja mehenj samo onda,

ako se ne gnoji. Ako mehnja na senokoši izkopamo i ovak fondamo, nebumo vnogo postigli, ali ako pognojimo senokošu, nestalo bude mehnja, a mesto njega, rasla bude trava.

P r o t i k r t o m.

Da se krti s kojeg mesta otraju, izkopaj malo zemlje, i deni vu jamu (vu krtovinjak) falačece od ribe, kaj im jako smrdi, pak onda odbe iju.

KAJ JE NOVOGA ?

Vu Fiumi 22. marcija.

Zi želju cara Vilima bila le izključena vsaka bučna ovacija. Pijac Elisabetin i molo Adamičev bili su zaprti. Damšif „Rákóczy“ na rivi bil je pun ljudih, kak i damšif „Zagreb“ i „Fiume“. Vu parku (na šetališću) stajali su gledavci na steblih. Celi den bilo je vręne premeuljivo, vręme zdešćjom.

Na pozdrav gouvernera grofa Bathány rekel je cesar Vilim : „Ol srca se radujem; kaj sem na fundušu magjarskom. Ja se Vas zevsema dobro zmišljam; pred 18 ljet bil ste pri nas vu Berlinu dodeljeni austromagjarskom poslanstvu. Kak je gouverner potvrdil, prilodal je cesar : „Ako se dobro zmišljam, oženli ste kčer velikog patriote i dobrog prijatelja mojemu djedu, Julija Andrásy-a,“ kaj je gouverner takaj potvrdil.

Knez i kneginja bugarska.

Knez Ferdinand bugarski i njegova tovaruška Marija Louisa stigli su iz Sofije prek Beča vu Ebenthal. Knez bude se nakon nekolikih danah povrnul vu Sofiju, a njegova tovaruška ostala bude vu Ebenthalu.

Nadvojvoda Ferenc Ferdinand.

Nadvojvoda Ferenc Ferdinand povrnul se je s Korzike vu Genovu i Nevri. Kod

Z A B A V A .

Muzikaš i vuk.

Pred ne baš dugo godinama bilo je po magjarskih šumah puno vukov i mnogi seljak još zna dobro pripovest o muzikašu u vučjoj jami, kak da se je včera zgodilo, akoprem ju je još od svojega deda čul pripoviedati.

Jednoč je nieki muzikaš išel iz prošćenja, gde je do kesne noći igral, domov. On nije rad išel po cest, jer je tobož dalje, nego je obiđaval prečnim putem hoditi. A tak je i sad hotel na prečki iti, te je zašel u gustu šumu i tak daleko, da je opal u jamu, koju je jagar za vuke loviti dal izkopati. Neš muzikaš se je već dosta prestrašil, kad je samo onak bez svakog razloga iz visine u dubljinu letel, a još bolje se je prestrašil, kad je dole na nekaj meh koga opal, koje je zaručalo i gore skočilo, te kad je spazil, da ono, na kaj je opal nije nikaj menje niti više, nego jedan ogremni vuk, koj ga je svojimi svetlimi očmi strahovito gledal.

Muzikaš nije ništ pri sebi imal do jedino svoje gusle, te je od straha u svojoj nevolji pričel na nje igrati, misleći, mozbit bu stih vuka u strahu držal. On je sve svoje vesele komade, komad za komadom

igral, koji su mu se medjutim u ovom položaju čisto neveseli činili.

Vuka se je morala ta muzika osobito dopasti, jer je pričel na ves glas tuliti. Ostali vuki u šumi, kad su čuo njegoga pajdaša u jami čuli popevati, zdigli su svoje glase, pak su i oni pričeli tuliti, tu je njihovo tulenje svaki čas tak blizu jame došlo, da se je neš muzikaš, na kojem bi se komaj jelen vuk mogel onak za silu najesti, a kam pak više, svaki čas morat bojati, sad i sad bu još jedan ili dva ili tri k tomu mesa u jami.

Neš muzikaš u puščini je medjutim jedan put za dragim u visinu zalukaval, jeli već jedan krat nebu dan, jer ovo guslanje mu je već se tak dugo činilo, kak još nijedno cieloga njegovoga življenja, i pričnila mu se je, da još nigdar nije tak krivo po žicah potezal i slo igral, kak evo sad ovde pred vukom, te bi bil radje dvie godine dugo drva cepal, nego sad ovde kazal kaj zna.

Prije pako, nego se je pričela zorja pokazivati, su mu već bile dvie žice na guslah puknule, a kad je dan nastal, pukla je i tretja, te je još samo na četrtvrtu i zadnju igral, a da je još i ova pukla, bil bi ga vuk, koj je kroz cielo nošno tulenje samo još gladneši postal, raztrgal i pojel, jer mu nebi bil dal vriemena, da nove žice na gusle napne.

Niču, se kad je dan nastal dojde jagar Kovács, koj je već zdaleka čul vuka popevati, a guslača iz bliza gualati. Ov baš još u pravo vrieme potegne našega kappelmeistera iz jame, jer je vuk pričel već dobro gladen postajati, a vaku napravi u jami konec.

Kappelmajster sad čisto pokunjeno otide le si naprvo vzeme, u buduće rajši po bletom danu i po jeduakoj cesti hoditi. Guslanje pak mu se je od tog dana na toliko samerilo, da je svojem pajdašom rekel, on si bu rajši iglicom, (bil je Schneider) kruha služil nego na guslah ljudi i vuke razveseljival, a po nedeljah miestu u krčmi igrati, si je naprvo vzel radje u cirkvu iti, jer je od cirkve pak do doma mnogo jednačesi i bez vučjih jamah put, nego od krčme.

Povrnite mi.

Nekoj mesar imenom Mojsin (čudnovato ime, koje je glasilo kak da bi čoviek rekel moj sin) se je sa domaćim pisarom, koj se je opet Blešk zval, nekaj posvadil i jer je njihova mržnja jednoga na drugoga dobro zakorenjena bila i dugo trajala, nabavi si mesar Mojsin psa, kojega, za da bu pisara Bleška još bolje srdil, nazove imenom „Blešk“.

Ako su se sada mesar i pisar slučajno u kčmi sastali, otmah je znal mesar svojega

zadnjeg cvjetnog korsa — u Nervi, u kojem je i nadvojvoda bil nazočen izgubil je dva dragocjena prstena, koji su kakti spomenki familije imali još veću vrédnost. Jednoga prstana našel je neki mornar, a drugoga neki dečak Karpanetd. Mornar je za prstan dobio svotu penaz, a dečak zlatnu vuru s lancem. Na vuri vrezan je monogram i grb (cimer) nadvojvodin.

Snég.

Zadnjih je dnevor jako zahládilo, a u mnogih predelih opal je snég. Tak su pred cugom Nj. Velčanstva na povračku iz Italije morali na arlberžkoj željeznici upotrebiti snežne pluge za odgripanje snega. Silen snég opal je istoga dneva u Českoj, Šlezkoj i Saskoj, željeznice su obustavila vse vožnje. Okolo Liberca snég je na jeden klafter visoko zapal vse ceste. Grad Rumburg zevsema je zesipan. I druga mósta su zasipana. Po-kehdob je i veliki viher bil, to je odgripanje snega nemoguće, ar ga veter od vsih strani nosi. — Iz Vratislave javljaju, da u šlezkih gorah već 60 vur pada snég i da je više cugov zapuhano.

Vu balonu iz Berlina u Česku.

Major Nieber, komandant prajzko zrakoplovnog soldačkog odela, oberlajtnaut Gross i dr. Berson, kotrig meteorološkog zavoda u Berlinu, digli su se 16. marcioša ob 7 vuri 45 minut u Berlinu balonom u zrak ter su stigli ob 2 vure 40 minut po poldan u Kursin kod Plana u Českoj. Zrakopovci doségnuhli su visinu od 4500 metrov, u kojoj je toplomjer spal na 20 grádušov izpod nule, a zrak bil je napunjen ledenimi krissali.

Faraonovo blago.

Iz Kaira javljaju, da su nedavnja našli pri odpiraju dašunske piramide, gde su izkavli kraljevske grobe, blago Faraona Userteseni II. ili III. Blago se sastoji od zlata, dragog kamená i gungja. Nadjaju se, da bude u samoj kraljevskoj gróbnici (gruftu) se našlo još dragoceneših stvari.

psa zvati: „Blesk na!“ — Svi su se na to prisutni posmešce na pisara ogledavali, a ov se je tim više i dublje u svojoj duši uvriedjenog čutil.

„Tomu mora kraj biti!“ misli si pisar, te podnese proti mesaru pri sudu tužbu, u kojoj razloži, da je to za njegovo poštenje uvrieda i to težka, kad mesar svojega psa njegovim imenom nazivle.

Dan sudbene razprave dojde i oni se obodva punktum ob devetoj uri pred poldan postavie pred sud, gde pisar još jedan krat ustmeno svoju tužbu p duese i zahtieva da mesar svojemu psu na svaki način drugo ime nadene, a njegovim imenom, najme Blesk, da ga više nazivati nesme.

Mesar mu na to odgovori, da on niti na pisara nije mislil, kad je svojemu psu to ime daval, nego ga je samo slučajno Blesk nazval, jer mu se je ta rieč za ime psa prikladna vidla, pošto je kratka. U ostalom, veći mesar proti pisaru nada'je: „Povrnite mi, pak si i vi nabavite jednoga psa, kojemu dajte moje ime, najme Mojsin (moj sin) pak ste onda većinili mlo za drago“.

Bomba u jednoj kavani.

Jz Budimpešte javljaju: U kavani Wertheimerovoj na Úllóvszkoj cesti našel je u jutro sluga med vrati bombu u formi sardinske škatulje. Sluga nije se mnogo brinul za to, nego je del u telefonsku komoricu. Po poldan stopram začul je za to kavanar, koj ja taki prijavil policiji. Bomba je pregledana u kanonirskom depotu od kapetana Gablara, a on je dokazal, da je sastavljena od solka, sumpora i drvenog vugljenja i napunjena sa 66 komadah željeza. Vsa je masa bila petroljem namočena i bila bi mogla zrokovati strašnu eksploziju. I sténj bil je premočen petrolejem.

Otec je oženil kćer.

Novine „Nemzet“ pripovédaju iz Miškólcza sledeći dogodjaj: Pred 22 ljeti oženil se je trgovec Feliks Steiner u Buedu s mladom devojkom. Ženitbom nije bila sreća; tovaruši su se sudbeno razpitali. Steiner se je odselil u Ameriku, a žena je otšla k svojim roditeljem. Dete iz ženitbe, devojčicu, dali su u hranu k rodbini. Devojka je odrasla u velikoj nevolji i mislila, da su joj roditelji pomrli. Na zadnje je pobégla u Ameriku, gde je u Nje Jorku našla službu. Slušajuo je zalazila u štacun, komu je bil vlastnikom Steiner, komu se je medtimgo sreća nasmejala pak je postal bogat čovék. On je zaljubil u ljepu zemljakinju, ter ja oženil. Hižni zakon je bil sročén. I iz te ženitbe potekla je kćerka. Pred nekoliko vremenú povrnuli su se tovaruši u domovinu u pohode ter su došli u Miškólcz. Steiner je tu ostavil ženu i kćer i išel je u svoje rodno mesto Bued, da se opita za rodbinu. Tu je seznao, da je oženil svoju lastovitu kćer. Zaradi toga psal je njoj, nek se povrne nazad u Ameriku s detetom, ar bi drugač njegov život bil uništen. Steinera je nastalo, a žena se je povrnula u Ameriku, da onde dozna i odkrije tajnu, koju njoj u staroj domovini nije nigdo hotel odkriti.

Potonul damšif.

Iz Trsta javljaju: Njemački (prajzki) parobol (damšif) „Hellas“ potonul je, kak

Kefa.

Talijanski putnik po Afriki, grof Savor gran di Brazza pripovieda iz svojega putovanja po Afriki sliedeću liepu pripovest: Jednog dana bil je odlikovan tim, da ga je tamošnji kralj, koj je na tielu tak črní, kak i svi afrikanci, pohodil. Znjam u društvu je bila njegova črna sestra i još nekoliko afrikanskih črnih dostojanstvenikah. Svi su pregledavali razne stvari europejanca sa najvećom znati željnoštjum i začudjenjem to su iz jednoga osupnenja u drugo podali. Skoro okamenjeni od čuda su stali pred jednom kefom, kojom se oprava čisti, te se toga čudnovitoga drva nisu mogli zadosta nagledati. Kada su se dosta nagledali i načudili, ostavili su stan grofot te je ov svoje stvari pomalo pospravljaj, te pri tom spazi, da prije rečena kefa, nad kojum su se svi najbolje čudili je zginula; on ju išče te i če, ali kefe neima — ona je zniknula.

Grof ovu tatbinu dojavil kralju, ali mu ov smiešeći se odgovori: „Meni je jako žal, da se je to dogodilo, ali ti moram reći, da si sam tomu kriv, jer kak more pametan človek takovu stvar čisto na prosto okolo ležati pustiti? Takovu stvar komad drava, iz kojega lasi vun rastu!“

Em. Kollay

se iz Santosa telegrafira, na putu iz Brazila u Trst. Vozl je kavu vrédnosti od jeden i jeden fertalj milijuna forintih. Ljudi na damšifu su oslobodjeni.

Veliki požar.

Najveća predionica pamuka u Belgiji, predionica Dison izgoréla je 12. marcioša. Ogenj se pripetil dok se je delalo. U fabriki je bilo 150 delavcov, koji su začeli bežati i čez obloke skakati. Izgorélo je preko 100.000 bala pamuka i 8 fabričkih stanjah. Kvar se čeni blizu 4 milijuna forinti. 2000 delavcov ostalo prez kruha.

Smrtna osuda u Afganistanu.

Da odkriju kakvoga kradljivca, imaju Afganistanci posebni sud. Sumnjivca spustiju na drózcu u zdenec. U onom hipu, kad je ov dotekue vode, sprožju strelicu, za kojum se žuri mlad čovék kaj brže more. Izide se obtuzenik prvije iz zdenca, nego on, koj m odbežal po strelicu, preglasiju ga nedužnili.

— Prosimo naše pšotuvane predplatnike, naj nam u novim fertalju ljeta predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju!

Dobre žepne i sténe vure za fal čeno moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru u Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za falčenu.

Nekaj za kratek čas.

Baba Kata u peklu.

Na mladi petek prebudila se Kata, i kad je zgedala da sunce već visoko poskočilo, skočila je iz postelje, i stala je nehotice nejpredi s ljevom nogom na zemlju.

— Uh Bže! denes sam se stala na ljevu nogu, bude kaj česa, rekla je Kata

— Pri Tebi je vsaki dan kaj česa, makar bi se ti stala i na desnu nogu, — rekel je pri obloku sežeći Blaž.

— Ne brundaj, ti bukveš, odgovorila je serdito Kata. S tvojom budastodom popil si mi već mozga.

— A ti moju žganicu, odgovoril je Blaž, nakašljajuć se porugljivo.

— Kakvu žganicu, budalo stara, gdo bi slépcu dal oči, ter i tebi žganicu. Nisi j nigdar ni imal.

— Nisam je pitaj samo Tvoj požirak!

— Imel si kak žaba dlaku, odgovorila je s podsméhom Kata. Rěd po rěc, črna Kata i Blaž svade se, da je došlo i do bitvah.

Stida Kata, pograbila je preslicu, ošnula je Blaža po glavi, pak je pobégla iz hiže dovikujuć mu:

— Vrag te odnesel, ti stari konj!

— Tebe nek vrag nosi, ako hoće još denes, ali i za njega si prevječ zločesta, pak te niti on neće, odgovoril je Blaž.

* * *

Kata je drkala iz jedne vulice u drugu neprestance kuneć i šimfajuć Blaža.

Kad je došla na školski dvor, rekla je serdito:

— Da bi vrag jenkrat odnesel toga budastoga Blaža ili mene, ar se već neda s budalom živeti.

Samo kaj je Kata te reči izvustila, skočil je vrag pred nju, ter joj je rekel:
— Evo me, Katica, po Tebe, hajd vèzda zmenom.

— Idi do bésa od mene, gad jeden, tam ti je moj Blaš, pak ga nosi kud ti drago, rekla je Kata srdito, i mahnila je laktom proti vragu.

— Ali Ti si rekla, nek nosim Tebe ili Blaža, pak kad sam se prav podel tu, i Ti si mi bližeš, onda rajši Tebe vzemem odgovoril je vrag.

Kati se zvrucila glava, ter se je vsakojako branila i izgovarjala, a kud je videla, da se nemre vraga rešiti, a on joj obečoval vse i vsa, rekla je Kata:

— Pak hajd, nek Ti bude, ako mi se baš zbožjim imenom zakuneš, i svojom glavom i vražjom jakostjum zavèriš, da budeš vsa obečanja izpunil i držal, i da se nebudeš nigdar vu moju preslicu i moje povescmo, niti s prstom doteknul.

Vrag je stresel nepovoljno glavom, zamislil se je za čas, onda je rekel:

— Dobro! Zakel se i obečal vse.

Kata je zajahala na vraga i ov je odletel šnjom vu pekel.

Pred peklom omotala se Kata brže bolje spovesmom, a preslicu vzela je vu ruke.

Kad su došli vu pekel, ponudil je vrag Kati, da joj pokaže ogromne, od velikoga ognja razsvetljene prostorije. Kata, je isla s vragom povsud, a kad su došli do velikoga kotla, vu kojem se grišne duše kuhaju i pečeju, razmislijavaj je vrag, kak bi črnu Katu, vu taj kotel porinul, ali je né mogel nikak, a da se nebi povescma doteknul. Videl je vrag — da se je Kata dobro osigurala i vkanila ga ponudil joj zelene i motre oprave, kak bi Kata povescmo vkrej dela i preslicu na stran položila, ali Kata prefrigana, pak nije prijala nikaj, niti je hotela, da odloži povescmo ni preslicu.

Vrag je klimal samo glavom, a ostali vrageki gledajuč Katu, kesili su zube i buljili izprzene oči vu nju, i nisu mogli nikak pregruntati, kaj je to, da ju vrag vu kotel hititi neče.

Kad se Kata vsega nagledala i vidla, kakve su to peklenske muke, doviknula je vragekom:

— Bedaki jedni, kaj se, date mučiti, pograbitè ovog vražjeg gada, koj Vas mercvari, pak ga zagnjavite i spečite, budete odmah oslobodjeni.

Vrag je zaškripal zubmi na Katu i hotel ju je pograbit i ali ga ona osinula s preslicum po ruki, da je odmah skočil vkrej.

— Vèzda su se razkuražili i zburkali vsi vražički, počeli su se smejati i vriskati, a vrag odbežal k Bogu i zamolil ga, da naj mu pomore i črne Kate ga reši, ar da bi ona vse vražičke mogla spuntati.

Za ovaj put budem ti pomogel, rekel je Bog, ali drugi put da se nisi mojim imenom klel i prisjegal, a ipak vražki nepošteno mišil!

Tak se Kata povrnula dimo, ali né k mužu, — ali od onoga vremena neprijemlje vrag ni jedne babe, ar da mu je vsaka i za pekel prezločesta. Zato se i veli, da se baba ni vraga neboji.

Složil:

Glád Ferencz.

Kossuthovo mrtvo telo su pred večera s velikom svečanostjum pelali prek Čakovca vu Budapešt. Ovu žalostnu svečanost budemo vu dojdućem broju naših novin opisali.

LOTERIJA

Grac 24-ga marciusa 1894

90 73 53 2 5

Cena žitka. — Gabona árak

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	50
Rozs	Hrž	5	50
Kukoricza ó	Kuruza stari	5	—
" uj	" novi		
Arpa	Ječmen	6	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga "	" žuti	4	—
Vegyes "	" změšan	4	—

*) E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI ÜREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glávni surednik
GLÁD FERENCZ

Rövidített levélczim:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

888 5—10

Gőcséplőgépek

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben
sejät **HAZAI** gyártmány

ELŐ MAGYAR
Gazdasági gépgyár részvény-társulat
Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornyan,
főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt
svájci zsebóra-,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban
olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó órák mellett

Legjobb szerkesztű svájci zseborák.

F a l l i n g e r ó r á k.

537/1894. sz. Zalavármegye kir. tanfelügy.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1894-ik évi február 17-én 35.847/1893. sz. s. kelt magas rendeletével a gánicsai állami elemi iskolai épületnél emelendő melléképület költségeit 1 86 fjt 16. kr. összegben állapította meg s ezen munkálatokra az építésre felhasználandó 198 fjt 59 kr. iskolai tőke és a közönség által természetben kiszolgáltatandó 215 fjt 43 kr. pénzértékű írás és kézi napszám levonásával még szükséges 1172 fjt 14 krt engedélyezte.

Ezen munkálat fogantatásának biztosítása céljából az

1894-ik évi április hó 11-ik n.
d. e. 10 órájára

a zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felbivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó és a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bányatérzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival igyekezzenek beadni; mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a Zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zala-Egerszegen, 1894. március 24-én.

Dr. Ruzsicska Kálmán.

997 kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőreleg ismeretessé vált Tinct. Capsici comp. ajánlólag legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára, az arany orosz-lánhoz Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom ezennel, hogy az általam építettett

METROPOLE SZÁLLODÁT

Budapest, Kerepesi-ut 18. sz.

saját kezelésembe vettem át.

Ezen I.-ső rangu szálloda, a legújabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, és gyönyörű fekvése által Budapest legélénkebb helyén tűnik ki, azonkívül központi fűtéssel, felvonó-gép (Lift), villamos világítás és fürdővel el van látva és kitűnő étterem és kávéházzal bir.

Kiszolgálás és világítás nem számítatik fel.

Támaszkodva hosszú éveken át szerzett tapasztalataimra, főúrekvé em lesz minden tekintetben az utazó közönség megalégedését kiérdemelni és kérem az eddig irántam tanusított bizalommal ezen új vállalatomra átrubázn

kitűnő tisztelettel
PETANOVITS JÓZSEF
szálloda-tulajdonos.

998 3-8

Kossuth Lajos

Élete és Működése.

Irta: Gracza György; Cserépy, Homicsko, Kis Markt, Nemes és Szemlér rajzaival gazdagon illusztrálva

Ára a 232 oldalra terjedő kötetnek 1 fjt 20 kr. Diszkiadásban velin-papiron füzve 2 fjt, diszes vászonkötésben 3 fjt.

Kossuth Lajos arcképe könyvomatú kivitelben 70 cm. magas 55 cm. széles. Ára a rendkívüli képnek 1 fjt 20 kr.

Kossuth Lajos mellszobra mintázta Róna József hírneves szobrász Turinban 1890-ben. Ára Terrakottában 3 fjt. Diszítve 4 fjt. Csomagolásért 50 kr. külön számítatik.

Kossuth emlék érem csengő sárgaszínű fémből, mely a nagy hazafi igen sikerült arcképével van ellátva. Egy drb ára 20 kr.

Kossuth 2 színben nyomtatott legsikerültebb arcképe 38 cm. magas 38 cm. széles. Ára 15 kr.

Kossuth gyászjelvények (Kossuth Lajos arcképével) — Ára 20 kr.

Kossuth Lajos élete, működése és halála. Irta: Boros Vilmos. — Ára 20 kr.

A »Képes folyóirat« **KOSSUTH** füzele. Ára 30 kr.

Néhány nap mulva jelenik meg a csáktornyai pályaudvaron lefolyt

Kossuth gyászünnepélyt

ábrázoló fényképészeti fölvételek.

Kapható:

Fischel F. könyvkereskedésében Csáktornyán.

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Hirdetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Hirdetéseket még elfogadjátanak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társánál és Horádl. Brünben: Stern M.

A Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet, a Csaktornyai takarékpénztár, a Muraközi takarékpénztár sat. hivatalos közlönye.

Nyilttér postája 10 kr.

A muraszombati zalamegyei járás.

Kulturális, gazdasági és a muraszombati járásnak ezekből folyó fontos anyagi kérdései a muraszombati járás egyik gondolkodó férfiat igen érdekes fejtegetésre sarkallta abból az alkalomból, hogy a hosszabb idő óta vajudó muraszombati gyanafalvai vasut, valamint a regede muraszombat-alsó-lendvai összeköttetés létesítésének ügye ujabban ismét hosszú időre kiható, nagy horderejű visszaesssel fenyegeti a muraszombati járás lakosságának közgazdasági érdekeit. A tartalmas, gondos körültekintésre valló és igen érdekes fejtegetés bennünket, zalamegyeieket is érdekel azért nem hagyhatjuk azt szó nélkül; a fejtegetés conclusiója ugyanis az, hogy a vármegyének várható államosításával, a megyéknek szükségszerű rendezésével kapcsolatban a muraszombati járást Zalamegyéhez kell csatolni. Az értekezésből a M. és V. után kiemeljük a következőket.

A muraszombati járás fekvésénél fogva is mintegy utalva van arra, hogy természetesen Zalamegyétől és ennek központjától Zala-Egerszegtől várja föllendülését, mi sem természetesebb tehát, mint a járást természetes fejlődésének útjára terelni. Kulturális szempontok, és Zalamegyének a nemzetiségek beolvasztására irányuló nemzetiségi politikája, ezen kérdésnél tanusított törekvései nem csak kívánatossá, sőt szükségessé teszik az átcsatolást. A muraszombati járásban levő, 9000-re menő vendég ügye a zalamegyei nemzetiségek ügyével együtt kezelve, egységes terv és intenzív törekvés által mutat-hat csak fel tökéletes eredményt.

Az átcsatolás tervének minél előbbi, sürgős megvalósítása mellett szól vasme-gyének ezen járásával szemben tanusított, szinte érthetetlen mostoha bánásmódja is, melylyel más érdekelteket határozottan a járás rovására tüntet ki. A muraszombati járás izolált helyzeténél fogva gazdasági és kere kedelmi téren elmarad, mert közlekedési utai ósdiak, újakat létesíteni a megye pénz hiány miatt nem bír; nem akar, mert a járás jövedelmeit mások élvezik; pl az utadónak kizárólag a terheit érzik a járás lakói, mert piaczuk a szomszédos stajerben van s a megye még ezen kényeszerű helyzetet is kiaknázza, de nem a járás előnyére, a mennyiben a vámsorompók által 3000 frtnyi összeggel rövidíti meg évenként mellőzött járását. Vagy ott van a kutya-adó. A muraszombati járás 114 községre kivetett kutyaadóból csak elenyésző csekély számban velik ki a zárt közösséget nem képező, szétszórt házakban lakók illelményeit, mely

e szerint jogtalanul magasabb tarifa szerint van számítva s az igaz, 50%-kal több jövedelmet hoz a megyének, de a lakosok szenvednek annak terhe alatt; ebből a jövedelemből látszólagos jóindulattal 10.000 frtot juttat a megye kórházi és állatorvosi dotáció czimén a járásnak, melyből ugyanakkor és ugyanazon összegből 5000 frt jut ismét a megyének.

Végül érdekes az érvelésnek meggyőző erejénél fogva az a bizonyítás is, hogy Vasme-gyének népeisége, a megye területi szerkezeténél fogva túlságosan nagy, adminisztracionális teendői az átkapcsolással apadnak s így a még mindig kerek egész képező és nagy népességű terület igazgatása megkönnyíttetik; az így kifejt-hető intenzivebb tevékenység előnye az egész megyére csak hasznosak lehetnek, de ugyanakkor Zalamegye még legkevésbé sem lesz túlterhelve. Az igazságszolgáltatás szempontjából is csak előnyös lehet az új alakulás mind a megyére, mint annak lakosaira, mint közvetlenül érdekelte egyénekre nézve, míg Zalamegyének úgy is felényi terhei a szaporítás által is még mindig kisebb aránynak, könnyebben lebonyolíthatók maradnak.

A muraszombati járásnak ezen átcsatolásból várható gazdasági és kereskedelmi fellendülése szinte biztosra vehető, mert még saját erejéből is könnyebben kiépít-

A „Muraköz” tározója

Az orvvadász.

Ott születik a világtól messze-messze, buja rengeteg szélén, egy kis falucska rongyos fedeltű viskójában. Anyja, mikor kiviázi a délebdét a rengetegbe apja után, lefekteti az erdő leveles talajára. Apja nem veszi ölébe, nem simítja, nem szólítja a szülők szeretetének becézgető nyelvén, csak mogorva arcát látja, míg ebédjét elfogyasztja, azt az arcot, melyen mozdulatlan minden barázda, akár a redves tölgy kérgének hasadéka. Aztán ledől és alszik, anyja pedig eljár az erdőben száraz ág után.

A konda ott hever a rengeteg keserűfűves lapjában, a kis gidók beállnak a sötét árnyékba mint valami hófehér márványszobrok, csak a seregélyek repkednek czivakodva disznóról disznóra, vagy egy kuputa madár száll alá imbolyogva a delelő szeméjére. A pajkos, játékos seregélyekre meresztli kis bogár szemeit, vagy a huputára, hogyan meresztli fekteti tolibóbitáját, s mikor egyre többször gyönyörködött rajtuk, kapkodott utánuk apró kezeivel, még kevésbé érdeklik anyja, apja kik nem mulattatják, nem játszanak vele.

Mikor lábra tud állani, indul feljók, csetlik botlik, s nem foghatja meg őket, de mikor atja játékszerűl kezébe ad egy madárfiókát, úgy tesz vele mint a kis macska a megsebzett, hánykolódó egérkével, mit anyja elébe adott. Eleresztli, s ha csenevess szárnyával odább von-

szolja magát, utána ered, elfogja s játékát ismétli. —

Egyszer aztán anyja kezébe adja az ebédet, s eleresztli magánosan. Elmegy örömmel. A félelmet nem ismeri, hiszen nem bántotta az erdőben senki, semmi és annyi madár röpköd zöld sátorában össze-vissza! Vizsgáló szemmel néz be az ösvény mellett minden bokorba; ha madár rebben ki belőle, elkészül utána: melyik ágra szállt, milyen. Nem mer messze elmenni a vezénylő ösvénytől, de bolyongása közben telik az idő, s atya megveri érte. Még sajog a háta, min végigfűtött, próbál egyenes uton haladni hasa felé, de mikor újra ellebben előtte egy tarka madár, mint valami nagy tarka pille, bokor tövéből nyul ugrik el; fiatal vére csintalan futkos ereiben s csalja, csalja félre az igaz utról. — Azután tapasztal, sokat tapasztal. Tapasztalja, hogy szülői durván bántanak vele — elidegenedik tőlük; de tapasztalásból megismeri aprójára az egész természetet, s es a tapasztalás formálja meg életnézetét; a sas a tanítómestere, mely lecsap s elrabolja a bárányt. Nincs bokrosnak, erdőnek zuga, melyet nem ismerne.

Sokan vannak, kik szívesen sétálnak az erdőben, bokrosban, Nagy urak, hogy összehasonlítsák finnyás képpel a mogyoró-, galagonya-, kékény- és gyertyánbokrot a banánliget bokraival, a prairek bokrával, s azzal, melyet szibériai vadászataik alkalmával láttak az ob, jenszei, Indigirka mentén; száraz üzetemberek, hogy kibecsüljék a bokorból a nagy fa értékét; sápadt nagyvárosi hölgyek, hogy az izzóan letűző napsugarak elől árnyékukba heverve elábrándozsának a forróságtól vibráló levegőrétegek játékaiban, vagy hátterül használják leveleipkét a mágnes-amatőr felvételénél.

De azt az életet, melyet a lombátor elzár a kíváncsi szemek elől, azt csak a puszták pásztorgyereke ismeri. Ő eldöti az egész bokros terület egy nagy falu, a bokrok között kuszán fonódó pázsitos tisztások a falu utcái, s minden fa, minden bokor egy-egy ház. Amint ismer a faluban mindenkit úgy ismer a bokros lakót is. Tudja, mily bokorban költ a fűmagos pintyőke, melyikben lakik a fekete rigó, hol tart lakást a gébics, a szarka, a vadgalamb, a sármány és a többi madár; melyik alatt rejtiözik nyulvacsook, a buja tuskés sűrű melyik részén nyilik a róka palotájának egyik kapuja. Ismeri mind és szereti. Rablászándékra betör a lakásokra, elviszi belőlük a bódogságot; a nyulvacsookhoz tört vet, a rókakölyket lánczra fűzi. — mikor felébred benne az őseber őszöne.

S mikor már ennyit tud, új tanítómester elé viszik, hol a fán padalokban ül, a mogyorófa a mester kezében, nincs szabad levegő, szabad mozgás, s tanulnia kell olvasni mikor ő már nagyobb könyvből, a nyitott természetből folyékonyan tud olvasni. Ehhez a könyvhöz vágyik vissza, elszökik hozzá s társalog vele. A homályos sűrű erdőben elszökik az emberektől, az állatok eldugott rejtekhelye a titok ingerével szomjuhostatja lelkét, s ha mulasztásáért büntetik, mint a sebzett vad beszalad az erdő legstürűbb részébe, hol nem látja senki, semmi. Évek mulnak, az iskolakerülő rengetek sokat tanul, az erdő olyan szívóssá neveli testét mint a vadakét, lelkét vakmerővé.

Eddig csak a neve volt az iskolában, azt is kitörülk azután s kikerül a konda mellé. Most már szaba a tiltott; szabad fészek után kutatni, nyulvacsoot keresni, a róka odvát kiánsi, s a sasok fészkehez felmászni a rengeteg emele-

heti a közel fekvő Zala-Egerszeghez vezető vasutját, melyet ma, de csak másképpen lehetne az érdekeltek által felajánlott 170.000 frtnyi jelentékeny biztosítékkal, míg ezen időhöz kötött feltétellel nyújtandó biztosíték elvesztése beláthatlan időkre visszavetné a járás jelzett fontos érdekeinek megvalósulását.

G.

Különfélek.

Kérelem. Kérjük t. előfizetőinket, sziveskedjenek a második negyed alkalomával előfizetéseiket megújítani s a hátralékokat beküldeni!

— **Dr. Hussicska Kálmán** kir. tanácsos tanfelügyelő e hó 4-én Csáktornyára érkezett, a hol az összes tanintézeteket meglátogatta s a tanításokon jelen volt.

— **Ginevezés.** Wagner János csáktornyai áll. tanítóképezdei helyettes tanárt ugyanahhoz a képezdéhez segéd tanárrá nevezte ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur.

— **Kossuth-émlék Csáktornyán.** Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy látó jellel megörökítsék azt a helyet, a hol és a mikor Kossuth és övéinek megdicsőült teamei 46 év után ismét magyar területre visszatértek. S ezt a történelmi ténytet kontaktusban akarják hozni az Orsovánál történetekkel, a mikor Kossuth az ország határától búcsút vett. S valamint kő hirdeti a nagy jelenetet ott, emlékoszlopot akarnak állítani az ország másik határán is. A város előjáróinak kezébe akarják terelni a do'got, hogy impozáns módon, társadalmi uton az eszme megvalósuljon.

— **Mi legyen a zászló?** Kossuth holt tetemeinek hazahozatala alkalmával a holttestet és kíséretét hozó vonat — tudva levőleg — a határon, Dráva-Mogyoródnál megállott s itt a határra kitűzött nemzeti lobogót Kossuth fia: Ferenc megcsókolta. Ezt a nevezetes zászlót erre az alkalomra Csáktornya város küldötte ki a határra,

illetőleg adta kölcsön Dráva-Mogyoród sat. dráva-csányi körjegyzőséghez tartozó községek közönségének, a kik a határra mentek ki jegyzőkkel — mozsárlövészek elüldözni a nagy halottat. Most a dráva-csányi községek semmi szín alatt sem akarják visszaadni a zászlót; meg akarják örök emléktül tartani, holott Csáktornya városa ugyanebből a célból követel vissza. Kérdés: melyik községet illeti a nevezetes zászló?

— **Gyászruhában** jelentek meg Kossuth temetés napján a csáktornyai hölgyek a 11 órai magyar misén, ezzel akarván különleg is kifejezést adni hazafias gyászuknak. — Ugyanezen a napon az izr. imaházban gyász-istenisztelet tartatott, melyen Schwarz Jakab rabbi gyönyörű beszédet mondott, az énekkar pedig Spitz kántor vezetése mellett hazafias énekeket énekelt. A hölgyek ezen az isteni tiszteleten is gyászban voltak.

— **Tanítóválasztás.** A turcsisicei üreseedésben volt tanítói állásra Ragyl Lajos olaszfalusi (vasmegye) okl. tanító választotta meg f. évi márczius hó 22-én.

— **Helybeli izr. imaházban** Kossuth Lajos lelki üdvéért, vasárnap. ápr. 1-én, a temetés napján délután 4 órakor tartott istentisztelet programja a következő volt: 1. Héber gyászenek. Énekelt a chorus. 2. Héber ima. Éadta Spitz Izidor főkántor. 3. Ének Kossuth Lajos lelki üdvéért. Énekelt a chorus és a főkántor. 4. Gyászbeszéd. Tartotta Schwartz Jakab főrabbi. 5. Oh nagy Isten. Glucktól. Énekelt Spitz főkántor. 6. Szózat. Énekelt a chorus. Az énekeket Czompó Andor kántor kísérte harmóniumon.

A csáktornyai fiatalság által Kossuth Lajos nagy hazánkfia ravatalának megkoszoruzása és testületileg való kivonulása céljából alakított bizottság ezen célra a kibocsátott gyűjtő iv szerint 81 frt 40 kr. gyűjtött — a kiadások 104 frt 10 kr. teltek ki — így mutatkozott hiány 22 frt 70 kr., mely különbözeti összeg az intéző bizottság által lett kiegyenlítve. — Az okmányokkal ellátott számadások e hó 5-én a fiatalság elé terjesztettvén, azok helyeseknek találtattak. A számadások tíz napig Pecsornik Otó pénztárosnál betekintethők. A

rendező bizottság a csáktornyai fiatalságnak honfiai részvétükért ez uton fejezi ki mély köszönetét. A rendezőség nevében ifj. Szirk Frigyes, Novák László.

— **Csáktornyai nők** által Kossuth Lajos és neje Meszlényi Teréz ravatalainak megkoszoruzása céljából alakított bizottság — ezen célra a kibocsátott iveken 91 frt 55 kr. gyűjtött — a kiadások 92 frt 74 kr. teltek ki, mely csekély különbözet a rendezőség által lett kiegyenlítve. Az okmányokkal ellátott számadások e hó 4-ére meghívott, résztvevő nők elé terjesztettek — és helyeseknek találtattak, — miután az iveket aláírt nők nagy része a számadások felülvizsgálatához nem jelent meg, — azért a számadások Ziegler Kálmáné bizottsági tagnál 14 napig betekintethők. A rendező bizottság, a csáktornyai nőknek — buzgalmukért — és honleányi részvétükért ez uton fejezi ki köszönetét. Csáktornyán 1894. évi ápril hó 5-én. A rendezőbizottság.

— **Fehér vasárnapi** első áldozók szokásos ünnepélye ez évben is lélek emelő volt. Ugyanis körülbelül 30 hófehérben öltözött leányka, s ugyanannyi fiu résztvett az első áldozás kegyelmeiben, magukhoz vevén az élet kenyerét. Az áldozást közvetlen rövid sz. nt beszéd előzte meg, mely után a szallaggal feldiszitett gyertyák gyújtattak meg az áldozók kezeiben, és a jelen volt szülők lelki öröme megáldoztak, s e nap örökre emléktükben marad.

— **Dráva-sz. mihályi** vasuti átjáró ügyében kiküldött megyei bizottság e hó 5-én megejtett helyszini szemle alkalmával elhatározta, hogy az átjárónál egy őrbódé felállítását fogja illetékes helyen javaslatba hozni.

— **Halálozás.** Matteszdorfer Jakab, perlaki kereskedő e hó 1-én szélhűtésben meghalt. Temetése e hó 2-án nagy részvét mellett ment végbe. A helybeli tűzoltóság, mint egyik legrégibb alapító tagja temetésén, testületileg jelent meg. — Matteszdorfer Béla ur 10 frtot küldött a perlaki önk. tűzoltó egyesület részére, a miért a tűzoltó egyesület e helyen is köszönetét nyilvánítja.

tes épületeinek legtetejébe. Figyelhet, leshet, rabolhat nappal és éjjel, nem büntetik érte. Minden hangot kihallgat és megért, nincs olyan gyenge, elhaló nesz az erdőben, mit éles hallása tudomásul ne venne, s minek okát ne tudná. De csak hallgat, nem szól; a pásator-ember némaságának betegévé lesz. — A konda elől őzcsalád oson el; a koronás bak, az aggódó ősz és a gyámoltalan gidó. Elsiet a helyre, honnan elindultak, egy kis kerek tisztásra, melyre ráhajol a lomb, mely tele van lehullott szőrrel és meleg. Izgatottan lesi a másnapot, s már homályos hajnalban ott rejtőzik a hely közelében, harmattól csatagosan. Nem rosszul számít. A mint az első sugár fellebben a fak ormára, nesz támad, mekkenés hangzik; legelőről jó haza a család, s lefekszik. A mint elszunyókkal, loppal hozzá mászik, s rádobja testét a gidóra. A szülők felriadnak, menekülnek, de a fájdalommas jaj visszahajtja őket. A rabló fél, a hang árulja lehet, s kemény marka irgalmatlan szoritással vájkal a gidó torkán; megfojtja. A bak sem marad rest, ökleli aggancsos fejével a támadót, ruháját leszabdálja róla, de csak addig mig utolsó mekkent a gidó. akkor vele vi bajt a rabló. Acélos karja földre roppantja, de hiába fojtogatja. Ekkor bugygyan ki az első vér, az a vér, mely mámorit mint a legtűzeesebb szesz: a vad vére. Jaj annak ki attól lesz mámoros, az mámoros marad örökké, s mámorában új mámorra vágyik.

A fiatal kondásnak egy év múlva már fegyvere van. Darabokra szedve hordja magával, odvakban rejtegeti a hozzátartozókkal együtt, s ritkán, csak biztos alkalmakkor lő, mert pora kevés és nehezen jut hozzá. — Egyszer szarvasra

süti fegyverét, a legszebb szarvasra az egész erdőben, mire a nagyur hiába lesett, s mire egész csomó őrvigyázott éjjel, nappal. A nyalka állat összeroskad, halálajja mint éles harsona zug végig a viszhangos erdőn és őt helyről is őrviget oda. Már látja őket egy fa mellé húzódva a mint körülkarikálják a gyilkosság helyét. A szűkülő körből bokrokon át kionsonna, de új alak mozdul a homályban. Beleáll a csobogó patakba, mely fölé tűzek borítanak bolthajtásos folyosót. Ővig gázol a vízben, de kigázol a körből, elrejtí fegyverét, s a konda után indul. Hiába keresi, az orvvadászra indult őrvék a vágás fiatal fái közt találták, melynek földjét összeviszsa tarták. Másnap már más kanász őrizte a kondát, s pedig új szarvasra lesett. Lesett és lőtt, keresték sokáig, mig egyszer aztán szembe került. A fegyver eldőrdült, az őrvék holtan rogyott össze. De a nyomorult fegyver csak egy halált okozhatott, töltésre nem maradt idő, s a többiek lefogták, kivitték az erdőből, a szabadságból — börtönbe került.

Sokáig volt ott, mikor kiszabadult, roskadtan támolyogva indult haza, az erdőbe. Belement sátorába, hallotta ismerős zenéjét, érezte illatát, szivta úde levegőt, s a vér felpezsdült benne, arca megszínésült, termete kinyult, s ő ismét a régi volt. Fegyver hijján hurokkal, gödörrel segített magán, majd társa akadt, fegyvere került, gyilkolt, őlt folyton. Szakála megnőtt, megderesedett, ruhája lekopott, de azért a legfogasabb télen mértföldekre szimatolt el, tíz határ rengetegét bujta át azért, hogy őlhessen. Rablása miatt keresték, börtönbe került újra, s újra, de mikor kikerült és szabad választása volt a jó és rossz

ut között, mint valami óriási delej magához ragadta az erdő. Az évek szálltak felette, az öregség via-kodni kezdett vele, de ő ellenáll, leteperte mint a medvét, s a többi vadat és olyan agg korban, midőn más ember már óhajta, kéri a nyugasztaló siri ágyat és imbolyogva jár mint a nád. ő biztos léptekkel járt az erdő egyenetlen földén, északadásban, fagyasztó hóvizatarban, erdei tavakban ővig gázolva; nem kérte a halált, osztogatta. Nem ártott neki a hideg, mert a mámor. a vadász mámor heve melegítette őrvékét. A vadászszenvedély, az a haladó százdokkal alkonyuló emberi szenvedély edzette meg őregségét. Ezen kívül csak egy szenvedély rabja volt: a gyűlölet rabja, az irgalmatlan gyűlöleté mindazok iránt, kik szabadságában gátul álltak elébe. Mikor azokat látta, velük találkozott egyre a kakason mozgott az uja. Megöli őket, kiirtja birodalmából a gyáva tolakodókat. Rosszul számított: a párviadal előbb folyt le, mintsem gondolta volna. Ott állt előtte, utját állta. — ez az egy vakmerő volt. Rásütötte fegyverét, de — talán vén szeme mondotta fel a szolgálatot, vagy keze reszketett. — a golyó nem talált; először hibázott életében. El akart ugrani, de a második lövés is eldőrdült, s a vén róka a fűbe harapott. Felkeresték a temetőben sokan, gondolták sirját a fa'usiak, kiket nem ismert; szürke nyul, e'járt hozzá, dalos madár rászállt fejfájára, — azokat jól ismerte. —

Szombatfay.

Eljegyzések. Wagner János áll. tanítóképezdei tanár Verseczen eljegyezte Zoffman Lipót kedves leányát Nina k. a. — Rózsai Mór kotori körorvos kedves leányát Irén k. a. eljegyezte Pollák Hermán kotori kereskedő.

— **A csáktornyai keresk. ifjak önképző egylete** f. hó 4-én bocsátotta új helyiségeit a tagok rendelkezésére. — A megnyitás azon körülmény dacára, hogy a nemzetet ért mély gyász következtében mindennemű zajos mulatság kerültkelt, mégis ünnepélyessé vált, a mennyiben a tagok majdnem teljes számban jelentek meg és társaságot képezve, lelkes felkészültségben sem volt hiány: Többek között Benedikt Béla elnök valamint Bachrach Győző alelnök többszörösen szólaltak fel és az egylet tagjait összetartásra buzdították és a mint a hangulathoz észleltetők volt, az intő szavak nem is hangzottak el pusztán, hanem gyökeret vertek és remélhető, hogy az egylet, mely már közel feloszlásához ismét nem csak hogy működni fog, hanem hasznos tényezője lesz a csáktornyai társadalomnak, mely remény annál is inkább jogosítottnak mondható, mert hiszen a keresk. ifjú-ág városunk intelligenciájának képezi nagy részét és tagjai, a mint Kossuth nagy hazánkba barmvainak hazaszállítása alkalmából ünnepélyen bebizonyították, honfiai érzelmeiktől vannak áthatva és a hol kell semmi áldozatot nem sajnálnak. — A gyászünnepélyen az egylet teljes számban és mély gyászban gyászfiókkal bevont zászlóval testületileg vett részt, koszorút helyezett a nagy halott ravatalára, melynek szallagján a következő felírás volt olvasható: A csáktornyai keresk. ifjak önképző egylete „Kossuth Lajosnak”. Kossuth Lajosnak az egész nemzet lesújtó halála első hírére a keresk. ifjak önképző egylete a következő részvétlívartól intézte a legnagyobb magyar családjához: „Kossuth család Turin. Valamint Kossuth Lajos lángoló hazaszeretete a szabadságharcban egy eszményben, egy gondolatban, a szabadság érdekében egyesítette, úgy egyesíti és egy családdá alakítja halála a nemzetet mély gyászában. — Szomorú kötelességet teljesítünk, midőn a nagy veszteség lelett legmélyebb részvétlünkkel nyilvánítjuk, enyhítse fájdalmukat azon tudat, hogy gyászukban egy nagy szabad nemzet osztozik. „Csáktornyai kereskedő ifjak önképző egylete”. A csáktornyai élet fejlesztése érdekében igazán kívánatos, hogy ezen egylet viruljon és hogy serk. a kinek bármily módon áll lehetőségében, a támogatást tőle meg ne vonja.

— **Kiesett a vonatból.** Csáktornya és Kristófalu között leesett a rohogó vonatról egy 14 hónapos leánygyermek. Az anya, Stöger Matild, férjezett Spillerné, — állítólag tulságos izgatottságában nem tett jelentést a szerencsétlenségéről, csak a városba érkeztekor beszélt el a szerencsétlen esetet. Erre visszatérve az állomásra, a főnököt értesítették, ki örházról örházig kerestette a vasúti örökkel a gyermeket, de eredménytelenül. Kedden reggel azonban a vasúti töltés mellett levő árdkban élve a csudaképen egészséges állapotban találták meg a kisit s rögtön behozták Csáktornyára. Kérdés tárgyát képezi, hogy miként eshetett ki egy 14 hónapos gyermek a vonat ablakából s mi lehet az oka annak, hogy az anya azonnal nem jelentette a szerencsétlenséget.

— **A dunántuli fürdő és nyaralóhelyek felvirágoztatása** érdekében a múlt évben nagy sikerű agitációt indított. Egy füzetben „Fürdő és nyaralóhelyek a Dunántulon” czimen leírta a Dunántulnak nyaralásra és fürdőre szép alkalmas vidékeit és közölte a kiadó nyári lakások jegyzékét. E füzetet azután tízezer példányban ingyen osztotta szét. Ennek következtében már a múlt évben rendkívül felszaporodott a Dunántul nyaraló családok száma, a miből különösen a filloxera sújtotta vidékek lakossága igen sok hasznot húzott. A derék egylet a Balatoni kultúregylettel karöltve ez évben is folytatja az akciót, s a füzet még e hó folyamán meg fog jelenni Porzolt Kálmán, a D. K. E. titkára szerkesztésében, kik a szerkesztést díjtalanul vállalták magukra. A két egylet a hirlapok útján hívja fel a dunántuli fürdők és nyaralók tulajdonosait, hogy saját érdekükben, valamint a két egylet minden barátját, hogy közérdekből szíveskedjenek közölni a

nyaralóhelyek leírását. A bejelentések április hó 15-ig a D. K. E. irodájába (Budapest Józsefkörút 5. sz.) küldendők. Minden bejelentést díjtalanul közöl az egylet, csupán a nagyobb fürdővállalások kérések fel, hogy a füzet terjesztéséhez anyagi segélyvel is hozzájáruljanak, a kereskedő világ pedig hirdetések feladására kéri tük fel.

— **A D. K. E. új óvodája.** A D. K. E. bár anyagi eszközei még mindig rendkívül korlátoltak, — a segélyezések akcióját erőlyesen folytatja. Csak nem rég nyílt meg első óvodája a Muraközön, s ma már építik második óvodájának épületét Tárnokon, Fehérmegyének ez idegenajku községében. Az új óvoda megnyitása még ez év nyarán lesz; s az igazgató választmány Festetich Benus gróf fehérmegyei tanfelügyelőt és Porzolt Kálmán egyleti titkárt bizá meg az óvoda szervezésével.

— **Megyei hírek.** Kossuth-utczának nevezik el Zala-Egerszegen a fehéreké-utczát. — Zala megye közgyűlése a zalavölgyi vasutra névszerinti szavazással 175.000 frt segélyt s ennek fedezésére 1% os pótdadót szavazott meg. — Czukelster József zalamegyei főszámvevő 68, Pírity János, megyei orvos pedig 66 éves korában meghalt Zala-Egerszegen. — Balaton József, zalaegerszegi alapsperes a Szt. Andrásról nevezett Visegrád melletti címzetes apátságot nyerte. — A tihanyi és bakonybéli apátsági méltóságokra legtöbb szavazatot nyertek: Aalbik Cyprián és Villányi Szaniszló, kiket a főpápai nemsokára ki fog nevezni.

— **Mindent lehet az emberből csinálni,** ha azt szétbontják, azt a washingtoni természettudományi muzeum szelenczékben és palaczkokban tárja a látogatók szemé elé. Egy 154 font súlyu egyén holttestéből a következőket állították elő és őrzik a muzeumban: Egy nagy üvegpalaczkban először is 97 font víz, mely nagy mennyiség talán némelyeket visszariaszt, egy másik üvegszelenczében 3 font vegytiszta, a testből nyert tojás fehérnyét, míg az enyvtartalmát egy 10 font súlyu tábla reprezentálja; egy másik üveg az összes 4 1/2 font súlyu tisztított zsiradékot tartalmazza, míg a csontokból 8 1/2 font foszforsavas meszet és 1 font szénsavas meszet nyertek; cukor, keményítő, fluorcalcium, konyhasó mindegyik összekötésből mintegy 1 font került ki a tetemből. Egy másik ugyanott lévő kiállítás az emberi testben lévő legfontosabb elveket tartalmazza részben számokban, részben pedig valóságos anyagokban. E szerint az ember mintegy 97 font élelyt, 15 font könyent, 3 1/2 font légeylyt s egy köbláb szenet tartalmaz. Továbbá nyertek belőle 120 gr. chlort, 99 gr fluort, 500 gr. foszfort, 90 gr. kén, 60-60 gr. natrium es kaliumfémet valamint 3 font calciumfémet.

— **Törtöttöntvástárgyak kijavítása.** Eddigelé azt hitték, hogy ha egy törtöttvas tárgy eltörtött, hogy azt többé nem lehet kijavítani és azt mint hasznavehetelent el kell dobni, van azonban egy ragasztó, melylyel az eltört részeket ismét össze lehet ragasztani és e ragasztó következkép lesz összeállítva: Vegyünk 2 rész szalmiakot, 1 rész lisztált kén és 16 rész törtöttvasforgácsot, ezen alkatrészeket egy mozsárban összekeverjük és a port tartjuk tökéletes szárazon. Ha aztán használni akarjuk, akkor súlyának huszszoros mennyiségű tiszta vasforgácsal keverjük, az egészet megtörjük mozsárban, vízzel felöntjük, míg tézslává nem lesz, melylyel a tört részeket bekenjük és a tárgyat összesajtoljuk. Bizonyos idő múlva a megragasztott helyek oly erősek és kemények lesznek, mint a többi fémrészek. (Bergl mérnök.)

— **(Kossuth Lajos f.)** Most, midőn a magyar szabadságharcz halhatatlan apostola: Kossuth Lajos sirba szállott, a különféle vállalatok nemes versenyre kellnek egymással, hogy a nemzet nagy halottjának vonásait az utókor számára megörökítsék. Ezen képek közül különösen kiválik egy „Kossuth Lajos és az aradivértanuk megdicsőítése” című allegorikai kép, mely Kozics Ferencz hazánkba, hirneves müncheni akadémiai festő eredeti festménye után huez szintű remek olajnyomatu kivitelbe sokszorosított lett. Ez a kép, melynek láttára imádat-szerű ihlet szállja meg a honfi koblet, oly díszesen és oly fenségesen örökíti meg allegorikus csoportozatban Kossuth Lajos és a 18 aradi vértanu halhatatlan alakjait, hogy méltó reá, miszerint azt minden magyar ember megszerezze és ol-lárkép gyanánt lakásának díszéül megörözze. A kép háromféle nagyságban megrendelhető minden könyv- és műkereskedésben, vagyis közvetlenül Sebők Lipót műkereskedésében Budapesten, VI., Aradi utca 8. sz. következő árákon: az I. nagyságú, melynek hossza 95, szélessége 63 centiméter darabonként 4 frtba, — a II. nagyságú, melynek hossza 63, szélessége 43 centiméter, darabonként 2 frtba, — a III. nagyságú, melynek hossza 48, szélessége 32 centiméter, darabonként 1 frtba kerül.

— **„A Magyar Mese és Monda-világ”** című irodalmi vállalatból (írja Benedek Elek, kiadja az Athenaeum) megjelent az 5-ik füzet az eddigiekhez hasonló gazdag tartalommal és szép képekkel. E füzetben a gyönyörű mesék sorozatát egy monda váltja fel és „Az isten kardja” cím alatt, mely a Hun-mondakör egyik legszebb részét képezi. Benedek Elek mesemondó tehetsége a mondákban ép oly magas fokon tündöklik, mint a mesék s regék előadásában. A füzet ára 25 kr., s kapható minden könyvkereskedésben. A hazafias vállalatot nemzetünk minden olvasni tudó fiának őszintén ajánljuk.

— **„Az én Újságom,”** Pósa bácsinak a gyermeklapja is szép meglepetéssel kedveskedett az 6 olvasóinak. — Egy aranyos színes képet küldött nekik. — Egy igen nagy fehér tojás uszik a tóban. A tojásan Lilike meg Bandika ül, utaznak szép tündérországba. — Tutsek Anna meséli el az újságba ezt az utazást. Csupa kedves mese, vers, kép váltja fel egymást ebben a husvéti számban, s a gyermekek ugy ezekben, mint pedig a színes képben nagy gyönyörtséget fognak találni. — „Az én Újságom”, mely el van ismerve, mint a legértelmesebb magyar gyermekújság, valóságos nevelője a gyermeknek. — De nemcsak neveli őket, hanem egyuttal igazában hazafias missiót teljesít, mert megtanítja a kicsinyeket törtülmetszett igaz magyarságra nyelvből, gondolkodásban egyaránt. Pósa Lajos hivatással, lelkesedéssel s a gyermekvilág minden árnyalatát besugárzó szeretettel szerkeszti ezt az újságot. Csupa kedély, csupa verőfény mindentit. Csak azt viszi a gyermek ártatlan világában a mi a kedélyéhez illik s annak helyes irányában való fejlesztésére alkalmas — Az új negyed április hó 1-én kezdődött s ebből az alkalomból a legjobb meggyőződéssel ajánljuk „Az én Újságom”-at a magyar szülők, nevelők, tanítók figyelmébe. Előfizetési ár: negyedévre 1 frt. — Előfizetheti „Az én Újságom” kiadóhivatalában, Budapest, Andrássy-ut 10. — Új előfizetők kedves kis könyvecskét kapnak az első számmal be-
küldve

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se nadržaja novinah, ne se pošiljaju na imo Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert-leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

KOSSUTH LAJOS.

Dan prije prešla je horvatska vojska Dravu, a iz Beča dohadjali su carski sergi vu gornju Magjarsku. Na to je Kossuth imenovan prezešom odbora za zemaljsku obranu, ter je putoval po celom orsagu, da digne ustanak. Medjutim bil je barun Vay imenovan ministrom prezešom, a grof Lamberg vrhovnim zapovednikom svih šeregov. Kossuth je tomu protestiral, ali je to malo hasnilo. Nadvojvoda palatin povlekel se je vu mir, Batthyány odstupil, a med magjarskimi vodjama došlo je do razmiricah. Kad je još i grof Lamberg vmorjen, imenuval je kralj Ferdinand kneza Windischgraetza gouvernerom celoga orsaga s neograničenom jakostjum.

Kaj je na dalje sledilo, bile su kobne posljedice ovih dogodjajah. Cesarska vojska s jedne strani, a Horvati s druge strani približavali su se Pešti, dočim je iz Galicije dolazila vu pomoć i ruska vojska pod Paškievićem.

Kad je car i kralj Ferdinand odstupil na hasen svog sinovca, Kossuthov je sabor protestiral iz Debrecina, kam je iz Pešte odisel. Vnoge lijepe bitke magjarskih honvédov sklonule se Kossutha na predlog, da 14. aprila 1849. preglasi vu debrecinskom saboru habsburško-lotringku dinastiju svrgnutom. Sad su Rusi prešli granicu. Vu Majnsu zavzeli su Magjari opet Budim, ali kratko vrēme za tim zavzeta je opet Pešta s Budimom po cesarskoj vojski a Kossuth je bežal vu Segedin, Temišvar i Arad, gde je 11. augusta predal diktaturu Görgeyu, a sam s magjarskom korunom pri Orošovi prešel 17. augusta 1849. v tursku granicu. Iz Vidina bil je odpeljan vu Sumlu, a potlji vu Malu Aziju, gde je vu Kiutahii bil interniran. Na 10 septembra 1850. odplovil je na damšifu Missisipi vu Englezku, gde su ga dočekali simpatično (s burnim veseljem) Iz Englezke je pošel vu Ameriku, gde je držal predavanja i próbal predobiti sjedinjene države za oslobodjenje Magjarske.

Vec 10. juliša 1852. povrnul se je Kossuth vu Europu, gde je zapodjel sveze s Mazzinijem, Garibaldijem i raznimi revolucionari. Iskat je pomeć kod Cavoura i

Napoleona III., koji ga je 5. majuša 1859. prijel vu Tuillerijah, ali ni ja hotel, da podpuno prihvati njegove osnove. Kossuth je na to ustrojil 1859. ljeta legiju pod Klapkom i Ihaszem proti Austriji vu Italiji. Pokedob je vu Londonu začel opet izdavati „Kossuthove banke“, austrijanska vlada je podignula proti njemu pravdu vu Englezkoj, i sud je 12. juniša 1861. ljeta izrekel, da ima obustaviti izdavanje tih notah. Nato je Kossuth ostavil London i Englezku, ter se je naselil vu Genovi.

Tu su ga postigli težki familijarski vudarci. Najprvlje mu je vumrla kći Vilma 22. aprila 1862. vu Nerviu, — a 1. septembra ljeta 1865. i tovarušica vu Genovi. Iza njihove smrti preselil se vu Turin, gde je ostal do smrti.

Gospodarstvo mu je vodila sestra vdovica Ruttkay, dočim su mu obedva sini, Ferenc i Lajoš inžiniri vu talijanskoj službi.

S povratkom ustavna života vu Magjarskoj Kossuth je zapodjeo novo delovanje, a kad je ljeta 1867. vpeljan du-lizam, bil je i on pomilovan, ali se nije hotel povrnuti vu domovinu.

Njegova zadnja izjava bila je još pred mjesec danah oglašena vu novinah, a ticala se je civilne ženitbe, koju je Kossuth zagovarjal.

Kossuth se je vse do najnoveseg vremena duševno i telesno dobro održal. Pod zimu shrvala ga influenza, ali se je i od nje oporavil. Stopram početkom meseca marcija naglo je počel slabiti i prepadati, dobil je vu ganje plućah, koje je i bilo zrok smrti.

Od kak se je opazilo, da su mu dani odbrojani, zisli su se okolo njega sini i rodbina, ter vnogi ablegati iz Magjarske.

Pri zadnjem času bili su nazoćni grof Gabriel Károlyi, koji ga je držal za ruku i oberster Figyelmessy.

Na vėst o smrti Kossuthovoj, koja je još vu noći stigla vu Budimpeštu, vuraš se je vu rano jutro zaodel vu černiu.

Nejma skorom hiže vu celom orsagu, koja nije izvėsila črnu zastavu. Vse novine izašle su vu črnem okviru i donose duge nekrologe. Od svih stran stižu sažalnice, — vsi su telegrafirali familiji vu Turin, gde je čekalo da se telo prenese vu domovinu. I prenesalo se je njegvo telo i kosti njegove tovarušice i kćeri 30. marcija 1894. ljeta vu Budimpeštu, vu nazoćnosti jezere i jezere ljudstva.

Prevoz i pogreb Kossuthov.

Kossuthovo telo su 30. ga marcija do-peljali iz Italije vu Magjarsku. Pri granici Magjarskoj (Drava-Mogyoród Trnovec) je jeden šereg medjimurcov stalo sa magjarskom zastavom. Tu je vlak postal i najstareši sin Kossuthov, se je pokleknul na granici i kušnul zastavu.

Vu Čakovcu je do 4–5 jezer ljudi stalo, koji su na velikoga mrtveca čekali. Kolodvor bil je lēpo okinćeni. Vu jutro 6 vur i 15 minut došel je vlak vu Čakovec. Szilágyi ev. pop iz Legrada je molitvu rekēl, Polonyi ors. ablegat, Osertan naš vicekomuš i Kossuth Ferenc su lēpe govore držali. Svi ljudi su se plakali, koji su čuli te govore. Nazoćne komišije su svoje vėnce prekdale, a a vlak odisel dalje. Po celim putu (Mura-Király, Kotor i t. d.) su na kolodvoru vnogi i vnogi stali i pozdravili Kossuthov sprevod vu domovinu njegovu.

Vu petek po poldan ob 3 vuri 25 minut stigel je posebni eug s mrtvim telom Kossuthovim vu Budimpeštu, goja se je, vsa na noge digla, da bude nazoćna pri sprevodu. Bilo je ovacijah, govorah i počastih preko vsake mere, a izuzev više menjših nesgodah, koje se dogadjaju kod tolikog gomilanja naroda, nije se dogodilo nikakvo zlo, nesreća. Vu sprevodu s banhofa do muzeuma sudjelovalo je do 30 000 ljudi, doklam je na vucicah atajaloh prak 200 000 ljudi. Raka je bila ob peti vuri postavljena na odar vu narodnom muzeumu, ter je celu noć narod

defilirao pred rakom, ako prem je ulaz do odarnice bil željeznimi gatrani odeljen.

Vu subota pred poldan prevežena su obedva lésa (rake) s mrtvim ostanki Kossuthove tovarušice i kčeri iz farne cirkve vu terezijaskom kotaru na Kerepeško grobje, gde su zahranjena vu istoj grobnici, vu koju je včera položen i Kossuth. Ova se grobnica nahadja izmedju Deakovog i Bathányevog mauzoleja. Potlji bude se nad njom podig l mauzolej za Kossuthá.

O Kossuthovo sprevodu piše se iz Búdímpešte 1. aprila: Denes je spuščena vu domorodnu zemlju raka, iz koje se je zdigel oblak, koji bi mrti podigel buru, kakva već dugo vremena nije bila. Denes su vu oči veli anstva smrti divje strasti još drémale, a sprevod se je obavil prez posredovanja konsignirane postaje, mirneše anda, no kaj bi se po antecedencijah moglo očekivati. Nenavadnom svečanosti, moremo reći, ovdí još nevidjenim tučnim sjaem i sudelovanjem gotovo čele zemlje, krejnul je pred poldan sprevod Kossuthov od sgrade narodnoga muzeja, kojoj je včera čeli dan od ranoga jutro do kesne noći grnula silna svjetina (ljudstvo), da vidi raku pokojniku Kossuth je napokon repatriiran: mrtvi ostanki počivaju vu otáčbeničkoj zemlji, raku mu pokrívaju po čeloj Magjárskoj skupljenje grude zemlje, a veličanstvene po asti, kojimi je eto spušten vu krilo vječnoga pokoja, morale su se vsakoga budi gledalaca, budi nazočnoga silno dojmiti.

Put od narodnoga muzeja preko čeloga ringa Andrásijevom vulicom, Kerpeškom vulicom do centralnoga grobja, od obedve strani po dožini ogradjen živim zidom ljudstva, stišnjenje vu više redov; vse tribine, vsi izlozi (auslogi), vsi balkon i oblaki do krova ljudstvom prepuni, poleg toga pogredni šereg, dug kak polovica prezkrajnog puta, isli su usred bčeloga dana, obasjani sunčaním svetlom, poleg goručih velom ovitih vuličnih lampa ov i zaprtih

štacunov, črez črninom zavite revode hišah, a poleg gluboke tihocé, da se nemuti večni sen velikoga (prezmožnoga) mrtveca: eto vu malo reč h vanška spodoba de nešnje svečanosti, kojom je zakljušen bezprimjerno sprevodjeni život.

Preljepi protuljetni dan dovabil je već vu ranu zorju stanovničtvu vu čne vulice, kojimi je sprevod imal krenuti. Najživanije bilo je kretanje blizu narodnoga muzeja, kam su već okolo 8. vure počele dohadjati deputacije. Ako rečem, da je okolo devete vure pred poldan búdímpeštonskimi vulicami vrvilo do pol milijuna ljudstva, onda je taj približni broj prvlje premali, nego prev.

Žalostni obred sam započel je ob 10. vuri s popěvanjem Kólcsejeve genutljive „himne,“ na kaj je evangelički biskup Šárkány uz sjajnu asistenciju, obavil pěvanje. Njegov govor kak i sljedeći govori držani po Jókai-u vu ime va asa Búdím, pešte, tolačili su zanosnimi rečmi osjeća e (čutenje) naroda, naglasujući veličinu dčela i muke Kossuthove, njegov sjajni govornički dar i silni zgubičšk. Pokedob se je odpeval „Szózat,“ zdignjena je bila srebrom okovana hrastova raka na osmeroprežna sjanja mertvečka kola, ter je — bilo već prešlo 11 vur — šereg, gotovo morje ljudstva, krenula ovim redom:

Napré redarstveniki ter od purgarah i dijakov sastojčel redatelj na konju; za ov mi vu črnini zavita deputacija gos podjah (po priliki 2000); sa zastavami bezbroja deputacijah, korporacijah, družtvah, klubovah itd.; konjanik, na vsakoj strani mu po jedan plemenitaš; šest no silcov lampašov na konji; osemnajst kolah, prenapun emini venci, najljepšemi proizvodi talijanska i domace flore (čvčtja), honvédi od ljeta 1848.; vu črninu zavita, zastava glavnoga grada; nosilci križa, flankirani počastnom stražom; svećenstvo; osmeroprežna mertvečka kola; neposredno za njimi kotrigrí familije; kotrigrí zastupničke i magjnetske hie; zastupniki glavnoga grada;

deputacije peštanske varmegije, zatim ostalih varmegijah i municipijah, fiskalugkih, i trgovečkih komorah. Poleg mertvečkih kolah nosili su pantleke izmence s desne strani narodni ablegati s lijeva pak zastupniki glavnog grada. Čeloga sprevoda vu zaključili opet redatelji na konjih.

Čelim nepreglednim šeregom delali su ognjogasci gibljivi kordon, tak da je čelim vnogo kilometrov dugim putem gledalački svčt bil oddejen od nazočnoga.

Bilo je već tri vure po poldan prešlo, kad je zadnji dčel sprevoda stigel na centralno grobje. Nakon opetovanog cirkvenog (ceremonije) po bčakup Šárkányu držani su još nekoji govori, poimence od strani starih honvédov od ljeta 1848., neodvisne i narodne stranke zastupničke hie svenčilitne mladeži i osjačke neodvisne stranke. Još je zaorila žalobna pesma „budimskog pevačkog šera“ na vekvečni oprosta, na kaj je raka uz genjenu ččinu, koju je prekidal samo tibi plač zaostale familije i stotine drugih, spuščena vu privremeni grob.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo naše protuvane predplatnike, naj nam vu novim fertalju ljeta predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju!

Zagrebački biskupi i nadbiskupi.

Prema najnovšem iziskavanju povjestničara Ivana Tkalčiča, novi zagrebački nadbiskup, dr. Juraj Posilović, je vu redu zagrebačkih biskupah 70., odnosno 3. nadbiskup. Pokedob je zagrebačka biskupija vtemeljena lieta 1093, to ona postoji včezda punih 800 ljet ter poprčao na vsako stoljetje odpača po 11 biskupah, akopem se vu zadnjih stolječih ov broj obrača izmedju 7 i 5.

Včesti o prvih zagrebačkih biskupih nisu zevsema zaufane i jasne i bivaju komaj s

ZABAVA.

Mudro je zpelal.

Nieki marljiv mešter si je svojom marljivostjum nekaj penex na stran metnul ali kak mnogi drugi neznaju, tak i on nije zna, na koj načín bi si svoj pričuvani novac u kamatil i danomice povekšaval, k tomu pak se je bojal, da ako je bu domaj u ladici čuval, bi mogli kojum prilikum dojtí tati te mu je odnesti. Kaj je anda čineći? Najbolje bude — mislil si je — ako je zakopam, onda mi je nitko nebude mogel vkrasti.

Zmišljeno, včinjeno! Jedne noći vzeme on svoju priskrbu te ju stíha odnese u svoj vrt, tam pod kruškom zkopa jamu, te novce, pet sto forinti na breju spusti nutra, zatim jamu zagrne, o'zgor znogami spleše i travom posiplje te mirne duše otide spat osviedočen, da su novci najbolje spravljeni.

Ali nebu tak, moj dragi majster! Njegov sused je b.š one noći bil na svojem vrtu te čekal tate, koji su gostokrat njegove jabuke i kruške pohadjali, pak kad je u susedovom vrtu zpazil malu svetlost od lampaša i čul nekakvo skrobiranje, dovleče se pe tih do plota, za da vidi, tko je tu u vrtu, jeli mozbit nisu tati i susedov vrt pohodili. Ali se začudi, kad vidi samoga suseda ob pol noći, gde u svojem vrtu jamu kopa. Znatigeljan, kaj bu sused stum jamom,

nepomično je za plotom stal i videl, kak sused u tu jamu novce zakopa svaki trag jame, znogami i travum izbrisava, a konačno otide.

Sused sad, kad je bil siguran, da ov drugi već spava, vzeme motiku i lopatu, skoči prek plota te hajd pod krušku; tam izkopa zakopane susedove novce te kak je došel, tak i čez plot znikne, poklam kam b prije zemlju, gde su bili novci zakopani, bil i onak ostavil, da nije bilo moguče razpoznati, da je tu tko nepozvani svoje dielo tieral.

Več trčel dan zatim je onoga prvoga zelja vlekla, da svoje škude i evačoge vidi, jeli su još kaj živi i zdravi. Vzeme opet po noći lopatu pak hajd pod krušku, gde je novce zakopal i pričme. Več je dosta daboko kopal, dapače i još dublje nego onda, kad ih je zakopal, ali novac neima. Ves osupjeni tu sad stoji i gledí u jamu kak tele u nova vrata sad? Novce mu netko našel i vkral. Tko bi to mogel biti.

I on hiti odmah sumnju na suseda, za kojega je zna, da više krat po noći zna na svoj vrt hoditi pregledavat. Mozbit je on baš onda bil na vrtu te je videl, gde je ov svoje novce zakopal. — Otide anda k njemu te mu pričme sledede pripovjedati:

„Znate dragi sused, ja sam si čez više godinah priskrpel jezero forinti, pak jer sam se bojal, da mi je domaj iz ladice nebi tko,

vkral, odlučil sem je mojem vrtu zakopati gde je nitko nebude mogel najti. Moje nakanenje sem već i na pol zvršil, jer sam pet sto forinti već zakopal, a sad sem došel vas, kakti spametnoga i poštenoga človeka za navuk pitat, jeli sem tak dobro napravil, a onda bi hotel još zutra onih pet sto forintih koje još domaj imam, k onim na vrt odnesti i zakopati“.

Sused mu odmah navuk da, da je ovak prav i da je ovak za svoje novce najsigurniji. Zatim on otide. Medjutim si je sused ribal ruke od veselja, kak bu sad najme imal jezero forinti miesto pet sto.

Još isti večer otide sa onim vkradjenim pet sto forinti u vrt onoga, koj ih je bil zakopal, te je natrag na ono miesto zakopal, odkud ih je vkral, za da kad on s drugimi pet sto forinta dojde nebu opazil, da prvi pet sto fale. A onda si je mislil za koj dan svih jezera forinti izkopati i vkrasti, samo nek još drugih pet sto k tomu zakopa.

Toga zvega se je i on prveši nadjal, te kad je drugi dan došel pod krušku i pričel kopati, eto ti njegovih pet sto srebra. Smiešeli se vzeme je iz jame te drugi dan ide susedu povedat, da si je premislil i da nebu novce nikam zakopal, već da je još i one zakopane nazad i zemlje vzol.

48. stoljećem podpunese. Med muževi, koji su sedeli na biskupskoj stolici zagrebečkoj do konca 15. stoljetja spominju se Česi, Magjari i Horvati. Medju njimi su osobito spomena vredni Trogiranin Augustin Kažojć (1802 do 1822), koji je preglashen blaženim i Pavel Horvat (1879 do 1887), koji je sa svojim bratom banom Ivanom vodil znameniti pokret na slavenskom jugu.

Vu prvoj polovici 15. stoletja pronotovana i najduža sedisvakancija na zagrebečkoj biskupskoj stolici, kad potli smrti Ivana Albena († 1483) nije bilo osem ljet biskupa dugša sedisvakancija sljedila je po smrti biskupa Luke († 1510) kad je četiri ljeta zagrebečkom biskupijom ladal dični Tomaš Bakač-Erdődy, kardinal i nadbiskup ostrogonski. Njegovi su nasljedniki bili Ivan i Šimun grofi Erdődy.

Med biskupi 16. stoljetja znameniti su Pavel Gregorianec, Juraj Drašković, koji je obnađal i bansku čast ter kesneše postal nadbiskupom egorskim i kardinalom i Gašpar Stankovečki.

Od smrti biskupa Stankovečkoda († 1596) anda od tri stoljetja sedeli su na stolici zagrebečkoj: Nikola Zelnicaj-Stepanić, Šimun Bartulić, Peter Domitrović, Ferenc Erdeljaki, Benedikt Vinković, Martin Bogdan, Peter Petretić, Martin Borković, Aleksander Mikulić, Stefan Šeli ević, Martin Brajković, Imbra grof Erdődy, Juraj Branjug, Ferenc barun Klobušický, Ferenc Tauzy, Ivan Paxyo Jožef Galjuš, Maksimilijan Vrhovec, Aleksander Alagović, Juraj Haulik i Jožef Mihalović, — anda vu vsem 21 biskup. Izuzemš Esterházyja, Klobušickoga, Alagovića, Haulika i Mihalovića vsi su ostali bili Horvati.

Veksina zagrebečkih biskupah bila je prije toga vu kaptolu, vu kom su kakti veliki predstavnici služili. Tak Stankovečki, Domitrović, Vinković, Bogdan, Petretić, Galjuš, Alagović i Haulik; neki drugi bili su samo kanoniki zagrebečki, kak Zelnicaj, Šelišević, Branjug i Vrhovec, doklam su opet tretji pripadali redü Paulinah kao Bartulić i Burković, vu kom su bili generalni vikarjuši.

Nadbiskup Posilović nije prvi senjski

biskup, koji je premeščen na zagrebečku stolicu. Zagrebečki kanonik Martin Brajković imenovan je ljeta 1698. biskupom senjskim ter je odnud ljeta 1703. premeščen vu Zagreb, gde je 1708. vumrl. A i njegov neposredni predšastnik Šelišević prešel je istom karijerom. Kakti kanonik zagrebečki imenovan je 1691. biskupom krbavskim, a 1694 bisku pom zagrebečkim. Anda upravo pred dvē sto ljet dva sa biskupi iz Senja premešćeni vu Zagreb.

I prvije i potli bilo je vnogo slučajevah, gde su vu Zagreb premešćeni stranjski biskupi, a zagrebečki opet na druge biskupije Vu zadnja tri stoljetja premešćeni su još vu Zagreb: Fr. Erdelyski iz Vesprima, Eszterházy iz Vaca Klobušicki iz Erdőlja, Thauzy i Paxy, biskupi bosanski i siemski. Iz Zagreba su vu tom razdobju premešćeni: Eszterházy vu Esztergom, a Klobušický vu Kaloču

Zadnje sedisvakancije trajale su: iza smrti biskupa Galjuša († 3. februara 1786) 1 ljet i skorom 8 mesecov, — iza Vrhovca († 16. decembra 1827) 1 ljet i deset mesecov, iza Alagovića († 18. marcija 1837) ne puna dva meseca, iza Haulika († 11. majuša 1869.) 1 ljet, iza Mihalovića († 19. februara 1891.) 3 ljeta i 1 mesec.

Najduže od vsih zagrebečkih biskupah, četerdeset punih ljetah upravljal je svojom biskupijom slavni Maksimilijan Vrhovec, Larlovcanec i osnivač Maksimira.

Novi zagrebečki biskup.

Službene novine „Budapesti Közlöny“ donesle su sljedeće ručno pismo kraljevo: Dr. Posilović Gjuru, senjsko-modruško i krbavskoga biskupa, ovim imenujem zagrebečkim nadbiskupom. Dano vu Beču, ljeta 1894. marcija 17. — Ferenc Jožef s. r. Josipović Imbra s. r. Grof Khuen Héderváry Károly s. r.

Sestra nadvojvodkinje Štefanije opatica.

Novine „Köl. Vztg.“ javljaju iz Bruselja zevsema pozitivnu vést, da bude princesa Klementina, najmlajša kći belgijanskoga kralja i sestra kraljevne vdovice nadvojvodkinje Štefanije bila vu klošter.

Ov još pameti.

Stari gospodin plebanuš N. se jednog liepog dana po svojem selu šeće. Dieca i mlade snezke zbeže iz dvorišća, kad gospodin mimo ide, na valicu, da mu mogu ruku kušnuti, jer stari gospodin su jako dobri gospodin, koji znaju kak pravi pastir svojih ovac svojim farnikom liepe navuke davati, nje od zla odvrćati, na dobro nagovarati i to sve zliepa i svojim vrlim zadržavanjem naprvo iduč. Zato ima staroga gospodina sve, mlado i staro u fari rado.

Ovak se šetajuć dojde do jedne hiže, pred kojum na klupi si je jedan farnik od teškoga diela jedno malo počival.

Gospodin stari, kakvi su već bili, da su se svakimi rado spominali, približe se na farnikov pozdrav k njemu te se polag njega na klup sednu.

„No moj dragi Peter“ — pričme gospodin plebanuš — „Vi ste već sigurno prek sedemdeset lēt stari.“

„Jesem“ — odgovori Peter — „Kad su mi mama vumrla, onda sem bil trideset i dve liete star, a tomu bu sad na samu velku mešu, kad je pri sv. Mariji prošćenje, četrdeset i jedno leto, anda sem sada sedemdeset i tri lieta star.“

„Pak jeli morete jošce bez očalov sveto pismo četeti?“ pita dalje gospodin.

„Ja neznam četeti!“ odgovori Peter.

„Pak onda morti niti neznate, kak je Bog svieta stvarjal jedno za drugem.“

„Prav vele gospodin, — niti neznam“

„A Bog zvami človek! Vi morti niti neznate, tko je vaš stvoril?“ zapita začudjeno gospodin.

„I to prav vele, da neznam“ odgovori Peter. — U taj hip baš su dieca iz škole išla i jedan je imal svojega puta mimo njih sedećib.

„Čuješ dečec!“ — zazove ga gospodin plebanuš — „povedj mi: tko te je stvoril?“

„Gospodin Bog!“ — odgovori dečec.

„Jeli vas nije sram“ — veli sada gospodin plebanuš, obrnuvši se k-Petru — „Ovo malo diete zna, tko ga je stvoril, a vi stari človek neznate.“

„Je“ — odgovori Peter — „pak kakvo je to čudo? Em tomu neima niti deset liet, kaj je ov dečec stvorjeni, on lahko pameti, tko ga je stvoril, ali odkad sem ja stvoreni, tomu je malo duše, pak se lahko dade pozabiti.“

Em. Kollay

Poznato je, da je princesa Klementina bila zaručnica princa Balduina, svoga bratića, koji je medtim toga vumrl, — i prav ova okolnost sklonula je mladu princesu (rođenu 30. juluša ljeta 1872.) da ide svoje volje vu klošter. Na koliko ju zadnjih trih ljetah odgovarjali, ona je ostala verna svomu nakanenju, pokedob pozna dobro življenje kloštra „Dames du sacré cœur“ vu bruseljskom predgradju Jette, gde od svog dētinstva navadna je sprovesti po jeden po poldan vu tjednu i ondi razgovarjati se s učenicami. Vu ovoj namjeri još je većma princesu utvrdila okolnost, kaj je njezina najboljša prijateljica, frajlica de Burlet, kći vezdašnjeg belgijskog ministra-prezša, nezdavnja definitivno stupila vu klošter.

Napokon je kralj Leopold vuslišal molbe svoje kćeri, ako i ne još oficijelno.

Nedeljni jagari vu Českoj.

Jako su zanimivi statistički podatci o „Sonntags Jegerih“, ili jagarih, koji samo koji samo vu nedelju imaju vremena, da mogu iti na vadasiju. To su zvekšinom štacunari i činovniki, no ima ovakvih „Sonntags-jegerah“ i med zemeljskoj gospodi i svećenici. Pročestnoga ljeta imali su ovi Nimrodi vu Českoj iz arende vadasiju vu 12.348 občinah, ter se vu vsakoj obćini izpucalo tečajem ljeta najmenje po 1000 šusov. Vu ovom nedeljnom lovu (vadasiji) vubijeno je (streljeno je): 13 starih ženah, 27 mužkarcov, 7 dečkov, 3 dēvojke. Ranjeno je bilo 3014 ljudih, po najviše pogoničov. Zvun toga vubili su nedelni jagari: 3 vola, 12 krav, 192 teličov, 275 kozah, 72 ovce, 59 jarcov, 1 janje, 3670 lovnih i 11.419 potepajućih se psov, 8762 mačke, 18 srnjakov, 455 srnah, 1149 zajcov, 3222 trčke 26 faxanov, 847 vrabcov i 2 — kobile. Za učinjene kvare bili su ovi nedeljni jagari obsudjeni na izplaćauje kyara od 633.093 forinta; i kaštigah (štrofov) od 413.590 for, a doktorom i fiskalšusom platili su 172.000 forinti. Povrh toga dosudjeno im je skupa 74.088 vur resta ze prekršaj proti sigurnosti života i vlastništva.

Dolazek cara Vilma vu Beč.

Iz Beča javljaju: Vezda je zevsema stalao, da bude car Vilim vu petek 13. aprila ob 11 vuri pred poldan došel iz Opatije simo i nastanil se bude vu Schönbrunnu. Car bude ostal jeden dan kakti gost našeg ladavca, a zatim vu subotu 14. aprila pred poldan šel bude prek Karlsruhe vu Hessensku, gde bude nazočen vjenčanju (zđavanju) velevojvode Erasta Ljudevita s princesom Viktorijom Melitom Sachsen-Koburžkom.

Vojni izdatki.

Tečajem za ljetnih pet ljet dozvolje su delegacije za austro-magjarsku vojsku 654.4 milijuna forinti i to: ljeta 1890.: 122.7, — 1891.: 126, — 1892.: 130.7 — 1893.: 135.5, — 1894.: 139.5 milijunov forintov, — a za buduće ljetu iznosila bu potreboća 144 do 145 milijunah forinti. Soldački stroški povnožali su se anda vu pet ljetah za 22 milijuna.

Dobre žepne i stēne vure za fal čue moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal. čeuu.

Nekaj za kratak čas.

Opravdanje.

Gospodar (k svojemu slugi:) „Do bésa, Miška, Ti več četiri dni pijančaje. Toga više nek nebude.“

Sluga: „Naj se gospon, nikaj nebojiju, denes je peti dan!“

Čovjek, koji ljubi red.

Gospon: „Hvala Bogu, vu ovoj hizi lada ipak ljepi red. Deneš vjetro nije bilo nigdi češlja, a ve sam ga ipak našel vu cušpajzu.“

Testament.

Betežnik: „Prosim jih gospon notarjuš, da bi mi napisali testamenta. Ves imetek ostavljam ženi i deci na jednake déle (rése), samo vino, to naj dobro zapečatiju i ostaviju za me!“

Nije njegova krivnja.

Sudec: „Vi morate veliki galženjak biti. Ovo je dvadeseti put, od kad sam ja kotarski sudac, da imam s Vami posla!“

Obtuženi: „A kaj ja morem zato, gospodin sudac, da oni nemreju avandžirati.“

Od prilike.

Gospa: „Nu reči mi, Trezjka, kuliko je moglo var biti, kad je moj muž došel dimo.“

Kubarica: „To ba prav nemrem povedati, ali kad sem se vjetro stala, još se je kaput milostivog gospona nihal.“

Složil:

Glád Ferencz.

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Hely	Napszaka	Óra		Gyors- pósta. és vegyesvonat
		Or	Pé	
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
	Délben	11	39	"
	Éjjel	10	07	postav.
Pragerhof felé	Reggel	5	10	vegyesv.
	Reggel	6	22	"
	Délután	4	15	"
Zágráb felé	Ejjel	1	17	gyorsv.
	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
Varasdig	Este	10	17	"
	Délben	11	44	"
	Reggel	5	05	"
Egerszeg felé	Reggel	5	05	"
	Délután	4	30	"
	Érkezők			
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
	Délután	4	01	"
	Éjjel	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Este	9	41	vegyesv.
	Reggel	4	32	"
	Délben	11	29	postav.
Zágráb felől	Éjjel	9	55	"
	Reggel	4	31	vegyesv.
	Délután	11	17	"
Egerszeg felől	Délután	3	59	"
	Este	9	30	"
	Délután	9	30	"
	Este	9	40	"

Cena žitka. — Gabona árak

1 m.-mázsa.		1 m.-cent.		frt kr.	
Buza	Pšenica	6	50		
Zab	Zob	7	--		
Rozs	Hrč	5	--		
Kukoricza ó	Kuruza stari	5	--		
" u	" novi				
Árpa	Ječmen	6	--		
Fehér bab	Grah beli	5	--		
Sárga "	" žuti	4	--		
Vegyes "	" zméšan	4	--		

»The Gresham«

Pr »The Gresham« zvanom london-skom društvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacunar), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu vekšu ili menjšu svotu i topleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće pa dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 letah, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ima svoje glavno upravništvo vu Budapeštu.

LOTERIJA Buda 31-ga marciusa 1894
66 67 2 98 74

NYILTTÉR*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle diszpozíció és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít póstabér és vám mentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (os. kir. udvar, szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstaforralóval küldetnek. Svájc zba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Kossuth Lajos

Élete és Működése.

Irla: Gracza György; Cserépy, Homicsko, Kis Markt, Neméz és Szemlér rajzaival gazdagon illusztrálva

Ára a 232 oldalra terjedő kötetnek 1 frt 20 kr. Diszkiadásban velin-papiron füzve 2 frt, díszes vászonkötésben 3 frt.

Kossuth Lajos arcképe könyomatu kivitelben 70 cm. magas 55 cm széles
Ára a rendkívüli képnek 1 frt 20 kr.

Kossuth Lajos mellszobra mintázta Róna József hírneves szobrász Turinban 1890-ben.
Ára Terrakottában 3. frt. Diszítve 4 frt
Csomagolásért 50 kr. külön számíttatik.

Kossuth emlék érem csengő sárgaszínű fémből, mely a nagy hazafi igen s került arcképével van ellátva. Egy drb ára 20 kr.

Kossuth 2 színben nyomtatott legsikerültebb arcképe 38 cm. magas 30 cm. széles. Ára 15 kr.

Kossuth gyászjelvények (Kossuth Lajos arcképével) — Ára 20 kr.

Kossuth Lajos élete, működése és halála. Irla: Boros Vilmos. — Ára 20 kr.

A »Képes folyóirat« **KOSSUTH** füzete. Ára 30 kr.

Néhány nap mulva jelenik meg a csáktornyai pályaudvaron lefolyt

Kossuth gyászünnepélyt

ábrázoló fényképészeti fölvételek.

Kapható:

Fischel F. könyvkereskedésében Csáktornyán.

103. és 111 szám v. 1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közli, hogy a perlaki kir. járásbíróság 1894. évi 47 és 191/94 számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd és ifj. Neumann Miksa csáktornyai lakos javára Fránkl Simon és társai perlaki lakosok ellen 100 frt és 1000 frt s jár. erejéig fogatosított biztosítási végrehajtás útján felül foglalt és 1824 frt 45 kr-ra becsült bolti árucikk, liszt, bolti átványok és egyéb felszerelések, bor, üres hordók, szobabutor, lovak, szarvasmarha, takarmány, 2 pajta, 2 szekér, 1 varrógép, 2 szelelő rosta, 1 kukoricza kas, zsákok kukoricza és egyéb apró tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 543 és 702/1894. sz. végzése folytán 100 frt és 1000 frt tőkekövetelés, ennek 100 tőke után 1893. november 30-tól és 1000 frt tőke után pedig 1894. évi január hó 12. napjától járó 6% kamatai 1000 frt után 6 frt 25 kr. óvási, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és pedig összesen 75 frt 50 kr-ban bírósággal már megállapított költségek erejéig Perlakon Fránkl Simon I. r. alperes lakásán leendő eszközésére

1894. évi április hó 18. napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán dékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Perlakon, 1894. évi április hó 4

Stern Frigyes,
kir. bírósági végrehajtó.

998

Köszvény és osziban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dícsérőleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólag legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű háziszor 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr-nyi áron a legtöbb gyógyszerárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárához: Richter gyógyszerára „az arany oroszlanhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Strahia testvérek

fűszerkereskedésében
Csáktornyan egy jó
házból való ifju

TANONCZUL

azonnal felvétetik.

500 1-2

Objava.

Nudi se na prodaju zidana

hiža s dvorom i vrtom

vu Dráva-Vásárhelyu (Nedelišču).

Upitati se more pri **Glád Ferencu** školniku vu Nedelišču.

999 1-1

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági gépjárat használat-
tanulmány-
gyártalep: KÜLSŐ VÁCI-UT 7.

Gőzséplőgépek
Rövidített levezeték:
GAZDASÁGI GÉPJÁR, BUDAPEST.
983 6-10

Özönos gazdasági gépek
elsőrangú minőségben
saját **HAZAI** gyártmány

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornyan,
főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

**svájci zsebóra-,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru**
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó órák mellett

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiállítások árak:

Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyed évre 1 ft
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetéseik még elfogadhatók:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brnóban: Stern M.

Nyilttér petitaóra 10 kr.

Hirdetések jutányosan számíltatnak.

A csáktornyai szépitő-egylet.

Két hete annak, hogy jeleztük, miszerint városunk több polgára értekezletet tartott abból a célból, hogy Csáktornyan szépitő-egyletet alakítson.

A szépitő-egylet célja: városunk szépitése. A szomszéd Stayerország legkisebb városkájának van szépitő-egyesülete. A vendéglőkben elhelyezett perselyek, tagsági díjak, multságok jövedelmei stb. szolgáltatják a szépitő-egyesület céljaihoz az anyagi erőt. Apró kis stayer városkákban, mint p. o. Wöllen, Fridau, Gonubicz sat., sőt falvakban is láttuk a szépitő-egyesület tevékenységének erőteljes nyomait. Itt egy térség befásítva, ott a templom környéke virágokkal beültetve, amott az utcza mindennap lesöpörve, a házak külseje tisztán tartva; az utak s utcák szélein fák, a közeli erdőbe vezető ösvények, utak távolabbi helyeken utmutató jelek, padok sat. mind a szépitő-egylet tanubizonyosságai.

Tanulni, senkitől sem szégyen! Tanuljunk szomszédainktól! Városunk kicsi, de bir mindazon kellékekkel, melyek egy szépitő-egyesület működésének tág terület biztosítanak. Ott van a vasútra, a temetőbe, Szt.-Iliára vezető út, itt vannak utcáink, tereink, a hol a fasorok, itt-ott egy-egy fenyő, vagy thuja-csoport városunkat az idegen, meg magunk előtt is szerfölött emelné. A sokat emlegetett park

kérdését is ez az egyesület van hivatalva megoldani

Aztán van nekünk Muraköz felső vidékünk, mely a maga nemében ritkítja pártját. Tegyük ezt a vidéket a turistáknak hozzáférhetővé! Eljárunk messze földre, hogy gyönyörködjünk a természetben, s nem vesszük észre itthon azt a szép muraközi hegycsoportot, a melyről szebb a kilátás a Stayerba, Muraköz alsó vidékére, a Dráva s a Mura mentére, mint p. o. a cillii Annen Sitzről a híres Saan-völgyébe! Egy Szent-György, Szent-Margit, Bocskai, Bánfi, Sztanetincez, Robadi sat. megérdemlik, hogy a turista felkeresse. Hajdan mikor még a vasútak nem háózták be az országot, világot, Muraköz hegyvidéke országos nagyjaink mulató s nyaraló helye volt. Tanubizonyosságai ennek a hegyvidéken nagy számban levő s már pusztulásnak induló nemesi kuriák szőlőhegyek, a hegy-csúcsok nevei. S nem tanubizonyosságai egyuttal mindezek a dolgok annak, hogy a Csáktornyan létesítendő szépitő-egyesületnek szép és nemes feladata jut a város határain túl is?!

Önérdem nélküli jóakarát vezérli az eszme élén állókat, azért nem hisszük, hogy városunk polgársága küzölt akadna egy is, a ki szívesen ne állana be az alakulandó egyesületbe. Már is, az első héten a kibocsájtott iveken száznál többben iratkoztak alá tagokul s így remélhető, hogy

városunk szépitő egyesülete már néhány nap mulva elkezdheti áldásos munkálkodását.

Tájékoztatásul az egyesület alapszabályainak tervezetéből közöljük a következőket:

1. §. Az egylet czime: »Csáktornyai Szépitő Egylet.«

2. §. Az egylet pecsétje: »Csáktornyai Szépitő Egylet« körirattal, közepén Csáktornya város czimerével.

3. §. Az egylet célja: a városban és környékén utcák, utak, gyalogjárók rendezése, befásítása, csatornázása, séta-erek és kiránduló-helyek létesítése és fenntartása; végre a város lakóinak és a vidékieknek kényelmé e és üdülésére szolgáló egyéb intézkedések.

4. §. Az egylet célját elérni törekszik:

a) az által hogy általában a jó izlés fejlesztésére közreműködik, de egyszersmind csetről esetre testületeket és magánosokat tervek és tanácsadás által az utcák és terek csinosítására és tisztítására buzdítja.

b) az által, hogy a városi képviselő-testület tudta és beleegyezése mellett saját anyagi erejével viszi keresztül terveit.

5. §. A kitűzött cél elérésének eszközei:

a) A városi hatóság erkölcsi és anyagi támogatása
b) Rendes tagsági díjak.

A „Muraköz“ tározója

Kéziratok.

Voltaképpen a meg nem jelent kéziratok mit sem jelentenek, mert elvégre minden kézirat nem jelent meg, csak róla mustrálják — Jókai szava szerint — a „közkatona a kultura parlagán,“ vagyis a nyomdászok az ólombetűket s így nyájas olvasóm te reggel nem is kéziratot betűzől, de a garmondok szorított vagy megritkított sorait, itt-ott belecsördítve a a kompaktok ideget kavarázó lázával, ha teszen — Milánról van szó.

Pedig hatalmasabb volna, ha a kéziratokat kapnád meg. Erről alapos és bájos fogalmat szerezni arról, hogy milyen örületes háshan születik meg a lap; csak itt-ott kapnál valamennyire is nem hieroglifikokat, de a legtöbb esetben eligazodhatlan szarkalábakat.

Szerencsére a nyomda mindent dőlőre visz s hogy mégis fogalmakat szerezz e kéziratokról, eme néhány sor tájékoztató volt.

Gyönyörű kézírata két írónknak van, Jókainak és Murainak. A kéziratok gyönyörűségét teszik gyöngyszemekhez hasonló betűik, melyek között lapok és lapok után nincs egy fíkarcs korrekció se. Biztosra veszem, hogy Jókai a „Tengerszemű hölgyet,“ Mural a „Hu-

szárszerelmet“ korrekció nélkül írták, oly feyelmezett tolluk van, s ha ezen végtelenül ódalkozom, Murait bánu'om még jobban, a ki máig is hírlapiról asztalán dolgozván, szinte hihetlenségig meg tudja őrizni — íg-máját. A korrekció tulzott aggodalmi késleltetik „Romhányit.“ Legalább mint Gyulai Párról ellenségei kürtölik, a skrupulozítások elképze'hetetlen ne-meivel fogalmaz egy lakás-kiadásról való, kapura szegezendő cédulát; fogalmazványa ugy néz ki, mind a gyökvonás alá került numerusok, szó hátán szó; majdnem akként, mint a Szerényi József tanár és természettudományi író kéziratán. Egy mu'atságos esetet, mely az ő kéziratát oly eredetien jellemzi, ezen alkalomból el nem hallgathatok.

Amaz időben szerénységem volt megbízva a nyomdai korrekturával. A Szerényi-féle tározónál különösen lelkemre kötötték, hogy alaposan tágitssak a pupillámon s nézzek meg mindent betűre. Emberfeletti feladat Néstem is, s mégis „I l u s“ helyett másnap így jött a lapban „h u s,“ a miért a szerző ur halálra keresett, mert e szóval valamelyes „iluskat“ óhajtott figyelmessé tenni, a „huska“ pedig a kaczagásig e'ferditette ezt a gyöngéd passzusát a — tudományos apróságoknak.

De ha már benne vagyok a különös esetek regisztrálásában, egy még multságosabb esetet nem hagyhatok említés nélkül.

A korcsolya-egyletnek bálja volt a »Kereszt«-ben. A bálon mulatott a híressé lett kis színész — Frank Boriska, a ki most ah, mily messze hallgatja a tenger mormogását.

A lapkorrekcióit egy bálban mulató jó cimborám helyett magam teljesítém, barátom egyébként szerelmi rügyeket esirátatott riporter lobbanékony kebelében a Boriska iránt, hűen emlékszem, hogy (oh! mily madonnaszertű fölmagasztosult arccsal jelentette,) a szerkesztő különös kegyéből a színházi referádával is ő bizatott meg. Boriskának amaz estén igen aprócska szerep jutott, de az semmiben sem gátolta a fellengző hosszú ismertetést. A többi között „b a b a“-képenek jeleste a fiók-dívát, de sajna . . . a nyomda őrdöge fátyolt vont szemem elé s másnap a városban széltiben arról beszéltek, mennyire találó a kritika, hogy — „bakaképu“ Boris.

Ex a referáda elsőül az ő kezébe került, ott a pitymaltatnak húzó dardón, képzelhetni a — tablót s szokot a tragikus verseket, a mik ebből keletkeztenek s a mik idáig szintén — meg nem jelent kéziratok.

Aránylag legszebb kéziratuk a költőknek van. Talán ebben is Petőfi utánózzák, vagy a költői forma, kényelmesebb, gondosabb munkát igényel, döntse el az olvasó. Költőink közt egy kaligrafusunk is van: Kis József. Az ő versének autogramma egy kész illusztráció. Gyönyörű góth betűk pompás formában. Már Barthók-nak a verse az ő izgatott temperamentumát bizonyítja. A szavakat elkaphodja, tollban felejtli, sőt nincsen — malaczkák nélkül se.

Soha azonban ke'önösebb kéziratot, mint

c) Adományok és ajándékok.

d) Az egyesület javára rendezett mulatságok jövedelmei.

6. §. Az egyesület tagja lehet minden tisztességes és fedhetlen életű férfi és nő.

a) Tiszteletbeli-tag az, kit a közgyűlés az egyesület körül szerzett érdemeinek elismeréséül megválaszt, ki azonban a kötelezett díjak fizetése alól fel van mentve.

b) Alapító-tag az, ki az egyesület céljaira egyszersmindenkorra legalább 20 forintot fizetett az egyesület pénztárába, mely 4 részletben is fizethető.

c) Rendes tag az, ki legalább havi 10 krajczár, esetleg nagyobb összeg fizetésére kötelezi magát, s azt havonként előre az egyesület pénztárába befizeti.

7. §. A tagok kötelezettsége megszűnik:

a) ha az illető tag elhal,

b) ha a városból elköltözik s ki nem jelenti, hogy az egyesületnek továbbra is tagja akar maradni,

c) ha az illető tag kilépését a választmányának azon év május 1-ig bejelenti, melyben a kilépés történik.

8. §. Az egyesület hatóságai: a közgyűlés, a választmány és egyes teendők végrehajtására kiküldött bizottságok.

9. §. A közgyűlés.

a) Közgyűlés minden évben legalább egyszer január hónapban tartandó, de az elnöknek jogában áll azt bármikor összehívni; 10 tagnak írásban benyújtott kérésére pedig köteles összehívni.

b) A közgyűlés határozatképes, ha a tagoknak legalább $\frac{1}{3}$ része jelen van. Ha az első ízben egybehívott közgyűlés nem volna határozatképes, akkor a másodízben egybehívott tagok tekintet nélkül számukra, határozatképesek.

c) A közgyűlésen minden egyes tag egyenlő szavazati joggal bír.

d) A közgyűlés a tagok közül 3 évi tartamra választja az elnököt, jegyzőt, pénztárost s 10 választmányi tagot. A választás titkos szavazás útján történik.

az Acsádi Ignác, a ki legalább is kétezer vezércikket vall a magáénak. Egy pillantás belé s esküdni mernél, hogy tőrökül van írva. Egy vidéki napilap, hova évekként előtt szintén cikkezett, egy szedőt csupán az ő kéziratának tartott, mert a többi nem tudott azon elmenni.

A minő szép gondolatok vezették az Irányi tollát, olyan formát is adott neki. Valóságos mézeskalácsul osztogatja ki őket az újságkötés faktor az ő kéziratát legénysége között. Világos végig; betűk megcsontítása, eltorzítása nélkül, és hozzá sokszor „spekka,” a mi a nyomdászok napi imádsága, vagyis, hogy minél több kikezdessel írott legyen.

Késztelenül azonban legveszedelmesebb fajtája a kéziratoknak azonban a külső világból érkezett ismeretlen kezek gondos kaligrafiaja. Hosszu tapasztalat teszi bizonyossá, hogy a gondos kéziratok többnyire végtelen úrességet takarnak s így a legtöbb esetben „blindre” a szerkesztői köztemetők halottjaiul mulnak ki, annyi meg annyi rémballadák társaságában, szerkesztői — papirkosárban.

Asért szerelmet tápláló ifju lélek, ha „Hozzá,” „Neki” címmel verset akarsz elkövetni, valahogy ne tulságos illatos legyen a kéziratod s ne valami kaligrafikus betűt rajzold a kéziratodra.

Mert az kész vezedelem.

Vértessy László.

e) A közgyűlés hatáskörébe tartozik még:

1., a költségvetés helybenhagyása.

2., az évi számadások felülvizsgálására kiküldött 3 tagú bizottság megválasztása.

3., a számvizsgáló-bizottság és az évi jelentés meghallgatása után a felmentvény megadása.

4., Az alapszabályok módosítása és az egyesület feloszlása iránti intézkedés.

10. §. A választmányt az elnök, alelnök, pénztáros, jegyző és a 10 választmányi tag képezi.

Hatáskörében tartozik a közgyűlésnek fenntartott ügyeken kívül minden más ügyben intézkedni; jogában áll egyes munkálatok végrehajtására a maga kebeléből, esetleg más szakértők meghívásával bizottságokat kiküldeni.

Üléseit a szükséghez képest tartja, melyeket az elnök hív össze, de a választmány 3 tagjának kívánságára köteles az elnök bármikor összehívni. Határozatképes az ülés, ha az elnökön kívül 5 választmányi tag (beleértve a tisztviselőket is) jelen van.

11. §. Az egyesület tisztviselői és a választmányi tagok fizetésre, vagy tiszteletdíjra nem számíthatnak.

12. §. Az elnök, vagy annak akadályozása esetén az alelnök képviseli az egyesületet; ő őrzi annak pecsétjét a köz- és választmányi üléseken elnököl és a kiadásokat utalványozza.

A gyűléseken rendszerint nem, csakis kétes esetekben szavaz. Gondoskodik, hogy az általa és a jegyző által aláírt jegyzőkönyvek hitelesíthessenek.

13. §. A pénztáros anyagi felelőséggel kezeli az egyesület vagyonát; beszedi havonként a tagsági-díjakat s kifizeti az elnök által utalványozott összegeket. Hagyományok, valamint 100 forintot meghaladó pénzkészletek hasznos elhelyezéséről a választmány gondoskodik; jogában áll a választmányának a pénztár állapotáról bármikor meggyőződést szerezni.

14. §. A jegyző vezeti a gyűlések jegyzőkönyveit, teljesíti az egyesület összes levelezéseit és az egyesület levéltárát őrzi.

15. §. Az egyesület közgyűlése védenköt is választhat, kinek tisztje mindaddig tart, míg az egyesület fenn áll, vagy míg az illető azt megtartani hajlandó. Jogában áll, minden köz- és választmányi ülésen résztvenni, ott szavazni, az egyesület iratait, kezelését megtekinteni; miért is minden gyűlésre meghívandó

Különfélék.

Kérelem. Kérjük t. előfizetőinket, sziveskedjenek a második negyed alkalomával előfizetéseiket megújítani s a hátralékokat beküldeni!

— **Kántortanító vd/asztás.** A dekanoveczi, tisztedésben volt kántortanítói állásra múlt hó 28-án Tiszai Kálmán ugyanottani segédtanító választatott meg.

— **Glókelő esküvő** ment végbe f. hó 2-án Sümegen. Ezen napon vezette oltárhoz — városunk által is előnyösen ismert és közszeretettel álló — dr. Bárdi György sümegi kir. közjegyző a bájos és kedves

Eitner Annuskát, Eitner Sándor sümegi földbirtokos, Zala-Szt.-Gróth volt országgyűlési képviselőjének és neje Rotter Juliának leányát. Nagy és díszes násznép és a templomot zsúfolásig megtöltő közönség vett részt az egyházi szertartáson, melyet Mild Mihály sümegi prépost-plébános végzett s adta áldását az új párra. Koszorus leányok voltak a menyasszony unoka nővérei: Hubinszky Nellicza, Ehardt Mária Zaráegerszegről, Fehér Nelli Kismartonból és Glasz Ilonka Zala-fáról. Pompás lakoma és reggelig tartó multság, táncz az örömszüők uri házában fejezte be az ünnepélyt. Tartós boldogságot és szerencsét kívánunk az új párnak.

— **Aszold-domborai olvasókör** f. hó 8-án a légrádi evangélikus templomban tartott isteni tiszteletet, róttá le kegyeletét a nemzet nagy halottja iránt. A gyászjelentés a „Haza szeretetéről” című bánatos énekkel kezdődött, utána Szilvágyi Gyula evangélikus lelkész megindító hazafias beszédben emlékezett meg a nagy elhunytól. Végül mindnyájan a himnusz énekelték el állva.

— **Getörés és lopás.** Kontrecz Lénárd alsó pusztákoveczi lakos kamráját e hó 6-án éjjel ismeretlen egyének feltörték s belőle nagy mennyiségű gabonát vittek el.

— **Megbeteg.** Hráncz Iván mura csányi lakos hat éves Zofa lánya e hó 4-én a szántóföldön többekkel fűvet szedett. A gyermekek tüzet raktak és melegedtek körül. A kis Zofa szerencsétlenül oly közel állt a tűzhöz, hogy ruháskája meggyulladt s testének súlyos égési sebei következtében e hó 8-án ki is szenvedett.

— **Csáktornya-utkál** vonalon május elsőjéről kezdve gyorsított személyvonat fog közlekedni. Ez a gyorsított személyvonat csatlakozásba hozatik Kis-Czellen a Budapest-grácsi gyorsvonattal.

— **Csáktornya örház.** Mozgalom indult meg Csáktornya közönsége között, hogy a Perlaki utca végén lévő örháznál Csáktornya-örház elnevezésével vasuti megállóhely létesítesék. A felhívás az aláírást gyűjtésére e napokban megindítatik, mire a város képviselőtestülete lesz hivatva ezen, a város fejlődésére és az utazó közönség kényelmére nézve tagadhatatlanul fontos ügyben a közigazgatási bizottsághoz peticionálni.

— **Csáktornya városnak** a képviselőtestülete elé terjesztendő 1893. évi számadásai szerint vagyoni kimutatása a következő: Bevétel 25,769 frt 75 $\frac{1}{2}$ kr., kiadás 35,314 frt 62 $\frac{1}{2}$ kr., pénztári maradvány 455 frt 13 kr.; cselekvő vagyon 80 663 frt 25 kr., tiszta vagyon 437,825 frt 13 $\frac{1}{2}$ kr. — A községi, iskolai, szegényházi vagyon és a szegénypénztár számadásainak megvizsgálására Granicz Miksa, Hirschmann Leó, Nusy Mátyás, Szilvágyi Gyula és Ziegler Kálmán képviselőtestületi tagokból álló bizottság küldetett ki. — A városi gyalogjárók és kocsutak tatarozására szükséges anyag beszerzésére 600 frt lett megszavazva; Ziegler Kálmán indítványára a közigazgatási viszonyok javítása és a marhatenyésztés emelése szempontjából kiváló, nemesebb fajú tenyészállatok beszerzését határozta el a képviselőtestület.

— **Sarközy Sándor** jeles magyar zenekara 1891 évi április hó 15-én — vasárnap — este 8 órakor a „Hattyú”-szálloda helyiségében hangversenyt tart. A zenekar tagjai e helyen is kéri a t. közönség pártfogását.

— **Magyar hírek.** Keszthelyen a főutcát Kossuth-utcának nevezték el. — A Nagy-Kanizsán levő délzalai tkptárnak múlt évi nyeresége 357 drb. 10 frcos arany, 286 drb. cs. és kir. arany s 14 213 frt volt. — Balaton-Füreden új ipartestület alakult. B. Füred és vidéke ipartestülete czímmel, a tagok száma 211 iparos. A Keszthely-balszt-györgyi vasut márcziusi bevétele 2724 frt 53 kr volt. — A tapolczi ipartestület elnökévé Mojzer Ferencz, jegyzővé pedig Sebestyén Mihály választott meg.

— **Hazai hírek.** A polgári házasságról szóló javaslatot csütörtökön fogadta el általánosságban a képviselőház; a javaslat mellett 281 képviselő szavazott, ellene 106, az összes többség 175 szavazat. — A királyi könyveket (libri regii) Bécsből a napokban haza hozták s az orsz. levéltárban helyezték el. — Az Emke népi iskolai czélokra Kossuth nevét viselő 10 000 frtos alapítványt tett s a Kossuth szoborra 200 frtot adott. — Szabó József egyetemi tanár f. hó 10-én meghalt Bpsten. — Zágráb új érseke, Posilovics csütörtökön tette le az esküt őfelsége kezébe. — A zágrábi pályaudvaron egy podgyász, melyben 3 kilo lőpor és fegyvertöltvények voltak, felrobant: két alkalmazott halálosan megsérült. — Zubovics Fedor kapitány afrikai utjából 10-én visszaérkezett.

— **(Kossuth Lajos f.)** Most, midőn a magyar szabadságharcz halhatatlan apostola: Kossuth Lajos sirba szállott, a különféle vállalatok nemes versenyre kellnek egymással, hogy a nemzet nagy halottjának vonásait az utókor számára megörökítsék. Ezen képek közül különösen kiválik egy »Kossuth Lajos és az aradi vértanúk megdicsőítése« című allegorikai kép, mely Kozics Ferencz hazánkfia, hirneves müncheni akadémiai festő eredeti festménye után husz színű remek olajnyomatu kivitelbe sokszorosítva lett. Ez a kép, melynek látlára imádatzerű ihlet szállja meg a honfi keblet, oly díszesen és oly tensesen örökíti meg allegorikus csoportozatban Kossuth Lajos és a 18 aradi vértanú halhatatlan alakjait, hogy méltó reá, miszerint azt minden magyar ember megszerezze és ol-lárkép gyanánt lakásának díszül meg őrizze. A kép háromféle nagyságban megrendelhető minden könyv- és műkereskedésben, vagyis közvetlenül Sebők Lipót műkereskedésében Budapesten, VI., Aradi utca 8. sz. következő áron: az I. nagyságú, melynek hossza 95, szélessége 63 centiméter darabonként 4 frtba, — a II. nagyságú, melynek hossza 63, szélessége 43 centiméter, darabonként 2 frtba, — a III. nagyságú, melynek hossza 48, szélessége 32 centiméter, darabonként 1 frtba kerül.

— **Kossuth Lajos** hamvainak a csáktornyai pályaudvaron történt ünneplés átvetelét ábrázoló, sikerült fényképészeti felvételek nagy 4-cd réti alakban — darabja 1 frt 50 kr. — Kapható: Fischel Fülöp helybeli könyvkereskedésében.

— **Tömeges ólós villamossal** Nagyobb városokban oly nagy tömegekben szállítják a gazdátlan kutyákat a rendőrséghez, hogy London és Párisban, a tulajdonosok által rövid időn belül el nem vitt állatokat gyors eltávolításuk végett, eddig egy légmentesen elzárható kalitkába tették és abba szénasavat vezettek be, úgy hogy a kutyák gyorsan megfultak. E költséges

eljárás Londonban immár villamos kivégzéssel lett helyettesítve; a szegény hazátlanok e czélből egy ketrecbe vitetnek, melynek talapzata sodronyszövetből van, mely egy dynamógép saroksodronyaival áll összeköttetésben. Ha a fémpadlózatba az áram bevezetetik, akkor az állatok oly erős villamos ütést szenvednek hogy a halál fájdalom nélkül azonnal beáll.

Balacsok elcsorolásából, melyek élvezeti, vagy gyógyszerek helyett mérges folyadékokat tartalmaztak, már sok baj származott; sajnálatos példa volt erre nézve legközelebb Angolországban Tyndal tanár halálával Igen figyelemre méltó tehát az ango Jeffries javaslata, a ki oly mérgepalacsokkat szabadalmaztatott, melyek olyan belső beosztással bírnak, hogy a mérges folyadékoknak való helyén kívül, még egy második rekeszük van a megfelelő ellenmérget felvételére, úgy hogy balesetknél a segély rögtön kéznél van, míg különben az ellenmérget beszerzése sok időt igényel, sőt gyakran alig lehetséges.

Közgazdaság.

** Az első magyar általános biztosító társaság f. hó 7-én tartotta évi rendes közgyűlését gróf Csekonics Endre elnöklete alatt az előtervezett igazgatósági jelentés konstatálja, hogy a lefolyt üzleti év a legkedvezőbbek egyike, melyet a társaság fennállása óta ért. Az üzlet folytonos haladásról és terjedéséről tanuskodik a tavalyi tűzosztályi díjbevétel, mely az 1892-ik évi 4,998.540 frt 76 krral szemben 5,165.901 13 krt, vagyis 167.560 frt 37 krnyi többletet tüntet föl; az ebben az üzletágban elért nyereség pedig az 1892. 277.800 frt 50 krajzárral szemben 328 614 frt 76 krra rug. A mérleg szerint a nyereség 1.234.287 frt 39 krt tett ki. A nyereséget a következőképen osztották el: 50 százalék 239.280 frt 20 kr. után az életbiztosítottak nyereségrészeül 119 640 frt 10 kr., 10 százalék 1,233.159 frt 81 kr. után a külön tartalék részére 123 315 forint 98 krajczár 50. 1 233.159 forint 81 kr. után igazgatósági nyereség-osztalékra 78.989 frt 58 kr. 3 százalék 1,233.159 frt 81 kr. után a tisztviselő nyereségosztalékára 36.994 frt 79 kr., 2 százalék 1,233.159 frt 81 kr után tisztviselő nyugdíjalapra 24 668 frt 19 kr. Az ezután fenmaradó 855 638 frt 75 krból minden részvény után 230 frtot, vagyis 690 000 forintot fizetnek ki, míg a fenmaradt 165.633 frt 75 krból pedig 9849 frt 73 krt az ide-í rendkívüli közhasznuczélú adakozások fedezésére tartalékba helyeznek és a végre fenmaradt 156.684 frt 2 krt a külön tartalék további gyarapítására utalják át, mely ezzel 280.000 forintra rug. A Magyar francia biztosító részvénytársaság részvényeire vonatkozólag az igazgatósági jelentés felemlíti, hogy a részvényeket az 1893. január 13-iki rendkívüli közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján vásárolták. Az ekként a társaság érdekkörébe vont magyar-francia biztosító részvénytársaság élére állított új igazgatóság már eddig is sikeres tevékenységet fejtett ki abban az irányban, hogy e társaság ügyvitelében is ugyanazok a takarékosági és üzleti elvek gyökerejedjenek meg, a melyek az általános biztosító társaságnál annyira beváltak. A társaság ez évben jótékonyczélra 10.575 frtot szavazott meg, mely összegből 5000 frt a honvédtisztek leány-árvaházának, 2500—2500 frt, pedig Kossuth szobrára és a milleneumi kiállítás költségeire jut. A közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette

és úgy az igazgatóságnak mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta, mire a közgyűlés véget ért.

CSARNOK.

„A magyar nemzet gyászdala.“
(Szövegét és zenéjét írta: Dankó Pista.)

Megjelent Valentin Károly fia könyv-és zenemű kereskedésében Pécsen. Ára 50 kr.

A Budapesti egyetem polgárainak kíváló tisztelettel ajánlva.

Oh nagy Isten mutass nekünk,
Oyan magas hegyet,
A melyről mi közelebből,
Láthatjuk az eget,
A melyről mi elérhetjük,
Azt a nagy csillagot,
A mely minden magyar szivre,
Bubánatot hagyott.

Réges régen sajogott már
Szivünkben a bánat,
De még ilyen fájdalommal
Soha fel nem támadt,
Meghalva jön a „legnagyobb,
Borulj le hát arczra,

De tán még se, ne borulj le,
Emeld fel a fejed,
Nézd meg negyvenöt év után,
A csillagos eget,
Nézd, hogy ragyog, hogy tündökl,
Le a magasságból,
Most is hozsannákat hirdet,
A szent szabadságról.

Dalok.

Zöld erdőben bolyongtam
A nap leszalla rég,
Felcsillant a lombokban,
A csillaghimes ég . . .

Sötét volt lent körülöttem,
És im a lomb megett
Felgyul a sűrű zöldben
Egyszerre kék szemed.

Álmomban most is látok
Búbajos lángirást,
Fejemben örült álmok
Hajszolják egy a mást.

A régi álmok títve,
Az álmatlan jelen,
Ott játszanak fel s letűnve
Tündöklő neveden.

Pekry Károly.

Kis könyvemhez.

Eredj kis könyvem a világba!
Ti szerelmes, bohó dalok!
Hirdessétek, hogy boldogságom
Elértem és özénál vagyok.

Miket ezután fogok írni,
Azok más kötetbe valók.
Ott már a rythmus pontosabb lesz
S a hangulat vigasztalóbb.

Kritikusok jobbnak találják,
De nem lesz bennök már soha:
Az ifjúságnak üdésége,
A szüzesség him pora.

Brády Albert.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržavaju u novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kužičara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Zdravoslovje.

Zdravje je najljepši dar božji. Nikoje blago na svētu ga nadomestiti nemre; prez njega neima sreće, prez njega život nevrđi nikaj. Najljepši dari uma betežniku su blago prez ikakve vrđnosti, ar betežnik ne samo da nije moguć makar čim hasniti, on je i rodbini, a i sebi na terh.

Pak koliko je dragoceno blago zdravje, to se ipak malo čeni i uvatuje, lakoumno se kviri i ruši. Kad je čověk betežen ili kad mu je jako zlo, onda veli: „neima nikaj prez zdravja,“ ali malo gdo zdrav misli na pogibelji, koje ovomu dragocenomu blagu naškoditi ili ga sfondati mogu. Čověk dok je zdrav, navadno najmenje čeni zdravje, kaj više, ponajviše ga menje čuva, nego svoju opravu. Komaj kad ga je izgubil, pak zbetažal, vredi mu zdravje više, nego vse drugo, no navadno samo dotičas, dok trpi beteg; kak ozdravi, opet je stari lakoumnik.

Kreden i prirodni način života naj bolje i najtrajneše bude nam zdržal i ojačil zdravje, ovo najljepše zemeljsko dobro.

Ima doduše ljudih, koji misle, da je suvišno davati im regule (pravila), po kojih da živiju; nu ako je i koje tēlo moguće, da podnaša pogrešen život duže, nego slabo tēlo, to se ipak prestupak proti zakonom prirode kad taj osvećuje; posljedice nevrednoga života nikada ne izostaju.

Regule, po kojih trēba živeti, nisu zakoni po miloj volji, nego ih izkustvo (izprobanje) i razum prepisuju, a priroda ih zapovēda.

Vsakomu je anda potrebno znati, čem njegovo zdravje ovisi, kak lahko ga more izgubiti i kak da ga čuva. Nezna li to, more ga jako lahko izgubiti ili mu bar jako naškoditi i ovak znatno svoj život prikratiti.

Nu rekel nam bu gdogod morti, da nemore svaki živeti po zdravstvenih regulah, ar mu to njegvo zvanje nedopusća. Istina doduše, ali vsaki mora i more toliko za svoje zdravje vćiniti, da bar najveće povrede njegove odstrani. Moreš se doduše navikom na povrede zdravja navćiti, tak da se čini, kak da ti ne kode; ali zevsema je opravdano pitanje, nebi li vno go zdravješ bil, da uvěk po zdravstvenih regulah živiš.

Ovi redki pokazali budu, kak da upotrebiš ono, kaj ti je potrebno za tvoj telovni i duševni život, da ga tim zdravo i vugodno sprevodiš.

1. Zdravi čist zrak.

Zrak je prva i prēka potreboća za život, prez kojega čověk nemre živiti.

Dihanjem čistimo krv ovak: udisanjem primamo vu pluća zraka, koji svojom najvažnijom sastojinom, kisikom, petvara črnu, izkvarjenu krv, koja je vu plućima, vu zdravu i čerlenu, koju srce vu vse

strani i dēle tēla pošilja i tim ga oživljuje, pokreće i hrani. Izdisanjem pako izhićeju se iz tēla pokvarjene i nepotrebne sastojine, naročitu uglji nu kiselinu.

Ako dišemo vu čistom zraku, bivamo krepćeši, živci nam se jaćiju, sladje je demo, a sen nam je mirneši i čvrsteši; zato je od znatne važnosti, da li je zrak čist ili nečist, prost ili zatvoren, frižki ili pokvarjen.

Zrak se lahko kviri:

a) Vu sobah i spavalnicah, gde ima vno go ljudi, dēlom izparivanjem kože, dēlom opet izdisanjem.

b) Vu nizkih, vuzkih slabo preluftanih prostorijah, ar zaprti zrak izkviri se, ter nikak negodi čoveku. Treba anda sve sobe vsaki dan vu vsakoj dobi ljeta dobro preluftati.

c) Vu stanovih, gde se peći kade lampice (oljenke) gore i gde ima jako smerdećih stvari, naravno je, da vu pluća dohadja vno go nevugodnih i škodljivih zmesih, ako se te prostorije gūstograd nepreluftaju.

d) Vu hižah, gde se odviše kuri. Na semu zdravju najviše godi umjerena toplina, pokedob ona našu kožu steže i tim ju jakša, kalanje (cirkuliranje) sokovah pospješuje, a probavu olekšava. Jaka vrućina naproti razteže našu kožu i mo nas slabi, pokedob se jakom vrućintim

ZABAVA.

Zabrinuti biro.

Jeli se je taj dogodjaj dogodil negda, ili sada, ili se stoprv bude dogodil, to je meni sve jedno; ja na to ništ nepazim, nego samo svoje tiram i pripovest pišem, a vredni čtevcu ja neka šteju, te se, na koliko bu moguće, zabavlja.

Po Medjimurju su puti zločesti, blata dosta, jer je tlo nizko a pruda malo, — izvan u miestih blizu Drave i Mure ležećih —, te se je stoga Zaladska varmegija pobrinula, da ljudem olakša obćenje med sobom, za nekoliko novih putev.

U Egerszegu je odredjeno, da ima Comissia sa miernikom na lice miesta iziti te načiniti put iz Hodšana mimo Vente do trnavskoga melina a od onud k Muri. Iz Gorišan opet mora dojt put, koj se s ovimi prije rečenimi puti, malo pred melinom ima spojiti te zajedno s onim prvim, — kak je već rečeno — k Muri voditi.

Comissia anda izide na lice miesta i miernik započne svoje dielo. — On meri,

te kud meri, tud popikati dade svoje mierničke količe, te je svojim miernjem i količov popikavanjem b-š u subotu popoldan gotov. Ali on iz vlastitog izkustva zna, da kroz nedelju, kad kaj kakovi mladi prokšenjaki idu iz krčme, znaju takovi po miernikih popikani količi zginuti te je onda njihov cieloga tjedna posel zabadava.

Zaradi toga veli, po dovršenom poslu, miernik birovu: „Glavna stvar je anda gotova! Sad samo pazite, da popikani količi nebudu črez nedelju pokradjeni, a u ponedeljak bum došel i dalje delal.“

Birov odgovori: „Nikaj se nek neboje gospon inžinir, sve bu u redu!“

Nedelja projde i u ponedeljak točno se miernik postavi na svoje miesto, hoteći dalje posluvati. Ali se čudim začudi, kad nenajde niti jednoga — ali baš niti jednoga jedin catoga zapiknjenoga količa, na celoj liniji, kud je prošli tjeden meril.

Da dozvati birova te se srdito otrese na njega: „Jeli Vam nisam u subotu rekel, da pazite, da mi tko kroz nedelju neodnese popikane količe, jer je drugač ves bivši posel zabadav, a eto sad — gledite! — Svi su pokradjeni — niti jednoga neima!“

Potajno se posmehavajućki mu birovi odgovori: „Samo ne tak naglo, gospon inžinir; niti jeden količ nije vkradjeni. — Ja sam sem dsl sve vun skupati, pak sem je dal u staju za špricalku spraviti te su svi u podpunem broju u staji.“

Nezadovoljan seljak.

Nieki seljak je u šumi drva cepal, te jer je to dosta težki posel a najmre pako po lietu u vrućini mućiti i tropiti, dok drugi liepo u hladu na svilom preoblećenimi stolci ili kanapji počivaju te se zlatom igraju više, nego ja siromak s-kufrom. Ah siromaku samo na vek zlo ide! Zakaj nisem bogat?“

Dok si on ovak baja, zasvieti se na daleko okolo njega nekakovom nebeskom svetlostjum, te se neizmerno vugodna duha razprostire. Seljak se siromak prestaši te plaho gleda okolo sebe. — U tom se na jedan krat pred njim stvori jedan dečarec sa plavimi rudanimi vlasima, u srebernoj opravi oblečen, a držeći u ruki zlatnu paličku, te mu reče:

„Bog stobom! Ti siromaki nesrećni čoviče! Čul sem tvoje zdihanje te sem došel,

sokovi razredjaju, odviše naglo kolaju, mi se znojimo i tim mlitavimo i slabimo.

c) Vu hižah, gde se kuha, pere, suši, kak takaj i vu novo napravljenih hižah i vu sobah, koje su na novo pofarbane ili ribane.

To vrđi za zrak vu sobah.

(Drugi put dalje)

Mlinar i vrag.

I.

Posred sela Dobrovca tekel je potok i gubil se tam negdi dal-ko vu šumi. Izmedju šume i sela na zgodnom mestu stal je stari derveni melin deda Mihalja, zvali su ga Mihaljov melin. Nigdo vu selu zmišljava se, jeli je stareši melin ili mlinar, vsaki ih je još malih nog onakve zapametil: mlinar bël, nizak, navëk zdrav i dobre volje, mehkoga srca i dobre duše: a tak i melin, od negda isti: na ljevi strani malo nagnut, sa svojimi četrtimi na pol sljepimi obloki, s cifrastimi težkimi vrati i sa onom debelom hrastovom klupom, pod kojom je ležal veliki bundas, javljajući se od časa do časa piskutljivim lajanjem, — takov je eto on stal ovdj, kak da nigdar nebi mislil prepasti. A okolo melina žaburile su ljepe pisane race i plavale kakti snëg bële guske cëli dan se kupajući i gađući...

Tak je bilo pred desetimi ljetmi, tak je bilo lani, tak je i den denes.

Za mlinara Mihalja znalo se je na daleko, da je poštenjak, kakovi se rëdko rodiju; vsaki dan je mlal, cëli dan je delal, a ipak nije imel skorom nikaj, do ono kruha i slanine, kaj pojel, i ono postelje, na kojoj je kakti zajec noć preboravil. Bilo ih je doduše, koji su govorili, da ded Mihalj ima negdi pod kamenom vu vodi skritu kesu zlata, ali to su govorili samo onakvi ljudi, koji su o sebi mislil, da bi oni tak napravili, da na mlinarovom mestu; vekši dël naroda znal

je dobro, da ded Mihalj nejma nikaj, ar meru jemlje komaj onoliko, koliko mu je dosta, da se prehrani i popravi melina, a vse ostalo daroval je on sirmakom još vekaim, nego li je i sam bil. No vu dnu svoje duše on je skrrom vžival, kaj nikaj nejma, a ipak je štutil, da je bogat, — a to bogatstvo bila je njegovoga milosrdjem i ljubavjum nadehnta duša. Nikoga on nije imel svoga, a opet mu je bilo vu duši, kak da je ves svët njegov, kak da je vsaki čovjek rodjen mu brat, kak da je vse kud okom pogleda, vse njegovo. Takovo čavstvo more samo iz zadovoljna i srećna srca izniknuti.

Za toga našega mlinara Mihalj znal je i sam črni vrag; za njega i razbijal si zdavnja već glavu, na koji bi način zapeljaj mlinara s pravoga puta i premamil ga na svoju stran Sprevinca je kušal, da mu otme ono zadovoljstvo iz srca, — ali vse mu je bilo zahman; ar ded Mihalj ostal je jednako zadovoljen kada, je imel puno i kada je imel malo za mleti; pak kak je god vr-g nagadjal, mlinar je ostal navëk jeden ter isti, niti se je srdil, niti šimfal, nego je samo rekel: Hvala Bogu: kak hoće on i njegovoga sveta volja, onak budel... A črni onaj vrag, koji je našpinčil kosmata svoja vuha, da uzmogne čuti i isto kucanje mlinarovoga srca, vrisnul je na ove mlinarove reči od jada i muke, vsakiput mu se prav protivno dogodilo od onoga, kaj je on mislil i slutil, a to ga je peklo... Pohadjajuć po svëtu, znal se je vrag vsako ljeto bar jenkrat na vrnati k Mihaljovomu melinu, da pokuša denes ovak, zutra onak, ej da bi mu pošlo za rukom mlinarovu dušu vu čruu svoju knjigu zapisati. Knjiga ta črna i debela, od jake volovske kože, bila je puna prepuna imena; samo jeden kraj bil je već prëk stotinu ljet prazen, a to je bilo ono mesto, koje je vrag čuval za mlinara Mihalja. Kadgod je vrag oćpri tu knjigu, pak je videl punu punenu imena, a to su vse izgubljene duše, kojim je on već namenil posel i mŕke vu svojem temnom cesarstvu, vsaki put se je od miline nakesil; ali kak je opazil ono prazno mesto, okiselilo mu se lice, pak ga vsa radost prešla, kaj se već tak dugo mući a još ipak nemore, da zapiše ime deda Mihalja.

Nije ga vu taj čas niti to veselilo, kaj

vu njegovoj knjigi bhataju sjajna imena, kojimi se na zemlji pol svëta klaaja; imena, koja se tobože diće za svojem pobožnostjum, a potajice i pod plašćem te pobožnosti čine najveće rugobe; niti ona imena, koja na zemlji slove sa svoje pravivosti, a vu istinu počinjaju najvećka bezzakonja; niti ona imena, koja svët dići zaradi neizmernih dobroćinstvah, a vu nutrial duše nisu ti ljudi kadri niti oćatiti, kaj je pravo dobroćinstvo i kaj je sirotinja... I još puno i puno takvih imenah bilo je vu toj knjigi, a prav takovi ljudi su se vragu najbolje dopadali, ar on najrajše lovil ljudske naistareše misli i namjere, on je za svakom dobrom sutal makar najeden trenutak zla; za svakom ljubavlju gledal je on nenavidnost i mržnju; za svakim poŕtvovanjem licemjerstvo...

On je vsaki dan studiral listinu grëha, ali ni ednoga nije mogel podmetnuti mlinaru Mihalju; u je veo stotinu ljet listal po svojim kućurivami, iz kojih se vućil, kak treba ljude loviti i rivati ih vu grëh, ali niti vu jednu od tih svojih mržah nije mogel vloviti deda Mihalja.

Kada je tak već vse moguće načine izprobal, a ono mesto vu knjigi mu još navëk ostalo prazno, zmišlil se napokon, da odstrani deda Mihalja sa svëta, da već toliko nemanjuje zaradi njega, ar je pošla imel i preveć. A nakanil je, da ovak odstrani mlinara Mihalja: vu sredini ljeta, kada i onak povsud pritise suša, a komaj ovdj ondi kapne kapljica deždjeka, počel se vrag spiujati po oblakih i oćiskavati ih, samo da se nepreliju nad selom Dobrovcom. I već je tak dalko dotiral, da vu cëlom selu nije bilo kaplje vode, niti melin melje, niti marha marha ima, da se do sita napije, ar ono malo vode, kaj prëk noć vu zoenca doteče, razgrabi se još vu rano zorju, kak da je tekuće zlato. Pašniki su se osmodili, sadje od silne vrućine popadalo, a oranice izgorele, kak da bi je s pepelom posipal. Vsaki dan se je oblačilo, oblaki su se kakti črne strahote vsaki dan naganjali, kapnula je i po put gđe koja kapljica, ali deždj nije hotel padati, — ar kad god spravilo na deždj, vrag je razdvojil oblake ter se je opet razvedrilo,

(Drugi put dalje.)

po vekšoj moći poslan, da ti u nevolji pomorem. Zahtjevaj sada kaj goder samo tvoje srce želi, i želja ti bude izpunjena."

Seljaku se pred očima meglilo, drhtal je od straha na cëlom tielu a raznovratne misli su mu hotele moždjane preobrnuti. — On svoju kosmatu kapu potegne iz glavo, nakloni se ponizno i odgovori:

"Oh ti nebeski dečarec, koj si poslan, da mene siromaka srećnoga včiniš, i jer imaš moć, da moju svaku želju izpuniš, učini, da sve kaj svojimi rukami primem, postane zlato — čisto, suho zlato."

Dečarec se na to čudnovatim posmehom nasmije te mu reče: "Ja sam hotel, da si nekaj boljšeга izabereš, ali kad je to tvoja volja, nek ti bude izpunjeno!" — Zatim se ga svojum zlatnum palićkum dotekne, — u tom se hipu zabliskne, strašno zagrmi, te dečec sa nebeskum svetlostjum i ugodnom duhom znikne, te se povrne prvahnji oblik šume i u njoj ves zapanjeni, začudjeni, prestrašeni još svoju kosmatu kapicu u ruki deržeći seljak, kojemu sad stoprv prav nije asno, kaj se znjim i okolo njega dogadja.

Za kratko vrijeme dojde k sebi, te peičme na svoju želju i dečarcevo obećanje

misliti: "Ja sam si željel, da bu sve zlato, kaj z rukami primem, a dečarec mi je odgovoril, da neka mi bude želja izpunjena. Ako je dečarecovo obećanje istina, te moja želja izpunjena, onda sam ja najbogaćeši čovjek ovoga svieta i meni se više nije potrebno mućiti, kiniti i trapiti. — Hajd da probam obećanjem dečarcovem podeljenu mi moć" — Ovak u sebi govoreći, prigne se i prime zrukum jednu, malo prije odsećenu hrastovu svrš, i nut čudol — U ruki drži zlatu svrš punu zlatoga listja.

"Oh čudo — oh veselje! Anda je istina, kaj mi je dečarec obećal dakle je istina, da sam ja najbogaćeši i najbogaćeša človek ovoga svieta?" — ovak sam sobom govori. — "Sada idem odmah domov, i moj započeti ovde posel nek netko drugi dovrš, meni toga više nije treba. Ja bum od sada samo najfinešu pećenku jel i najskupleše vino pil: Samo još sad za zadnji krat se hoću kruha zajesti, kojega sem sobom sim u gumu donesel i hladne vode napiti, a onda z bogom za naveke vi proste jestvine."

Štim posegne za zemljenim vrćom. — Oh kak je žmčkil! — Pogleda ga, čisto zlato! — Pritekne ga k vustam, hoće piti, ali i voda se je u čisto zlato preobrnuła. Vzeme kruh u ruke, zagrizne ga, ali oh ne

sreća, vtrgne si prvi zub u njem, jer je u grudu čistoga zlata sagriznul.

Kaj bu sad? — Sve, česa se samo dotekne, postane tvrdo i čisto. — "Oh ja bedak!" — zavikne sada — "Kaj sem napravil? — U svojoj bedastoći i pohlepnosti za zlatom, kaj sem napravil? — Ako bum gladen, kaj mi bu hasnela zlata pećenka, — ako bum žedjen, kak bum zlato vino i zlatu vodu pil? — Ah da bi mogel nazad k mojemu črnoma kruhu i čistoj vodi dojt, jer zlato bu moja sigurna smrt — i to od gladja i žedje."

U ovoj najvećkog stiski i strahu od glada, med samim zlatom umrieti morati, nekaj ga stisne u prsah, te se onak ves zmaćeni prene i probudi jer ovo sve je samo senjal.

"Hvala Bogu!" — si zdehul vesel, da ga je taj strašen sen i senja ostavila — "Hvala Bogu" — veli — da mieste ovoga prokletoga zlata imam svoj svakdanji kruh, kojega u miru božjem zadovoljniji od onih zlatom obilujućih, uživam. — Hvala Bogu!

Em. Kollay

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo naše potovane predplatnike, naj nam v novim fertalju ljeta predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju !

Vu Rimu, 6. aprila.

Ovdi se čuje, da bude austro magjarski poklisar pri Vatikanu, grof Bevertera, donesel cesaru Ferencu Jožefu od pape vlastoručao pismo glede cirkevno-političkih pitanjah vu Magjarkoj.

— Obzirom na to, da bude okolo 15. aprila došlo vu Rim do 15.000 španjolskih hodočasnika, zaključil je papa, da se proslava preglabenja Ivana Davila Diega Cadixkoga blaženim, obavi vu cirkvi sv. Petra, česa nije bilo od ljeta 1870.

— Papa bude vu cirkvi sv. Petra prijel španjolske hodočasnike 18. aprila.

— Tajni padinski konzistorij za praecognizaciju biskupah i kardinalah odredjen je za 18. junisa, a javni konzistorij za 21. junisa.

— „Pol. Corr.“ novine javljaju iz Rima, da je skorom izvjetno, da bude vu prvom konzistoriju, koji se bude još ovoga meseca održaval, bude premembah vu vaticanskoj upravi. Papa je vrlo ozlovoljen deficitom od 137.000 lirah, koji su otkrili vu blagajni (kasi) Petrova krajcara. Zaradi toga uzorman je položaj kardinala Mocennia prezeša komisije za Petrov novčić i vaticanskog prefekta. Papa je takaj tajjavil komisiji želju, da se vu Vatikanu vpeljaju još veće prišteđu (sparanje).

Car Vilim vu Beč.

Kak je već javljeno, prispel bude car Vilim vu petak 18. aprila ob 11 vuri pred poldan iz Opatile vu Beč, gde ga bude na jažnom bahofu dočekal car i kralj Ferenc Jožef, vsi vu Beču boraveći hercegi i služil bene ličnosti. Car Vilim neće, kak se je zpervince javljalo, odsesti vu Schönbrunn, nego vu cesarskom dvori. Ob 1 vuri po poldan pohoditi hoće car svoju husarsku regimentu br. 7 vu Josefstadskoj kasarni ter bude s oficiri zajtrekuval. Po poldan pohodil bar vse nadhercege i dvorsku lašionicu, gde budu kotrigi plemstva ispeljali glavnu probu za veliki karusel. Ob 6 vuri bude dvorski obed, za obedom bude car pohodil operu, gde bude popěvalo „Pagliacci“. Vu subotu ob 11 vuri pred poldan odputuje car zahodnom željeznicom vu južnu Njemačku vu lov.

Konferencija biskupah vu Beču.

Ovih dnevoj ob 9 vuri pred poldan služil je vu cirkvi sv. Štefana kardinal-nadbiskup dr. Gruša veliku mešu, kojoj su nazočni bili vsi biskupi, koji su došli vu Beč na konferenciju. Poslje službe božje bila je sednica vu nadbiskupskoj palači, kojoj je predsedal kardinal grof Schönborn.

Sněg vu Italiji.

Iz Aquileje javljaju : Već 48 vur pada neprestance sněg vu varašu i okolici. Više željezničkih cugov zagrezlo je vu sněgu. Toplina pala na 12 gradusov izpod nulle. Dve žene našli su smrznjene na cesti.

Varaš Pariz.

Po najnoviši meril iznosi promjer varaša Pariza severa k jugu 8330 metrov, a od jugozahoda k severoizhodu 11.300 metrov. Površina iznosi 7802 hektara. Stanovnikah imel je 12. aprila 1891. ljeta 2.424.705 dušah, od kojih je bilo 180.000 stranjakih. Dužina svih tramvajskih, omnibuskih i željezničkih linijah vu varašu iznosila je 550 kilometrah. Vu samoj gradskoj prefekturi bilo je 1. januara 1894. ljeta zamješćeno 1447 osobah, a pri policiji 8000 policajov i preko 2000 drugih osobah. Proračun za ljeta 1894. izkazuje potreboću i pokriće od 386,265.550 frankov. Ljeta 1893. rodilo se je vsega skupa 61.001 dēte, vumrlo je 52.739 osobah, ventalo (zdavalo) se 22.917 parih. Ljeta 1892. popilo se je 4,498 611 litrov vina, tojest na svakog stanovnika po-prečno došlo je na ljeta 183 i pol litra. Vu istom je razdobju potrošeno 358,380.905 kilograma kruha, ter poprečno potrošil vsaki stanovnik na ljeta 146 kilogramov ili na dan 500 gramov.

Vu Rimu, 3. aprila.

Vu včerašnjoj sednici orsačkoga spravišća je prezeš Biancheri spomenul smrt Kossuthovu i njegov dugotrajni boravek vu Italiji. Za tim je rekel : „Mi smo njegovoj uspomeni dužni najveće stovanje. Njegovo budu ime vsi narodi s poštovanjem doti čas spominjali, dok bude vu njih živel kult slobode, domovine i samosvjesti. Mi dugujemo krēposti velikog magjarskog patriote većevo poštovanje, a glas žalosti, koji denes dosiže od Dunava do nas, dokazuje, da se Italija žalosti i bili plemenitog magjarskog naroda sa simpatijom i prijateljstvom pridružuje, — a mi želimo, da ova simpatija i ovo prijateljstvo za navěk spaja u obedva naroda. (Odobranje). — Zatim je Biancheri predložil, da se familiji Kossuthovoj izjavi sažaljenje. (Obće odobranje).

Govori pri Kossuthovom pogrebu.

Budimpeštanske novine donese izvanvredno dugo izvješće o sprevodu (pogrebu) Kossuthovu, iz kojih je vředno napomenuti nekoje momente iz vsake fele govorah, izrečenih nad njegovom rakom. — Prvi je nad rakom govoril luteranski biskup Sárkányi, koji Kossutha slavil, dičil kak „inicijatora i vtemeljitelja ustavnog života današnje Magjarske. Za njim je govoril Jókai vu pjesničkom stilu. Galja s kormajošom povrnula se je dimo s puta oko semlje, i našla je novi svēt na mesto starog, na mesto starih hrastov mlad vrt pun palmah. Stari slomljeni likovi pozdravljaju pajdaša iz prošlosti, a pozdravlja ga i novo pleme, puno ljubavi. S Kossuthovim prahom povrnula se je i njegova duša vu domovinu ar ona neostavlja onih, koje ljube, — a on je ljubil domovinu i ima vnogo vu njoj da ljubi. . . . Vezda pozdravlja Jókai Kossutha kakti dušu, koja gleda vse, kaj se je vu domovini pripetilo i preobrazilo njegovom pomoću. Njegov povraće je slavlje mira i izmirenja. . . . Ova duša vodi vezda razgovore sa Deškom i Batthyánijem, kojih prašina leži uz grobnicu Kossuthovu, Kossuth je na Deškov lēs (raku) poslal falacec ciprese, a tu se je on našel s levor-vēncem najsvētešak med živučimi ženami Magjarske Susret obedveh ovih simbolah bil je vrst okajanja idejah iz teških vremenah. . . . Osvrćuć se na žalost naroda, veli Jókai da su zahvalnost

i vērnost sestre. Narod, koj razme svoju dēcu tak poštuovati, poštuje i njihovog oca ; koj raame mrtve tak slaviti, dičiti, razme i hvaliti žive. Na istom među bilo je urezano na jednoj strani „pro libertate“ — a na drugoj „moriamur pro patria et rege nostro“. Nazdnjić je završil s usklikom : „Vodi nas, ti velikane i vu smrti, narednoj veličini vu suaret !“

Načelnik Gerlocy nazval je vu svojem govoru : „Ovaj grob hoće biti Magjarska Meka“.

Na grobu govorili su ablegati svih atrankah. Zadnji je govoril stari Pechy, koji je vzal staru zastavu iz ljeta 1848/9 ter ju nad grobom razvil i pognul.

Električna razsvjeta vu Temišvaru.

Iz Temišvara javljaju : Naša gradska električna razsvjeta jedina je vu Evropi, koja se vu gradskoj režiji, ter lani donesla 22.000 forinti dohodka. Zaradi toga dozvolil je varaš vešim konsumentom od cēne, koju su plaćali za razsvjetju po vuri sa 1.8 krajcarov, popust do 15%.

Orgulje iz bambusove trstine.

Vu jezuitskoj cirkvi vu Shangaon posvećene su nezdavnja orgulje, kaj ih je jeden kinezki kotrig toga reda (jezuit) izdelal. Orgulje ove nisu izdelane od kovine, nego od bambusa, ter je glas njihov nepri-spodobivo ljep. Izveztitelj nekih englezkih novinah tvrdi, da vu Evropi kaj miloglas-uešega nije čulo. Ti zvuci i glasovi mogli bi se samo angelskim nazvati. Bambusove orgulje imaju pak zvun toga i tu veliku prednost, da im je cēna za dvē tretine nižeša od cēne metalnih orguljah, a poleg toga tak su lehke, da ih vsako dēte more iz mesta odnesti.

LOTERIJA

Graz 7-ga apriliša 1894

72 58 22 33 40

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-mázsa. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	50
Rozs	Hrč	5	—
Kukoricza 6	Kuruza stari	5.	—
„ uđ	„ novi		
Arpa	Ječmen	6	—
Fehér bab	Grah beli	5.	—
Sárga „	„ žuti	4.	—
Vegyes „	„ změšan	4.	—

»The Gresham«

Pr »The Gresham« zvanom london-skom društvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacunar), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu vešću ili menjšu svotu i to-pleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće pa dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 letah, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ima svoje glavno upravništvo vu Buda-peštu.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegren delök lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vammen-tesen, sima, csikos, kockázott és mintázot-takat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnya-latban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal fe-lelősséget a Szerk.

Ház és föld eladás.

Felső-Pusztákoveczen egy cserépfedelű

LAKHÁZ

istálló és pajtával — továbbá 1/2 hold szántóföld — szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Jug Károlynál

Felső Pusztákovecz

501 1-2

Strahia testvérek

fűszerkereskedésében Csáktornyan egy jó házból való ifju

TANONCZUL

azonnal felvétetik.

500 2-2

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a leglátgabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőrelog ismeretessé vált Tinct. Capsici comp. ajánlólag legyen emlékeztetbe hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügye-lendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógy-szertárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroszlanhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Kiváló találmány a za-cherlin tiaktura, melylyel mindazon helyeken, a hol a por nem jól tapad avagy nem hatolhat be meglepő gyors és biztos módon el-emésztli a férgeket. A „Za-cherlin tinktura” ennél-fogva kiválóan alkalmas: poloska előlések, balha és tetvek kiirtására, melyek hasadékok, rések és pad-lókba vagy állatok szőrébe fészkeltek be magukat. Zacherlin porral együtt használva ezen találmány nemcsak a leggyorsabb, hanem a legtartósabb ered-ményt is nyújtja mi-n-d-e-n-n-e-m-ü-rovaroknál bárhol is tartózkodjanak ezek. A zacherlin tinktura

üvegekben à 25 kr., vagy 1 frtért kapható, minden amugy is ismert Zacherlin elírú-aitó helyeken. A czélszerű használathoz a külön ezen czélra készített szétporzó-készülék (á. 1 forint) szükségeseltetik.

996 1-1

A miskolci gyalog- és lovaslaktanya összes cement s csatornázási munkáinak vállalkozója.

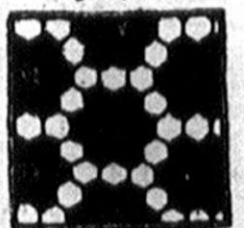
Sartory Oszkár

építő-anyagok raktára és cement-áru gyára Nagy-Kanizsán.

Van szerencsém azon tiszteletteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkittünőbb minőségű mező- és vakolat-gipsz, építészeti més, hydr. més, román cement, 1^a román cement és valódi perlimoosi portland cement

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá: a Nagy-Kanizsán berendezett cementáru gyáramban kittünő és valódi portland-cementből készült cementlemezeket, természetes vörös és fekete színben, különféle nagyságban közönséges és mesterséges márványban gyártok mindennemű épület díszítményeket, szállítok elvállalok cement építési munkálatokat u. m. veneciai-terraci gr. n^o, mozaik padozat talapzat, vízvezető

cement-csatorna, falak szárazzá tétele, vízvezetők hegyre-állítását, szarvasmarha abrak-sorompók, abrak lehűtő kádak és vízgyűjtők elkészítését, Steyer homokköt, karsti és kararai márványt, kelheimi lemezt, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek falak száraz állapotban meg-tartására, — kereszt-ágakat, falkapcsokat, a legjobb minőségű vasból gazdasági gépeket, ugyszintén szerzőmokat, valódi chamotte kályhákat a legolcsóbb árak mellett szállítok általában minden az építészeti és gépszakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és legjutányosabban teljesítettnek. Kívánatra előleges árszabáso-kat, mintalapokat, rajzokat, fényképeket és mintadarabokat mindenkor kész va-gyok beküldeni.

Kiváló tisztelettel

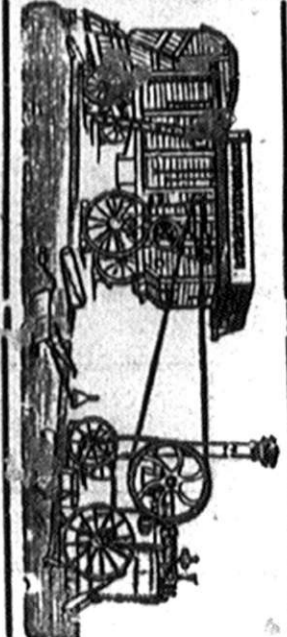
Sartory Oszkár.

Fiók-üzlet NISKOLCON.

ELSO MAGYAR
Gazdasági gépjárat készítő-üzlet.
Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Gőzcseplőgépek
Kedveskedéssel!
Legújabbosok árak!
983 7-10
Rövidített levélczím:
GAZDASÁGI GÉPJÁR, BUDAPEST.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben
saját HAZAI gyártmány

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MŰRAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Hirdetések még elfogadtnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppalk A., Daube G. L. és társánál és Hornál Brünben: Stern M.

A „Muraközi tisztviselői önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Nyitólététől 10 kr.

Hogyan alkossuk meg a községi tűzoltóságot?

E részben a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak tűzrendészeti kormányrendelete, úgy a zalamegyei törvényhatóságnak alkotott szabályrendelete ugyan eléggé világosan rendelkeznek; mindazonáltal szükségesnek látom, hogy e tárgyat ezen úton is némileg ismertessem.

A most hivatkozott rendeletek szerint minden egyes községben köteles tűzoltóság szervezetett, s a hol már létezett, vagy időközileg létesült önkéntes tűzoltóság, úgy a köteles tűzoltók, ezek felügyelete és hatásköre alá tartoznak — Az összeírások évenként a kitűzött határidőben elkészülnek és nyilvántartatnak, de mint tapasztalatunk mutatja, ez mind csak papíron van, tényleg azonban még — legalább vidékünkön — köteles tűzoltókat nem ismerünk.

Mi a feladata ezen köteles tűzoltóságoknak? — röviden válaszolva, mind az, a mi az önkénteseké. A kitűzött határidőben gyakorlatokat tartani, hogy tűzvész esetén ne fej nélkül lássák el teendőiket; a tűzoltószerek egyes részeinek ismeretése, szoknak jó karban való tartása és végül kirendelt vagy megválasztott előjárók iránti feyelem betartása, mert ha mindezek pontosan és szabatosan be nem tartatnak, azon sajnos tapasztalatra jutunk, hogy tűzvész esetén a fecskendők nem működnek feladatukhoz képest, egyes tűz-

oltószerek éppen nincsenek meg, vagy pedig hasznavehetetlenek.

Ha tehát mindezeknek elejét akarjuk venni s a vonatkozó rendeletet a köteles tűzoltósággal megismertetni, úgy a legfőbb feladata mindazoknak, kik a parancsnoki tiszttel felruházák, hogy mindenképp az ezen szakmába vágó utasításokat és szaklapokat tanulmányozzák, a köteles tűzoltóság személyzetéből a kiváló egyéneket kiválasszák és azokat a lehetőségig kiképezzék.

De vannak még más hiányok is, melyeket szükségesnek tartok itt felsorolni.

A legtöbb községben, ha találunk egy újabb szerkezetű fecskendőt, ez képezi az összes tűzoltó szereket; miért? mert a község előjárói azon nézetben vannak, hogy ez már elégséges arra, hogy a tüzet elolthassák, de nem gondolnak egyébről, mint hogy csak a vizet az égő tárgyakra locsolhassák, holott legelső kötelességük volna az illető parancsnok véleménye alapján az összes szereket községi költségen beszereztetni, s ha nem is egyszerre, úgy évenként ezen költségekhez hozzájárulni, a mi amugy is rendeleten alapszik. Csak hogy sajnos! Ha már egyik vagy másik községben az előjáróságot e részben sikerült is felvilágosítani, nincs alkalmunk meggyőzödtetni arról, hogy ugyanily módon cselekednek a szomszédos községek. Újra megszülemlik azon megmásíthatatlan nézetük: „miért legyen ez éppen minálunk, ha máshol nincs, s ha van rá rendelet, akkor azt egyaránt tartsa be minden község.”

Egyike a legnagyobb bajoknak a tűzoltás terén az általános vízhiány, holott majd minden udvarban találunk kutakat. Igaz, hogy itt ismét csak a gyakorlatból kell kiindulnom, melynek egyik főleladata a községben levő összes kutak vízképességének kipróbálása, hogy veszély esetén a tűzoltóság kellőleg informálva lehessen, hol és melyik kútból lehet legelőbb vízmennyiséget nyerni, nem pedig a mint a tapasztalat mutatja, addig keresik a vizet, míglen a megmenthető tárgyak is a tűz martalékává lettek.

A gyakorlatból kifolyólag juthatunk arra, hogy vész esetén a tüzet lokalizálni tudjuk, mert ha nincs kellő tájékozásunk és ismeretünk a községben levő utcák és házak mikénti fekvéséről, vajmi nehéz azt a vész esetén oly hamar konstatálni, hogy megelenő tűzoltóságokat a kellő helyre irányozhassuk.

Végül: miért ne lehetne oda hatnunk, hogy a köteles tűzoltók közül minden községben ezen célra külön kiválasztott egyéniségeket kellőleg betanítsuk. Csak is egy kis akarat kell hozzá és megragadva a rendeletben alkalmazható büntetési szabályokat, alig hiszem, hogy ha nem is egyszerre, de idővel elérjük azt a célt, a mit a tűzoltás terén már sok helyen el is értek.

Csak együttes erővel, közös jóakarattal és az ügy iránti szeretettel érhetjük el, hogy fáradozásaink ne maradjanak sikertelenek!

Kollay Lajos.

A „Muraközi” tárczája

Vilma zongorázik.

Hidalgai Hidassy Pál pompás vigjátéki apa. Még csak egy szikra sincs benne abból a kommunista elvekből, melyek a papucs kormányhatalma alól (noha csak egy csöndes kávéházi estére) szabadulni kívánjanak. És hogy teljesen készen legyünk vele, mondjuk el még róla, hogy egy csöppet se feszélyesi helyzete. Olyan derűlten néz rá még ma is feleségét, mint akkor, mikor Hymen berkei közé húzódtott. A bálakat (a legtöbb lányos apával ellentétben) modern és kívánatos élvezetnek tekintik, sőt soha nem is vágyódott pompásabb élvezetre, mint a szüneteket (már t. i. a mennyi az első tourtól a hazamenőig van) krajczáros pagáttal ütni el.

Nem ezt az időt sajnálja, de az osztást. Olyankor mindég feláll, s az ajtóban vegyül el nézése a tánczoló forgatásába, látja, hogy a kis szőszke Vilmácskát egyik kéz a másik után kapja. Lenge haja itt-ott bukik ki a tánczoló vála közül, a boldogan töltött órák fénye kisült szép kis orcájára. Vilmácska jól mulat — beszél az apa.

— Hm, hm. Vilmácska mutatós, hm. Nem is csoda, hisz az én lányom. He, he!

Igy ment ez az állapot annyiszor, mennyit a költségvetés keretébe a mama felvesz és a papa megszavazott, valamint mennyit a tulkiadások rovására egyes nélkülözhető beruházások megengedtek.

És folynak szép rendben az állapotok továbbra is, ha valami meg nem akasztja: a papa bogara.

Azok az ármányos betűk! Mennyi galyibát csináltak már eddig is, de soha annyit, mennyit a Hidassy családban. Eppen a bablevésnél ütött le a menykő. (A bablevés szón nem szabad felakadni. Tudni kell, hogy a tulkiadások a takarékoskosságot is involtálják. Ez évben pedig szépen termett bab. Literje 8 krajczár.)

Mindezeket azért beszélem oly részletesen, mert epochális eseményé lőnek a családi történetben.

Az apa kimondotta a keserű szót.
— Nem megyünk. Pünküm. Elvi indokaim vannak.

A mama kerekre nyitotta szemét. Hisz itt nem csak pillanatnyi szeszély legyőzése a háboru vége, hanem elvi indokok! — Egy csöppet se tájékoztatta magát. Nehogy tehát a sötét mindég nagyot mutató réme ijessze meg, puhátolni akart az elvi indokok között.

Akadovva rezgett hangja.
Keze úgy kalimpált, mint a tört libaszárny.

— Szeretném ismerni elvi indokaidat.
— Az éjjel nem aludtam. Összegyűrttem

magam alatt előre-vissza a párnákat. Forogtam ide-oda. A gondolatok cikáltak agyamban, mint a katonai őrzatok. Végre is világot kellett gyujtanom. A magam gondolata megkínzott annyira, hogy kedvem kerekedett a más gondolatára. Könyvet vettem a kezembe. Olvastam. Tudjátok-e mit? Beniczky Irma „A nők hivatása” című könyvét. Okos könyv az. Arany minden szava. Aztán, hogy ismer minket feleség. Ugy szólván bennünket fotografiroz le. Azt a szépszerencsétlen nevelést mutatja be, mely léha élvezetekbe meríti a fiatal leányt s képtelenné teszi feladata elérésére. Lesz divatos szalonhölgy, de nem válik belőle anya. És akarnád-e Vilmácskát, mindennek, csak annak nem, a minek lenni kell. anyának?

Az apus egész neki tüzesedett az indoklás alatt. Vilmácska szemérmesen vonta le pillait, arcán derengett a fejlődő öntudat pirja, mint a fiatal nap, mődön kibukik a kéklő hegyek orma mögül. A mamácska megbávozton pillantott szét a családi idyllben és tájékozatlanul nézett a férjére. Szépen teltek a napok. Vilmácska is — a hogy a papa látta — hozzá törődött az új rendhez.

Olvasókönyv lett a szakácskönyv. Abból az apai censura nem kurtított semmit. Még egy élvezet maradt: a zongóra. Ennek elefantbillentyűt szabad volt addig csapkodnia, míg meg nem zsibadtak azok a szép hosszukás ujjacskák. Az öregnek ideája volt: egy családanya, a ki zongorázni tud.

A közigazgatási bizottság ülése.

A megyei közigazgatási bizottság április havi ülését Svastics Benó főispán ő méltóságának elnöke alatt f. hó 10-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett.

A csáktornyai közraktárak létesítésénél az iparvágány bejárása alkalmával kihagyott egy gyalog- és szekéru tárgyában a helyszíni szemle Eperjessy Sándor bizottsági tag elnöke alatt elrendeltetett.

Előterjesztett a megyei utkaparók kérvénye, melyben a megyei nyugdíj fizetése alól felmentésüket kéri, illetve hogy a rájuk rótt illeték az utalaphól fedeztessék. A közigazgatási bizottság a kérelemnek ily irányban helyet nem adott, azonban az utkaparók helyzetének javításá czéljából a megyei közgyűlésnél indítványozni fogja, hogy az utkaparók jelen fizetésük mellett évenként egy pár csizmát és két évenként egy rövid bundát és csuklyát kapjanak.

A csáktornya-ukki h. é. vasut mentén a mihovláni temetőnél egy sorompó létesítése tárgyában Skublics István közigazgatási bizottsági tag elnöke alatt a helyszíni szemle megtartván, az arról felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a sorompó felállítására szükségesnek mondott ki, mely esetben a Zala-Ujvárnál levő sorompó beszüntethető; a jegyzőkönyv értelmében a megfelelő intézkedés elrendeltetett.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint a tavaszi iskolázás igazolatlan mulasztásainak megtorlása érdekében hozott végzésből kifolyólag az érdekelt hatóságokat és az összes járások főszolgabíróit megkereste. Csáktornyan előkészítette egy, nyári menedékházak vezetésére alkalmas dajkákat képző tanfolyam megtartását. — Sándorházaán Simon Károly r. kath. tanítónak az országos erkölcsnemesítő egyesület által neki itélt száz korona jutalmat és oklevelet kézbesítette az összes vidéki községek előjárósága, tanítói és számos tanügybarát meleg érdeklődése mellett. — Ezen időszakban elrendelte a miniszter a gyermek menedékházakhoz szükséges dajkák, nem különben a vármegye területén még megkívántató tanítók számának megállapítását.

A kir. tanfelügyelő legmelegebb elismeréssel és helyesléssel fogadott előterjesztése után főispán ő méltóságának indítványára elhatározta a közigazgatási bizottság, hogy a miniszterium által már engedélyezett állami iskolákon kívül még az ezredéves ünnep alkalmából felállítani tervezett négyszáz állami iskola közül Zala-vármegyének, fontos határszéli és nemzetiségi viszonyaira való tekintetből engedélyezendő újabb állami iskolák ügyében a miniszteriumhoz felterjesztést tessék az erre vonatkozó tervezet elkészítésére a kir. tanfelügyelőt felhívta.

Szépén haladnak az állapotok, — monologizált az öreg. Vilmácska leszokott azokról a bálokról. Olyan háziasszony válik belőle, mint a pinty.

De távol is van tőle a méreg. Mennének csak a színházba, hol a házasságtörés drámái zajlanak le és reparáltatnak; mennének csak bálba, hol a tánc czimén mindenféle válogatott bolondságokkal tömetik tele egy üde fiatal lélek, mi máként lenne minden! He! he!... — Milyen diplomata is vagyok én, — szállott el a gondolat — milyen hódítás ez! micsoda győzelem! Milyen alkalmas perczen, az erők mely ügyesség felhasználásával, hehe! Okosan beszél valaki, midőn mondja: „A hol dal zeng, bátran telepedj meg; gonosz emberek nem énekelnek.” És a zongora is dal, összetett dal. Egész nap eltelik evvel az ármányos zongrával. Vilmácskának ez a mindene. És azt is meg kell vallanom, hogy a tanárja is ember a talpán. Csupa ügybuzgóság. Megjavítom a fizetését. Rászolgált. Így az öreg.

De másnap egészen más hitelt tartott. Szidta mint a bokrot. Pedig egyéb se történt, mint a kis Vilmácska ismét letért az uton s megszokott a zongoraprofesszorral. Most a hogyan tudom — éppen lezokól vessz a Traviatából.

Verner László.

Kir. tanfelügyelő előterjesztése a tanköteles korban levő gyermekeknek a fonóházakat, korcsmákat stb. látogatását eltiltó szabályrendelet ügyében, vonatkozóan a magy. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumnak ugyanez érdemben érkezett rendeletére, valamint a megyei általános tanító- tanítóknak e részben tett kezdeményezésére. A közigazgatási bizottság ily szabályrendelet hozása érdemében pártoló megterest intéz a megyei törvényhatósághoz.

Különfélék.

Figyelés. Zechmeister Malvin k. a., Zechmeister Viktor náprádfai bérlő kedves leányát e hó 7-én jegyezte el Gászner József sóptéri (Győrmegeye) bérlő.

Hackel Károly vasúti vendéglős e hó 13-án tette le a csáktornyai szolgabírói hivatalban Csertán Károly alispán ur kezébe a magyar állampolgári esküt.

Menetrend a Csáktornya-ukki vonalon. A m. kir. államvasutak Csáktornya-ukki vonalán május elsejétől fogva a következő menetrend lép életbe: 1. Csáktornyától jelenleg reggel 4 óra 56 perczkor Kis-Czellre induló vegyesvonal helyett egy meggyorsított személyvonat fog közlekedni, mely vonat Csáktornyáról, a déli vasut Budapest felől jövő személyvonatának megérkezése után reggel 6 óra 5 perczkor indul és Kis-Czellre d. u. 12 óra 57 perczkor érkezik. — 2. Zala-Egerszegről reggel 5 óra 25 perczkor új vonat indul Kis-Czellbe, a hová d. e. 8 óra 45 perczkor érkezik. Kis-Czellből este 6 óra 50 perczkor indul és Zala-Egerszegré éjjel 10 óra 12 perczkor érkezik. Ezek a vonatok közvetlen csatlakozással fognak birni a Grác, Győr, illetve Budapest között forgalomba helyezendő új gyorsvonatokhoz. — 3. A Zala-Egerszeg és Kis-Czell között forgalomba helyezendő új személyvonatokhoz Ukkon, Tapolcza felé és felől, Türijén pedig Zala-Szt. Gróth felől és felé is csatlakozás létesítetik.

Sorozat. Csáktornyan az április 13-18-ra kitűzött sorozást már 16-án bevégezték. A sorozó bizottság katonai tagjai Reisenauer János csász. és kir. őrnagy elnök és Raff Dezső cs. és kir. főhadnagy voltak, polgári elnök Csertán Károly megyei alispán, polg. orvos dr. Krasovetz Ignác tiszt. megyei főorvos. Besoroztak az I. korosztályba 304-et, a II. ikba 250-et és a III. ikba 205 hadkötelest, összesen tehát 759 egyént; ezekből bevált az elsőben 75, a másodikban 25 és a harmadik korosztályban 51, összesen 151 katona, felülvizsgálatra bocsátottak hármat.

Meghívó. Az alulírott bizottság teljes tisztelettel kéri a „Szépitő-egylet” tagjait, hogy a f. hó 22-én délután 5 órakor az elemi iskola I. ső osztályában tartandó alakuló ülésen megjelenni sziveskedjenek. Tárgysorozat: 1. Alakulás. 2. Alapszabályok felolvasása. 3. Tisztviselők választása. 4. Indítványok. Csáktornya, 1894 április 18. A szépitő-egylet ideig. választmánya,

Felhívás. A kisdedővásról szóló 1891. évi XV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri részletes utasítás értelmében, hogy a Muraközben, a különböző helyeken, még az idén felállítandó nyári menedékházak alkalmas képesített dajkákkal elláthatók legyenek, a kir. tanfelügyelő ur ő nagyságának inicziálására a Csáktornyai Kisdedővá. Egyesület ily dajkák képzésére tanfolyamot nyit. Ennek következtében, az időnek előrehaladott vol-

tanál fogva sürgősen felhivatnak az ezen tanfolyamban résztvenni óhajtok, hogy kérvényüket ez érdemben mihamarább benyújtsák. Ezen tanfolyamra az utasítások 20. §-a értelmében egészséges és ép testalkattal bíró, 18-40 év között levő, magyar anyanyelvű nők bocsátatnak, kik írni és olvasni tudnak s kifogástalan erkölcsi viseletüket bizonyítvánnyal igazolják. A tanítók özvegyei, nejei és lányai előnyben részesülnek. A kérvényhez csatolandó tehát: a) keresztlevele; b) az eddigi tanulmányokról bizonyítvány; c) erkölcsi bizonyítvány. Az esetleg szükségesnek mutatkozó fölvételi vizsgálat tárgyai: a) írás-olvasás; b) számolás; c) éneklés; d) egészségi állapot, orvosi vizsgálat alapján. A felvételhez határidő április 25-ike. A szabályszerűen felszolgált kérvények ez időn belül hozzám terjesztendők be. A fölvételre vonatkozó határozatról folyamodók írásbeli értesítést kapnak s csak annyit bocsátok egyelőre előre, hogy a fölvételi vizsgálatok április 29-én tartatnak meg, a tanfolyam pedig május 1-én nyílik meg, melyre a folyamodók személyesen megjelenni tartoznak. A tanfolyam hat, esetleg négy hétig tart, melynek tartama alatt ellátásukról a fölvetek maguk gondoskodnak. Csáktornya 1894 április 16-án. Ziegler Kálmán, az egyesület elnöke.

Haldózás. Kollay Emanuel ludbregi körorvos, lapunk jeles tollu munkatársát súlyos csapás érte. E hó 10-én neje szívvelhűdésben hirtelen elhunyt. A megboldogultat bánatos férjén kívül a muraközi rokonság és számos ismerős és jó barát gyászolja. Áldás az elhunyt emlékének!

A helybeli Kisdedővá. Egyesület e hó 15-én alakult meg Molnár Elek korelnöke alatt — negyedizben. Miután elnök a határozatképességet konstataálta s jelentette, hogy az egyesületnek jelenleg 105 rendes s 4 alapító tagja van, a jelenlévők helyeslése mellett az egyesületet újabb 3 évre, újból megalakultnak jelentette ki. Elnöknek az egyesület ismételve Ziegler Kálmán kir. közjegyzőt kiáltoatta ki, ki a tisztséget rövid hazafias programmszerű nyilatkozattal elfogadta. Másodelnöknek Bernyák Károlyt választották meg. Gondnok Polyák Mátyás, titkár Zrínyi Károly, jegyző Dekkert Józsefné ovónő, orvos Schwartz Albert dr., ügyész Wollák Rezső ügyvéd lett. A választmány tagjai: Hirschmann Leóné, Hirschmann Samuné, Pálya Mihályné, Rhédey Ferenczné, Wollák Rezsőné, Ziegler Kálmáné; Alszegehy Alajos, Gráner Miksa, Margitai József, Molnár Elek, Probszt Ferencz, Prusácz Alajos. Számvizsgálók egy évre Hirschmann Adolf, Jeney Gusztáv, Thorday János. — A tandijra nézve egy korábbi határozat értelmében kimondja a közgyűlés, hogy az 1 frtos és 50 kros fokozatokon kívül egy 20 kros fokozatot is létesít, továbbá, hogy azon szülők, kik egynél több gyermeket járatnak az óvodába, ha ebbeli kívánságukat kijelentik, csak az első után fizetik a kötelező tandija, a többiek után az utána következő fokozatát. E tandij május 1-én lép életbe. — Az elnök bejelentette, hogy Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelőnek az volna óhajta, hogy az egyesület nyári menedékházak vezetésére alkalmas dajkák képzésére tanfolyamot nyisson. Az egyesületnek, a mennyiben költséggel nem jár, nincs kifogása a tanfolyam nyitása ellen s ezt határozatilag kimondja, a jog megszerzésére a kellő lépéseket megteszi. Együttal a plébánosokhoz intézett körlevélben s a Muraköz

utján fölhívja az alkalmas nőket, hogy e tanfolyamra jelentkezzenek. A tanfolyam május 1-én nyílik meg — Az egyesület vagyona ez idő szerint 2987 frt 57 kr.

— A szomszédságban. Glád József muraközi születésű észéki helyettes pénzügyigazgatónak Ó Felsége a pénzügyi tanácsosi címet és jelleget adományozta. — Trampus Károly volt csáktornyai legutóbb varaszi kereskedő, az arany érdemkereszt tulajdonosa m. héten Varasdon elhunyt.

— „A Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottság” elnöksége tisztelettel felkéri az összes vidéki gyűjtő-iv tartókat, hogy a mennyiben a gyűjtött összegeket a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez még be nem szolgáltatják volna, az iverkben jegyzett és még jegyzendő összes adományokat a nyilvános nyugtázás megkönnyítése érdekében valamely ottani helybeli esetleg vidékbeli lapban díjtalanul közzététetni törekedjenek; ennek megtörténte után pedig a gyűjtött összegeket a vonatkozó gyűjtő iverk és lappéldányok kapcsán a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez beküldeni sziveskedjenek.

— Csáktornya mezőváros számadásának összes kimutatása 1893. évről cím alatt küldetett be szerkesztőségünkhöz Csáktornya város számadásairól szóló nyomtatott jelentés. A jelentést Deák József városi pénztárnok állította össze Prusatz Alajos városbíró ellenjegyzése mellett. Felülvizsgálták Szilágyi Gyula b. elnök, Murai Róbert a megye részéről kiküldött b. tag. Nuzsy Mátyás és Graner Miksa számvizsgáló bizottsági tagok. A számadás bevételi és kiadási rovata 35769 frt 75 1/2 kr. egyenleget mutat ki. A bevétel főbb rovatai között szerepelnek: a „Hattyu”-vendéglő bére 1616 frttal, a város többi ingatlanainak bére 1612 frttal, a piaci helypénz bére 5580 frttal, marhavágatási díjak 1445 frttal, regalia kötvények kamatai 11002 frttal, átmeneti bevételekből 3000 frttal, a községi pótlékból 5928 frttal, rendkívüli bevételekből 1480 frttal. — A kiadások rovatai között szerepelnek: Magyar banknak törlesztése 2896 frt, iskolák fentartására 8853 frt, különféle kiadásokra 3672 frt, rendkívüli kiadásokra 1154 frt. — A vagyon és teher rovata: 518 488 frt, 38 1/2 kr egyenleget tüntet ki: regalia kötvények 244 500 frt, ingatlanok és épületek 263 150 frt. — Teher: Pesti magyar banknál adósság 47,662 frt, a képezde felépítéséhez járulék 21,000 frt, a Csáktornyai Takarékpénztárnak adósság 8400 frt sat kisebb összegek.

— Magyar hírek. Zala megye területén egyenes adóban, illetékekben, stb, 96 270 frt. fizetődött be márczius hó folyamán. — A radai új r. kath. templomot e hó 22-én szenteli fel Rozmanth Rikárd zalavári apát — Chernelházi Chernel Ignác, nyug. főörvényszéki bíró, Somogy. Zala, Vas és Sopron megyék volt tábla bírája 87 éves korában elhunyt Kaposvárott. — A tapolczi v. n. c. zellér iskolánál rendezett 3 napos szülői tanfolyamon 497-en vettek részt Zalából. — A zalamegyei gazdasági egyesület f. hó 17-én Keszthelyen közgyűlést tartott, melyen az ezredéves kiállítás rendező bizottságot alakították meg.

— Hazai hírek. Titelen a bíróság által tagosításra kiküldött Róhácz Ferencz törvényszéki bírót megtámadták; a bíró elmenekült a c. öcseléket esendőrök zavarták szét. — A képviselőház a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását három napi vita után kedden befejezte. — Dr. Posilovics Gy. érsek fogadására nagy előkészületeket tesznek Zágrábban; az új érsek június közepén a pallium átvétele

után szándékozik bevonulni Zágrába. — Kossuthnak eddig Pozsony, Pécs, Sziged, Debreczen, Nagyvárad és Miskolcz szándékoznak szobrot emelni. — Temesváron a székesegyház oltári kincseit Burján templomszolga darabonként ellopkodta és zálogba tette. — Hoch János orsz. képviselőt Békés-Csabán plébánosnak választották meg. — Bánfi Zsigmond budapesti főreáliskolai tanár a vasuton öngyilkossá lett — Budapestén Német Sándor asztalos 6 lövéssel meglőtte a feleségét; tettét előre megfontolta s kijelentette, hogy még tizenkétszer is kész lett volna rá löni. — Ozorán egy szerb paraszt az egy hét előtt megnyílt pancsova nagybecskerekj vonalon a vonat elé dobta magát, s így lefejezte.

— *Próbált gőptisztogatószer* pépszerű alkotással a gépészek tisztán és fényesen tartására, 15 rész terpentinolaj, 25 rész stearinolaj, 20 rész finom fényező vörös, 45 rész legfinomabb állati szén. A keverékhez spiritust adunk míg hig folyóvá lesz és aztán ecsettel a megtisztogatandó tárgyra és géprészekre viszük. A szesz elpárolgása után e másolatot 45 rész állati szén és 25 rész fényező vörös hozzáadása mellett utána dörzsöljük. A tisztogatott részek aztán tisztákká és fényesekké lesznek.

— *Miniatur-gép.* Egy párisi ember szokatlan kiterjedelmű gőzgépet készített el. Önsúlya a gőzgépnek 5 gr., magassága 1 1/2 cméter, kerülete 4 □ cméter. A dugattyu 1 1/2 mm. nagyságu és néhány csepp viz elégséges a kazán megtöltésére és felhevítés után a gépnek megindítására. E játékszer alumíniumból van és 180 egyes 52 csavarral összekapcsolt darabból van szerkesztve.

— *Kávészkannák, melyek egyidejűleg tejet tartalmaznak.* Darnhorn M. nürnbergi lakos készítési módja szerint, a közönséges alakú kávéskannából állnak, melynek belsejében egy a tej számára való osztály van. A kávéter közvetlen összeköttetésben van a kiöntési csucscsal, míg a tejtől egy cső megy a kiöntő alsó részébe és ebből oldalt kiáll; e kiugrás egy szellentyűvel lesz elzárva, mely egy gombra gyakorolt nyomás következtében megnyílik és a tejet kibocsátja.

— *Hygienikus theafazék.* Egy új találmány ez, melyet egy fejedelmi hölgy, Teck hercegnő már a chicagói kiállításba küldött. E találmánynál egyszerűen a kávéfazék elve van alkalmazva. A vizet a theaövényre öntik, mely egy külön, a tulajdonképpeni theafazék fölött e helyezett edényben van, mely a viz keresztül futása után bevételik. Ily módon meg van akadályozva, hogy a theaövény a theával jusson a csészékbe, úgy szintén az összes káros hatású theatermések távol tartatnak az italtól.

— *Gyors szappanképzést hideg uton* akként ér el Katt Károly Hamburgban, hogy a zsiradék egy centrifugális keverék segítségével a luggal vegyítetik és így a folyadékoknak oly finom elosztása és részecskéinek oly benső érintkezése következik be, hogy azonnal szappan képződik.

CSARNOK.

Bíró előtt.

A kvitt.

Nehéz szürkankóval bandukoltak fel a bírósághoz s benyitottak a tárgyalási terembe. A bíró nyomban hozzá kezd a kihallgatáshoz.

— Mondja el kend, hogy történt a dolog? — szól az egyik subáshoz.

Az atyafi lők egyet a szürkankón s végig dörzsöli a kiviaszkolt bajuszt.

— Mőntünk a télen komával a dísznőtorba, mikő mögláttunk a csapáson egy nyulat. Én nyomban elhasaltam, hogy ráborítom a dődergő jószágra a subát, mikő

— No mondja kend tovább! — biztatja a bíró.

— Hát a nyul a képőmbe rugta a havat, hogy egy szőmöt se láttam, csak oda szóltam a komának: „úss a fejre koma!”

— Hát aztán?

— A koma meg ütött, o-zt

Az előadásban odáig jutva, fejét oda tartotta a bíró elé s így folytatta:

— Ide tanált ütni a kampóssal ni!

Biz ott még akkor is látszott jói a kampósnak a nyoma.

— Hát a nyul? — kérdezte a bíró.

— A nyul? fujja ki a bajusza alól a felperes, — a mög elzaladt!

— Mit akar hát most kend?

— Ilát csak azt jelentjük be a tekintetes urnak, hogy vissza vállalom a pőrt, kvittetek vagyunk má a komával, tegnap én is bevtem a fejét, ahun látszik a helye!

A suba és az anyjuk.

A büntetési ügyek bírása indulatosan fordul az előtte álló tanyaihoz.

— Mi járatban van, mondja már egyszer!

— Mőgtisztelem az urat, a subám ügyében gyűltem vóna.

— El lopták? Ki lopta el?

— Dehogy is Eltévelyedett az anyjukal, a kit egy kicsit möglegyintettem.

— Aztán most mit akar?

— Hát kurrentálják kérőm.

— Kit? a feleségét?

— Jó is volna! Hát a subát, hiszen az anyjuk ugy is visszakerült!

A pacsirta imája.

Elhagyá a földet
A piczi pacsirta;
Felreptül a légbe,
Mig csak szárnya bírja,
S fent a magasságban
Tul a róza felhőn
Megcsendül éneke
Gyönyörtön, zengőn.

Könyörög Istennek;
Az ég-föld Urának:
Nyujtson boldogságot
A magyar hazának.
És hogy hathatósabb
Legyen imádsága:
Azért meg dalolni
Fel a magasságba.

Várossy Mihály.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržavaju u vlnah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družva Č. Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Zdravoslovje.

II.

Nu najzdraveši i najčisteši zrak vsikak je vu prostoj naravi, moglo bi se reći pravi flaster celomu čovječanskomu organizmu. Dojdući vu prostu narav, prsa nam se šire, slobodneše dišemo, vsaki organ življe děla, duh nam je bistreši, rečjum čověk je kak preporodjen. To nam najbolje pokazuju ljudi, koji su nav'k vu zatvorenih postorijah i vu varaših; ovi su navadno slabi, blēdi i kržljavi, seljaki (muži) pak krepki i zdravi su.

Zrak vu prostoj naravi različito deluje, suhi najmre i hladni zrak jači i steže pluća, ali ih takajše ponekej i podražuje, zato ga se ljudi slabih prsah čuvati moraju. Vu obće najbolje nam godi suhi i umjereni topli zrak, menje pako hladni vlažni zrak. Zato se moramo čuvati, da neizlazimo vu jeseni jutrom i večerom.

Kaj se tiče vetrov — severini veter jako oživljuje, nu pokedob takaj jako podržuje, moraju ga se ljudi, koji se lahko prelahde, jako čuvati; a još više izhodnoga, koji još više izsuši i podražuje dihanje. Južni vetri tēlo jako slabiju, ar se onda vnojo znojimo, zato se treba onda nalahkeše opravljati; najškodliveši su topli, vlažni zahodni vetri, koji preče izparivanje kože i tim se lahko prehladimo,

zato se treba pri zahodnih vetrih dobro oblačiti. Vu obće moremo reći, da nagla prememba vremena vsakomu lahko naškoditi more, ter se treba navēiti, da se po vsakom vremenu vsaki dan prešeđemo, da tēlo otvrdne i tim nepogode vsakoga vremena podnositi more.

Bura (vihor) jakomu, zdravomu t'lu godi; za vihrom čověk sladko jede i dobro spava. Gdo proti buri ide, nek ide polehko i zaprtemi vustmi; dobro je takaj večkrat si počivati, a obrnuti hrbta proti vihru.

Propuha (cuglufta) se treba čuvati, ar škodi ne samo betežnomu, nego i zdravomu.

Vu protuljetju je zrak najkrepčiji; izjutra vu ljetu na večer, v jeseni po pol dan, a vu zimi ob poldan. Dobro bi bilo vu to doba vsaki dan šetati se, i to kaj duže Dugo šetanje probitačno je osobito za one, koji beteguju na betegu trbuha, žulje, hipokondrom i onim, koji su svoje tēlo razmazili, ti vsaki čas boluju od katarha (hunjavice), trganja i kostobolje.

2. S v ē t l o. Stopram onda očutimo oživljujući upliv zraka, kad ujedno sa traki su ca na na tēlo deluje, ar prez sunčenoga svēta nemoremo biti podpuno zdravi. To nam je zevsema jasno, ako se zmisljimo, kak se povoljno čutimo za ljepih svētlah, sunčanih danah, a kak nujno i turobno za temnih, deždjevnih danah.

Kak veseli i živahni se čutimo, kak su naši živci napeti, naš se duh lahko suprotstavlja žalostim i brigami ter energičnije poslu prianja! Kolik težek nam je pako vsaki posel, kak nam srce briga i žalost obuzimlje, tak lahko nam vsaki posel dosadjuje, ako za više dana, kadkada i za više tjednov, gu ti temni oblaki nebo zakrivaju, tak, da nijedna zraka (trak) miloga sunca nemore do nas doprēti, a zrak je pun vlažnih parah. Većkrat za takovih dnevi čutimo, da nam sile popu čaju, neče nam se nikak delati, jer krv polaganije cirkulira (teče), živci omiljave (oslabje), ter vsi organi slabeše delaju.

Živi dokaz tomu su nam blēde lice i kržljavi stas onih ljudi, koji vu velikih, jako napučenih varaših stanuju, ter ređko kad iz vuzkih temnih vućicah izlaze. Takvi su i rudari i težaki, koji po noći delaju, a po dnevnu spavaju.

Jako grešiju oni, koji sebi neprivoče ni jedne vućna dan, da se vu sunčenom svētlu prešečeju, nego misle, da je dosta iziti istom na večer, kada je već sunce zašlo.

Treba svoje tēlo kaj više sunčenom svētlu izložiti, kak vu prijaznih, svetlih stanovah, tak vu prostoj naravi. Nu za vručih, lietnih dana valja se žarkih sunčanih trakov čuvati, osobito gologlav, ar krv odviše naglo cirkulira (teče), osobito

Z A B A V A.

Dobro mu je odrezal.

Pripoveda se kakti istinski dogodjaj, da kad se je sadašnji ruski cesar Alexander III i sa danskom princezom, sadašnjom ruskom cesaricom, ženil, zapovedal je otec mladoženjov, za onda bivši ruski cesar Aleksander II-i, svojemu osobnomu kućišu Radovolskiu, da kad te danska princeza, zaručnica prestolonasljednika u Petrograd dopelje, on onda njezinog kućiša na cesarov strošek u nekojoj gostioni pristojno podvori i drugi dan račun samomu cesaru preda.

Radovolski na to, kad su se već gosti u Petrogradu sakupili bili, pozove sve stranjske kućise i domaše stalne sluge u prvu petrogradsku gostionu te je tam sa najskupliem jelom i najfinijimi felami vina onak baš po gospodski podvori.

Kad je drugi dan silni račun donesol cesaru, ov ves osupnjen plavne u srditosti nad tim bezobrazno velikim računom, te na zadnje med ostalim zavikne proti Radovolskiu: „Jeli ti tepec znaš, da te ja mogu protierati te iz tvoje plače ov bezobrazni račun naplatiti?“

„Kaj?“ — odgovori razlutjeni kućiš — „Vaše Veličanstvo mozbit misli, da je kućiš danske princeze takov siromak, kak sem ja? On bogme pije šampanjera kak ja pivo. — Pak kaj bi ja dal do toga dojt, da bi on tam doma u Kopenhagenu povedal, da je bil pri kućišu ruskoga cesara gladen i žedjen! Ako Vaše Veličanstvo neće ovu bugatelu platiti, tak ja ja platim, ali u Danskoj se radi jedne večerje nedam na jezike raznesti.“

Cesar ga poslusa, — nasmeje se i — plati račun.

Koliko more fiakerski kućiš podnesti.

U Budapeštu si vzeme jedan stranjski gospon fiakera, se se u njem skupa sa svojum gospum vozi po varašu sve znameniti tosti pregledavat. Ob devetoj uri se vozi u muzeum, tam ostaje do jelena ste, fiaker ga dole čeka. Ob jedeoajstoj se vozi u Accademiu, gde ga dole opet fiaker do jedne ure čeka. Od ovud se vozi u gostionu k obedu.

Na jedan krat zavikne gospon u kolih: „Kućiš! kućiš! — Koga vraga pelate? — Em nas izraven u Dunav pelate.“

Kućiš: (prene se iz sna) „Dunav? — Vođa? — Gde je? — Oh glej pak izbilja! — Prav imaju; pak sem njih zaistinu skoro u vodu odpeljal!“

Gospon i gospa: (srditi) „Vi ste valjda sad na boku spali?“

Kućiš: „Spal? — Ah to nisam; — to bi bilo proti fiakerskim propisom. Kaj bi ja spal, em bi me odmah policija kaštigala.“

Gospon: „Em ste i pijan, da komaj govorite. Kak se ovak pijan podstupite samo kouje u ruke prijeti? Nijvača bi se nesreća mogla pripetiti! — (Sve serditeše) Ovakova pijana ništarija se ufa po varošu kočijati! Mogel bi tepec koga povoziti ili kak mene skoro, u Dunav zapeljati. (Još serditeše) Takovoga lopova bi ja dal odmah zapreti te nekoliko dni pri samem kruhu i vodi u reštu držati. (Još serditeše) Ovakov magarić nezastužuje“ . . .

Kućiš: — (U govoru ga pretrgnuvši) „Nek si dragi gospone nedaju truda! — Zabada va njim je! — Tak grubjanski, kak ja to podnesti morem, oni nisu mogući biti, makar se budu kak napinjali.“

ako se poleg toga gibljemo: krv navali proti glavi, ter moremo od glavobolje, dapače i od sunčanice zbetažati. I oči treba čuvati, da izravno nedopiru v nje sunčani traki.

(Drugi put dalje.)

Mlinar i vrag.

II.

Vu Dobrovcu stali se ljudi već hudo pogledati; ako još za pet, šest dana nepadne deždji, prepal bude i šitek i marha i vse. Kada su se jeden svetek ljudi zestali pod lipom i počeli zaradi silne vrućine javkati, postavil se najenkrate med nje nepoznat čovjek, ves prašuu, kak da bi iz dalekoga puta došel.

— Znam ja već o čem govoriš. Zmésal se on vu razgovor, akoprem nije niti ljudi pozdravil, — nemate deždja, a nebu dete ga na skorom niti imali, a ja znam zakaj.

— A zakaj? zapitali su ga začudjeni ljudi.

— Zato, ar imate vu selu čovjeka prek stoljet staroga; dok god taj čovjek nevmre, nećete dobiti deždja; nije to samo pri vas tak, nego povsude po svjtu.

I veleć to, obrnul se neznani putnik i za čas ga nestalo, kak da bi ga veter odpuhnuo.

Ljudi vu prvi čas nisu prav znali, jeli to bila prikaza, jeli su senjali ili su bili zacoprani; nu kada vsi, kaj god ih je bilo, su potvrdili, da su za istinu videli pred sobom, i da su vsi čuli, kaj je govoril, onda vu isti čas su i poverovali, kaj im je rekel. A čovjek je već od naravi takov, da bude vu nekaj tajnstvena i čudnovita narjek prvije veruval, nego li vu голу istinu.

Je, ali gdo bi vu Dobrovcu mogel biti prek stotinu ljet star? Takvoga čovjeka nejma vu selu! Izbrojili su od kraja do kraja sela vse babe i starce, ali se nigdo nije mogel zmisljiti, da bi igdo mogel biti i devetdeset a kam li sto ljet star.

— A mlinar Mihalj! rekel je jeden znenala.

— Trefil si! Ako on nije, drugi nemre biti.

— Ali taj nebude vumrl na skorom! — A bogme nije ni trebal! On je našeg sela otec i majka, dodal je jeden od njih.

I tak su se oni još koji čas dospomen kovali; ali kaj dalje, to im je nekak vse tesneše okolo srca bivalo, dok su se na zadnje, ne razišli, a vu duši jš zmešaneš nego li prvo, dok još nisu znali, kojega zroka nejmaju deždje.

Prešlo je i opet nekoliko dnevv, a s neba poča sunce kak i do vezda. Vu tom počelo po selu šeptati, da nebude deždja, doklam god nevmerje mlinar Mihalj; zprevinice se samo šeptalo, no kesneše so govorilo vse to glasneše.

Jedno jutro pripovédal je jeden čovjek svojoj ženi, da mu se je vnoći vu smu prikazal on isti nepoznanec putnik, pak mu je rekel, da naj nećekaju na smrt mlinara Mihalja, ar nebudu tak skorom dočekali, nego naj ga sfondaju iz toga svjta, kak biloi tak bilo. Žena je to pripovedala drugoj ženi, i glejl čuda, i muž te druge žene senjal je istu ovu senju, i né samo ovi dva, nego vsi oni, koji su videli onoga nepoznanoga putnika, imali su isto to noćno zkazuje. . . .

A kada su opet prešli tri dni, a deždji nije nikak išel, ter marha već je počela ovd'—ondi poginjavati od žedje, počeli su se Dobrovčani potajno dogovarjati, kak b spravili deda Mihalja iz ovoga sveta. Bilo im je žal staroga mlinara, ali kaj češ, nemora celo selo zaradi jednoga starca prepasti.

I dok su se oni tak razgovarjali, kak bi najleže skončali staroga mlinara, izvadil je vrag svoju veliku knjigu i zapisuval vu nju duše njihove, ar su svojemu bližnjemu i dobročinitelju o skončaju se dospominali. Vse se je ceril i plazil čerleni jezik, rajdu jući se svojoj mudrošći, kaj je opet nekoliko dušah na zlo napeljal i vu svoju knjigu pronotoval.

Glasi, da su Dobrovčani nakanili se rešiti deda Mihalja, došli su i do mlinara samoga. Dobri i pošteni stavec premišljavajuć dan i noć, kaj bi i kak bi počel, da odkloni nevolju sa svog sela, odlučil na zadnje, da bu ostavil svoj melin i Dobrovce, pak se bu krenul vu svjtu, kud ga budu noge nosile.

„Ako je za istinu tak, kak se govori — mislil je ded Mihalj vu sebi — onda bude brz čas deždji išel, kak mene nestane iz dobrovačkoga kotara; vse jedno je, ali

bil pod zemljom ili na zemlji, samo naj sam né vu Dobrovci.“

I rekavši to, zdigel se pol noći, vzeti svoju staru torbicu, poginul je vu nju falal suhoga, tvrdoga sira i dvě tri osoljene ribice. blagoslovil je svojega melina, prekrižil se i podupirajuć se vu grbavu palicu, krenul je vu svjtu.

Komaj da je on otišel, došli su Dobrovčani, da ga vmoriju, ali su se osupnuli od čuda, kad su našli melina prazuoga, — a do vezda, ako bi gdo došel vu pol noći ili vu pol dana, navjek bi našel deda Mihalja vu melinu. Ledeni znoj oblejal je Dobrovčane, ar jim je vu duši potajul glas šeptal, su nekaj strasnoga nakanili, i da ih je već dostigla kaštiga Božja. . . .

(Konec sljedn.)

KAJ JE NOVOGA?

carska habsburzke lorenska hiza.

Denes broji naša vladalačka hiza 81 mužkog i 43 ženska živuća kotriga, a pribroji li im se još i 10 ženskih kotrigov, koji su po ženitbi svojoj stupili vu druge hize, to sačinjava čeli habsburzko-lotrenski dom 84 kotriga.

Senior mužkih kotrigah je nadvojvoda Albrecht 77 ljet star, a za njim sljede nadvojvode: Leopold 71 ljet star, Ernst 70 ljet star, Baluer 67 i Vilim 67, cir i kraj Ferencz Jožef 64, nadvojvode: Jožef 61, Karlo Ljudevit 52, Ljudevit Salvator 47, Friedrich 38, Karlo Štefan 34, Eugen 31, Eugen Salvator 31, Ferencz Ferdinand 31, Otto 29, Ferencz Salvator 28, Leopold Ferdinand 26, Ferdinand Karlo 26, Albrecht Salvator 23, Jožef Ferdinand 22, Jožef August 22; Peter Ferdinand 20, Ludislav 19, Heinrich Ferdinand 16, Robert 9, Karlo 7, Karlo 6, Franc Karlo 1 i Leo 1 ljet star.

Senioresa ženskih kotrigov jesu: vdovica velevojvodkinja toskanska Marija Antonija 80 ljet stara, a za njom sljede nadvojvodkinje: Adelgunda 71 ljet stara, Marija Karolina 69, Elisabetha 62, Marija Isabella 60, carica i kraljica Elisabetha 57, carica vdovica Charlotta 54 nadvojvodkinje: Marija Imaculata 50, Klotilda 47, Alica 45, Marija Terezija 39, Isabella 38, Marija Terezija

On samo prepisuje.

Ako u koje povekše mesto mladi, ledičen liečnik dojde te se onde nastani, to je uvijek u takovo vrijeme moći više menje opaziti, da frajlice rado zbetažaju te si onda u svojem betegu, onoga novoga, mladoga i ledičnoga lečnika k postelji pozovu. — Više krat je medjutim beteg, koj se neda sobom šaliti; ali gusto krat se i pripeti, da frajlicil nikaj nefall, i ona se samo prejavlja, od nekakove strašne glavobolje pripovieda te si po mladoga doktora pošalje.

Nekoja blizu trideset let stara gospodična u jednom takovom miestu na slčai načinn obeteža, te si pošalje po novoga, mladoga i ledičnoga lečnika. — Ov kad k njoj dojde te ju svu previzitira, nenajde nikakovu bolest na njezinem tielu, jer sve ono, kaj mu je kakti zrok bolesti pripovedala, previdel je, da to nije nikakov beteg, nego samo nekakovo nezadovoljstvo samn sobom.

On joj anda i to odpre veleć: „Oni frajlica nisu toliko na tielu bolestni, koliko mozbit sami sobom nezadovoljni. Zrok nezadovoljnosti njihove Bog nek zna. Mozbit

njim je to trb, koj njih u duši tišče, da su ledična? — Neka idu zamuz i ja njim dober stojim, da njih odmah sve dosadašnje bolesti i nezadovoljnost minu, m nu.“

„Moguće je da prav govore gospon doktor“ — odgovori smiešeći se frajlica — „ali kak morem iti zamuz, kad nitko po me nedoide? — Znaju kaj? Nek me oni za ženu vjemu!“

Je draga moja frajlica!“ — odgovori hitro doktor: — „Mi doktor i samo prepisu jemo, ali sami onda ono, kaj smo prepisali, nuter neberemo.“

Poslie operacije.

Nekoje doktor je jednoč u Temesvaru jednomu krojaču, koj je bil oslepel, obodva oka operival takovom srećum, da je krojač svoj zgubljeni vid podpuno nazad dobil. On je poslie operacije sve svoje posle mogel obavljati kak i prije, on je svako svelo mogel šivati te je i najfiniji konec u najfiniju iglu bil u stanju napeljati. Z jednum

riečjum, a on je tak dobro videl, kak da niti nikada nebi bil na očih bolestan.

Ali je rečeni doktor to opazil, da ov krojač akoprem sve i najfineše stvari vidi i najfiniji posel obavlja, ipak ako mu je knjigu pred oči držal, tak slove nije mogel razlučivati. On to čudnu stvar priobči i ostalim ondašnjim doktorom, koji su svi toga krojača došli gledat, za da se o istinitosti toga osvedoče.

I zbilja! Najfiniju iglu je naš krojač videl navoditi, a kad su knjigu pred njega metnuli, slove nije bil mogući razlučivati.

Doktori nad tim čudnovatim slučajem glave skupa metnu, ali zagonetku nemogu odgonetati. Već su hoteli taj čudnovati slučaj na javnost izadati i po svih novinah oglasiti, kad na jedan krat slučajno od krojačeve sluškinje saznaju, da se krojač nikada nije niti čteti vučil.

Em. Kollay

32, kraljeva vdovica Štefanija 30, Marija Jozefa 27, Marija Doroteja 27, Marija Valerija 26, Blanca 26, Karolina 25, Augusta 19, Marija Annunziata 18, Elisabeta Marija Imaculata 16, Ana Marija 15, Marija Kristina 15, Margareta 13, Marija Ana 12, Henrietta 11, Elisabeta Natalija 10, Klotilda 10, Germana 10, Elenora 8, Gabriela 7, Renata 6, Isabella 6, Agnes 3, Marija Dolores 3, Mechtildis 2, Elisabeta 2, Marija Imaculata 2, i Marija Alica 1 ljeta stara.

K ovim ženskim kotrigom pridolaze još rođene austrijske nadvojvodkinje: Gisela, princeza bavarska; Margareta Sofija, vojvodkinja vürtemberška; Luois, princeza saska; Marija Louisa, kneginja Isenburg-Birstein; Marija Terezija, vojvodkinja vürtemberška; Marija Kristina, kraljica španjolska; Margareta Klementina, kneginja Thurn-Taxis; Marija Henrietta, kraljica belgijska; Marija Terezija, princeza bavarska i Marija Beatrix, princeza bourbonska. Prema dobi ima and: 4 kotriga prök 70 ljet starih, — 8 kotrigov prök 60, — 6 kotrigov prök 50, — 3 kotrigi prök 40, — 9 kotrigov prök 30, — 13 kotrigov prök 20, — 16 kotrigov prök 10, — 15 kotrigov izpod 10 ljet starih.

Grofica Melanija Zichy.

Grofica Melanije Zichy, rođena grofica Karátsonyi tovaruška intendanta budapeštanske opere i narodnoga teatra u Budimpešti. grofa Grejze Zichys, umrla je onde 10. aprila na večer od difteritisa u 39 ljetu. Grofica je još u subota nazočna bila pri predstavi u operi, vnedelju je zbetažala, a več u tork podlegla je ovomu strašnomu betegu.

Szabó Jozef.

Preštmani magjarski geolog, Szabó Jozef, umrl je u Budimpešti 10. aprila. Pokojnik rodil se je 14. marcija 1822. u Kalcói, učil u rudarskoj akademiji u Semnici ter postal profesorom u Budimu. Ljeta 1863. bil je imenovan sveučilišnim profesorom, 1867. kotrigom akademije, a 1870. tajnikom III. rareda. U svojoj struci napisal je i izdal veliku vnočinu radnjah.

Kossuth Ferencz.

Stareši sin Kossuth Lajoša, kanl se stalno nastaniti u Magjarskoj. Za nekoliko dnevor povrnu se bude Kossuth u Turin, da ondi u redi ostavčinu svojega oca, a za tim bude došel u Magjarsku, gdje mu kane osegurati mesto gradjevnog direktora pri varasu Budimpešti s plaćom od 12.000 Kossuth Ferencz je vezda 52³ ljeti star, — ter je već i učinil prve korake, da postigne magjarsko državljanstvo. Kupil je najmre za 500 for. h'zicu u Ozepléfu. Za dvě ljeti postigel bu i izborno pravo, ter bi već pri budućih izborah mogel biti izbran narodnim zastapnikom (ablegatom).

Čudni pojavi u vremenu.

Dok pri nas lada najljepše vrême, kaj si ga moremo pomisliti, javljaju iz vseh stranah uprav najprotivneše pojave u vremenu. Uv susednoj Kranjskoj presehli su vsi zviranjski, ter se mora voda na milje daleko voziti. Cirkničko jezero malo da nije presušilo. Voda za željezničke stacione mora se iz Ljubljane voziti.

Isti se pojavi pokazuju i u okolici Turina, gde već više tjednov nije bilo dežlja, ter su u varaski vodovod morali navrnuti zviranjke reke Trane. Tomu su se

pako suprotstavili muži (seljaki), dok nije vojska obsela zviranjke i tak preprečila dalnje svadje pri delanju.

Žalosten glas.

Naših novia najmarljivešega supisca, koj našmu puku lèpe i izvratne članke, osobito navuđljive pripovesti piše, gospodna Emanuela Kollaya ludbježkoga doktora, rođjenog Medjimurca je velika nesreća dostigla. Tekućeg meseca aprila 10 ga dneva je njegova, dobra i visoko počtuvana supruga umrla. Naj služil našemu visoko viednomu supiscu za utèhu naše obèlto sažilenje! Umrlaj mu supruzi naj bude lehka grudica i naj prèdiva u miru!

Čudna strast.

Jeden Englez, po imenu Mr. John Wilson ima strast (šegor), da je nazočen na sprevodih vsih velikih i znamenitih ljudi. Taj zanimljivi Englianec, koji je do vezda bil na sprevedu Thiersa, Gambette, Deaka, cesara Vilima I., kronprinca Rudolfa itd. prevalil je put 300 miljah i došel je na sprevod Kossuthov u Budimpeštu. Bud mpeštanske novine javljajući došestka tog „ljubitelja pogrebnih paradah“ pisale su to, da je taj čudak, kak je videl pripravljaje Kossuthovoga spreveda rekel: da je Kossuthov sprevod jeden od impozanteši, najveksi i veličanstveneši od vsih sprevodov, koje je do vezda videl. I za istinu je trefil

Ženska vlada u Novoj Selandiji.

Žene u Novoj Selandiji, po dugoj i mučnoj borbi (harcovanju), izvojevale su sebi pravo glasa (votuma). Kandidatkinje su izabrane u ogromnoj većini, i ve bu ondi nastala jaka politička borba zevsem osobite fele: borba izmed mužov i ženah. Žene su stvorile posebnu stranku, ter su i mužkarci „u nevolji“ morali to isto učiniti. Pri mužkarcih je nestalo političkih stranakah. Vsi su vezda jedna stranka s kratkim programom: Održanje pravic mužkoga svéta! Napram tomu u Novoj Selandiji budu dvě stranke: mužka i ženska. Nu kak povsud, tak su i ovde žene u većšem broju od mužkih, i zato su ovi jadniki odsupjeni, da budu u manjini i da budu nemočno gledali, kak ženski kormanj žari i pali. Ženska vlada (kormanj) u Novoj Selandiji bude prije vsega — nastražnjačka. Novi ženski kabinet već je izdal naredbu, da se zatvore (zapreju) vse krčme i kafane. Po tom se more očekivati, da budu mužkarce primorale, da punktom ob 8 vuri na večer bude vsaki domaj.

Kratke novosti.

— Njegovo cesarsko i kraljevsko apostoisko Veličanstvo blagoizvoljelo u Cap-Martinu dne 5. marcija ovoga ljeta datiranim previšnjim rešenjem kr. financiálnomu tajniku ter zamjeniku orječkog financiálnog direktora Glád Jozefu najmilostivneše podeliti prosto od takse naslov i značaj kr. financiálnog savjetnika.

— Rimski otec papa bude u budućem konzistoriju 18. maja imenoval sedem novih kardinalov. Iz Rima javljaju, da hoće imenovani biti: prisjednik kongregacije za inkviziciju Segna, nadbiskupi u Milanu, Bologni, Ferrari i Valenciji, jezuita Steinhuber i biskup Antunu, Perraud.

— U Beszterc bányi zrušila se je ovih dnevor viša orsačka devojačka skola, koju su prav gradili (zidali). 20 težakov ostalo je zaručeno; pet težakov je već

vmrlo. Nesreću je skrivil hudi materija i prevzetno delo.

— Damsif „Széchenyi“ dunavskog parobrodarskog društva ovih je danah izmedju stacionah Drenkova i Go'ubovac na Dunaju potonul, pokedob je na pećini zadobil veliku luknju. Putniki komaj su se oslobodili.

Nekaj za kratak čas.

Sudec: Kak se samo morete podufati, meni u šaku peneze stignuti?

Muž: „No, znaju, njihova milost gospodin sudec, im sam i ja rad tringelta vzeli, kad sam bil hausknecht!“

Srdit sudec: Kaj vi neznate, kak morate mene titulirati, — tak vezda bum vas vnačil: — Vi osel!

Dvojki: Gospa: Ah! Kak su to ljepa dečica. To su brzčas dvojki?

Mužača: Je!

Gospa: A čiji su ti mali?

Mužača: Jedno je školnikovo, a ovo drugo je notarjušovo.

Dvë duše i jedna misel.

Muž: Ja već 20 ljet gospodarim i živim s mojom ženom; nu mi se nigdar nismo prav slagali. Samo jeden jedini put, gda nam je biša gorela, onda smo obedva hoteli prvi iz hiže van ziti.

Glád Ferencz

LOTERIJA

Buda 14-ga apriliša 1894

74 5 59 32 53

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	25
Rozs	HRŽ	5	—
Kukoricza 6	Kuruza stari	5.	—
uj	novi		
Árpa	Ječmen	5	75
Fehér bab	Grah beli	5.	—
Sárga *	* žuti	4.	—
Vegyes *	* změšan	4.	—

NYILTTER*

Selyem hamisítvány Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az életésnél nyomban összepödörödik és csakhamar ki alszik, maga után csekély világo-barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely száros színű szallónás lesz s könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszállal a festékanyagtól telítettten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporasik, a hamisítványé nem. — Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végében levő valódi selyem szöveteiből, Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék részéről közlést tétetik, hogy Czvetnics István társai mint Légrád község volt urbéresei, a légrádi 1. sz. tjkvben felvett 528,- 3174,- 3233,- 3273,- 3275,- 3274,- 3295,- 3369,- 3446, 4112,- 4113,- 4245,- 4437, 2185 hrsz. közös legelő egyéni felosztása iránt kérelmet terjesztettek elő, és ezen kérvény folytán a megengedhetőség kérdése eldöntése végett szükséges segédadatok beszerzésére tárgyalási határnapot

1894. évi április hó 30-án reggeli 9 órakor Légrád községe házához kiüzetett, mely határnapra közös legelőre nézve az őszes jogosultak azzal idéztetnek meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkinti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőitől gondoskodjanak.

A kir. törvényszék. 506 1-1
Nagy-Kanizsan, 1894. évi márcz. 29-én.

Gallia

jegyző.

Tóth

elnök.

Kocsi-eladás.

Egy elegáns 4 üléses és félfedeles hintő, egy nyitott 4 üléses

KOCSI,

egy kényelmes szán és egy pár ló szerszám ezüstözött pakfonszerelvénnyel átköltözködés miatt szabadkézből eladó.

Felvilágosítást ad

Deák József

508 1-1

Csáktornyan.

Ház eladás.

Hodosánban — község kellő közepén — a rom. kath. templom mellett egy üzlethelyiségnek alkalmas

Lakház

előnyös részletfizetési feltételek mellett azonnal eladó.

Ezen ház a következő helyiségekből áll: 3 szoba, konyha, pincze és kert továbbá legeltetési joggal bir.

Bővebbet a tulajdonosnál

Leitner Ferencznel

507 1-1

Szabolcsán.

Gyapjuszövetek

Bel- és Külföldi Divatárak

Kamgarn, Cheviot, Tricot

Egyenruházati- Lovaglő- Vadász- Erdész és Libéria-Szövetek

Peruvien és Dosking a magas papság részére

Kocsi- Butor és Tekeasztal-Posztók

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít vidékre, megrendelések útján

ANTON SUESS

gyári-raktára

Grác (Styria)

Alapított 1744-ben.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Elárusítóknak külön engedmény!

506 1-4

Kossuth Lajos

Élete és Működése.

Irla: Gracza G. örgy; Cserépy, Homicsko, Kis Markt, Nemes és Szemlér rajzaival gazdagon illusztrálva

Ára a 232 oldalra terjedő kötetnek 1 frt 20 kr. Diszkiadásban velin-papíron füzve 2 frt, díszes vászonkötésben 3 frt.

Kossuth Lajos arcképe könyomatu kivitelben 70 cm. magas 55 cm széles
Ára a rendkívüli képnek 1 ft 20 kr.

Kossuth Lajos mellszobra mintázta Róna József hirneves szobrász Turinban 1890-ben.

Ára Terrakollában 3. frt. Diszítve 4 frt
Csomagolásért 50 kr. külön számíttatik.

Kossuth emlék érem csengő sárgaszínű fémből, mely a nagy hazafi igen s került arcképével van ellátva. Egy drb ára 20 kr.

Kossuth 2 színben nyomtatott legsikerültebb arcképe 38 cm. magas 30 cm. széles. Ára 15 kr.

Kossuth gyászjelvények (Kossuth Lajos arcképével) —
Ára 20 kr.

Kossuth Lajos élete, működése és halála. Irla: Boros Vilmos. —
Ára 20 kr.

A »Képes folyóirat« **KOSSUTH** füzete. Ára 30 kr.

A 'Csáktornyai pályaudvaron lefolyt

Kossuth gyászünnepelet

ábrázoló fényképészeti fölvételek darabja 1 frt. 50 kr.

Kapható:

Fischel F. könyvkereskedésében Csáktornyan.

Köszvény és osziban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőreleg ismeretessé vált Tínci. *Capsici comp.* ajánlólag legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroszlánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

1119. tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírró teszi, hogy Hadellán Jakob és Hadellán Róza férj. Vojkovic Adamné örösi lakos végrehajtóknak, Horváth Lukács beliczai lakos végrehajtást szenvedett elleni 26 frt 84 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő beliczai 86. tk. 67. hrsz.: a ingatlanok és az ezen tkjvkben felvett lege lő és erdő illetménynek Horváth Lukácsot illető $\frac{1}{3}$ rész 203 frt. 585. hrsz. a ingatlanok $\frac{1}{3}$ része 78 frt; továbbá ugyan ezen tkjvkben 245. hrsz. a. egész 74 frt; 287. hrsz. a. ingatlan 54 frt. 597. hrsz. egész 122 frt; 781. hrsz. a. egész 32 frt; 812. hrsz. a. egész 36 frt; 890. hrsz. a. egész 120 frt; 915. hrsz. a. egész 181 frt; 952. hrsz. a. egész 59 frt; 975. hrsz. a. egész. 94 frt; és a beliczai 463. tk. 345 hrsz. a. egész ingatlan 120 frt. becsárban; a beliczai 516. tk. 995. hrsz. a. ingatlanok $\frac{1}{3}$ része 78 frt. 33 $\frac{1}{3}$ kr. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi május hó 8-án d. u. 3 órakor

a beliczai község bíróságánál Zakál Henrik felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tkvihatóság.

Csáktornyan, 1894. évi márczius hó 27-én. 504 1-1

Ház és föld eladás.

Felső-Pusztákoveczen egy cserépfedelű

LAKHÁZ

istálló és pajtával — továbbá $\frac{1}{2}$ hold szántóföld — szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Jug Karolynál

101 2-2

Felső-Pusztákovecz.

A miskolci gyalog- és lovaslaktanya összes cement s csatornázási munkáinak vállalkozója.

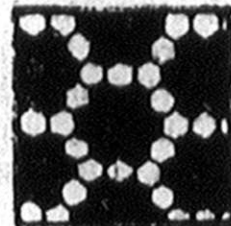
Sartory Oszkár

Építő-anyagok raktára és cement-áruháza Nagy-Kanizsán.

Van szerencsém azon tiszteletteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkifináltabb minőségű mező- és vakolat-gipsz, építészeti mész, hydr. mész, román cement, 1^a román cement és valódi perlmoosi portland cement

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá: a Nagy-Kanizsán berendezett cementárú gyáramban kifinált és valódi portland-cementből készült cementlemezeket, természetes vörös és fekete színben, különféle nagyságban közönséges és mesterséges márványban gyártok mindennemű épület díszítményeket, szállítok stívallak cement építési munkálatokat u. m. veneciai-terraci gr ni, mozaik padozat talapat, vízvezető

cement-csatorna, falak szárazsá tétele, vízvezetők helyreállítását, szarvasmarha abrak-sorompók, abrak leütő kádak és vízgyűjtők elkészítését, Stoyer homokköt, karati és kararai márványt, kolheimi lemezt, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek falak száraz állapotban megtartására, — kereszt-ágakat, falapcsokat, a legjobb minőségű vasból gazdasági gépeket, ugyancsak szoruzámokat, valódi chamotte kályhákat a legolcsóbb árak mellett szállítok általában minden az építészeti és gépszakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és legjutányosabban teljesíttetnek. Kiváncra előleges árszabásokat, mintalapokat, rajzokat, fényképeket és mintadarabokat mindenkor kész vagyok beküldeni.

Kiváló tisztelettel

Sartory Oszkár.

Fiók-hely MISKOLCON.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLAK BERNÁT

Órás és ékszerész Csáktornyan, főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra-,

arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.
Gyártótelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

ELSŐ MAGYAR

983 8-10

Gőzcseplőgépek

Rövidített levélezés: GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

saját HAZAI gyártmány

Önösen szerkesztett gépek elsőrangú minőségben

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bácsban: Schalek H., Dukas M., Oppalk A., Dauba G. L. és társai és Herndl Brünben: Stern M.

Nyitlár petítóra 10 kr.

A sajtó kötelessége.

A pénz-sóvárgás soha sem volt nagyobb, mint manapság. Az igaz, hogy olyan raffinált élvezeteket se adogattak ma. A fényezés bámulatos már a középosztálynál is, sőt a földmivelő osztályt is rabságába ejtette. Hogy az emberek tündöklésben, fényben és jólélésben mutatkozzanak, képesek a legkétségbeejtőbb spekulációkra.

Az élet megrágult az igények tulcsigázása következtében, nagyon sok embernek becsületes munkája már nem biztosítja a kiadásokat, s így áll elő a lutrizás, a börzespekuláció és a tippelés. A kornak ez a fényező drágasága a legnagyobb kalamitások közé a hivatalnoki osztályt sodorta, hisz ennek az osztálynak fizetése nagy részben még ma is ugyanaz, mint volt két évtized előtt, mikor még a ruha, szoba- és étkező-asztal luxusa nem volt így kifejlődve.

De erőt vesz minden emberen a könnyű pénzszerzésnek vágya, mert a becsületes munka a dözsölés és fényezés kenyerét alig biztosítja. A sorsjegy láz európa-szerte dühöng, a szerencsejátékok ma is virágnak, de a leglikósabb szerencsejáték maga a börze-spekuláció.

Mennyi embert lépre csal a börziánerek csillogásának ingoványa. Itt is, ott is szó kerül X ről Y-ról, mint ki más vagyonát szerencsés börzespekulációnak köszönheti: egyik-másik hintóban terpeszkedő

börziánér határtalan hírnévre tett szert, hogy milyen szerencsés keze van. Csak ői kell tőzsde-ügyleti lebojnyolításokkal megbizni és kész a siker. Hej pedig mennyi-szer megszólalt a dob, melynek szomorú hangja azt jelentette, hogy a tisztelt urtól azért uszik el a ház, mert börzén játszott. Mennyi rejtett és nyilvános könyccsepp beszélhetne arról a lelkelenségéről a vak sorsnak, mely ugyszólván pillanat alatt kol-dussá teszi áldozatát.

Valóságos böjti prédikáció!

Nem okul belőle senki, mert hát az a legnagyobb szerencsétlenség, hogy voltaképpen ezeket az ügyleteket teljesen titokban tartjuk. Csak itt ott szivárog ki valami! Az illető azonban tagadja a dolgot, mert szégyenli a vagyonszerzésnek ezt a módját és abban a szerencsés helyzetben, ha mégis meggazdagodnék, váltig azt akarja elhítenni, hogy vagyonát becsületes munkával szerzte. És a kiket hajléktalanná tett a börze, oh, azoknak van okuk szerencsétlenségükkel még jobban takarni. Hisz a sajnálkozást mély-ségesen devalválja az a tudat, hogy valaki a böze áldozata, a börze bukottjai elvesztikpolgártársaik bizalmát és becsülését is.

Igy kerülnek hát lépre az újabb és legújabb áldozatok. A börziánerek pedig továbbra is hintóban terpeszkednek, mert nekik ki jár a jutalék, ha az illető ezeket bukott is; kecségetik is fellegvárakkal a vidéki balekeket, a kik, mi sem természetesebb ennél, szépen beugranak.

Elmondható egész teljességében, hogy ezek a börziánerek a hollók, a kik a halottak testén hiznak, a kik most már nemcsak a kereskedő osztályra vadásznak, de »üzemükbe« veszik a társadalom minden osztályát. Börze különbözet és provizió ezen a czimen építik az Andrássy és Hatvani-utcai palotákat.

Minél nagyobb méreteket ölt a börze-spekuláció szédelgése, a sajtónak annál inkább kötelessége felszólalni, hiszen egyik-másik pénzügyi szaklapban, a csalétekben, egész szemérmellen cikkek jelennek meg a börzespekuláció csodálatos hegyeiről, irányzatos számvetésekkel. Ezek viszik törbe a jó vidékieket, a kik még jó, ha csak nagyonuk egy részének elvesztésével ábrándulnak ki szédítő aranyálmukból.

Vigyázzunk az üzleti lapok emez alantós ügynökkösködésére Ne menjünk vakon a veszedelemnek.

Kivonat

az 1894. évi május 1-én a megyei közgyűlés elé terjesztendő
alispáni jelentésből.

A törvény által tisztemül szabott kötelesség, mihez képest a törvényhatóság állapotáról és a közigazgatási hivatalos ügyvitel körében tett intézkedésekről szóló jelentésemet, mely a múlt évi szeptember hó 1-től ezen évi márczius hó végéig ter-

A „Muraköz“ társasága

Blaha Lujza kérése.

Írta:

Verner László.

A Bárány utcában kanyarodtunk el. Az öreg Lyceumból már csak Minerva látszott, a mint áldólag terjeszti ki kezét kitűnő és szekundába pónált csemetéin, mikor az áprilisi szellő oly szörnyen megijesztett.

Egy ismerős hangot hozott a fülemhez.

— Alljon meg Náci urfi.

Össeborzadtam. Ijedtemben elejtettem a metafizikát.

Hisz ez Lipták ur hangja, kinek már két esztendő óta vagyok addsa. Kűd elsttem, kűd műgűttem. Megkétszereztem a lépéseket. A hang azonban ismétlődött. A diák czimborákon tekinték végig s miután láttam, hogy Lipták urral szemben az immunitás véd: megálltam. Alaptalan félelem! Hisz ez nem Lipták ur, hanem Ferke, a mi kocsisunk, hazuról. Bekecse panyókára vetve, széles, borjuszájú ingujával szélesnyesen játszik a szellő, még a bajussa is oly takarosan van kipűdűrtve.

— Mi baj Ferke?

— Köszönöm a kérdését, semmi. Egészségesek vagyunk. Továbbá: megszapordtunk, a Bimbó megellett. A bizókat levágtuk. Ebből a nagyasszony elkűdte az urfi örökségét.

— Jól van! Levelet nem hozott? A lajbli alsó gombját fogta meg Ferke, akkor egyet rántott azon. A fényes gombok felpattantak s elővette a levelet Jaj be kedves anyám is volt nekem!

— Ferke, estére elmegyűnk a színházba.

Ferke akorra rendbe igazította a medgyesi piacon vett virágos lajbliját és ezt szűlta vissza:

Jó lesz urfi, jó lesz.

Az nap pedig nagy ünnep volt nálunk, nagy ünnep. „A bájdus magyar zenér“ (mint a helybeli ujságunk mondta) már mint Blaha Lujza nálunk szerepelt.

Elmosott ez az esemény mindent.

Még azt a világra szóló ujságot is, hogy a követűnk, (ki kell mondanom: ellenzűki követ volt) kilencz év után ma tartotta szűz beszűdét a Házban.

Nem járt el annak hire ide.

Pedig ha ide nem, hát hova?

Igy törtűnt aztán, hogy a mult választásnál utillaput kötűttek az eivű kűkának. (Nevet nem emlűtek). Váltig bizonyozott a „veterán kűka“, (igy neveztűk el) hogy pedig éppen a mult napokban szűnokolt a mestersűges borok tárgyalása alkalmából, bizalmatlanságot fejezve

ki a kormánynak, a mire nálunk az volt a válasz: „Hiszi a piózi.“

De mindez nem tartozik ide.

Felvittem Ferkét a kakasűllűre.

A karzat nekem régi ismerűsűm. Tűbb ízben pénzügyi differenciűk ide szorítanak fűl, de ma nem birtam a régi ismerűsűket kihalászni.

Nem voltak ott a korisűk szállás és kosztadói, mosűnűk, csizma- és ruhatisztítűk, de egytűl egyig urak, rűsűnt a magam lajtűjából is. Csűngettek. Szűntűe bizserűg a vűr az erekben a kűnos várakozás miatt. De vűgre! „Zűg a tenyűr-vihar“ (a helyi lapunk szava) a mint Blahánű, mint Rűzsi a gereblyűvel válűn a szűnpadon terem s rágyűjt egy oly nűtűra, mely szűvet szűrit /kűnnyet fakaszt

— Hogy fest Ferke?

— Teszi!

Hogy aztűn az apűsra kerűl a sor, fűlelemi Ferke a jobb kezűt, egyet cűstűnt és őnfűledten kiált fel:

— Icza te!

. . . . Még a sarkanyuját is őssűverű, a kakasűllűn, ha nincs ugy beűkelve, mint a kűvébe kűtűt bogűncs. A karzat vesztűtűl tapsolt. Ne bűdulj Ferke, nem a „Gostűnnűl“ mulatsz most.

De ha nem bírok a szűvemmel.

Bűrj vele. Hisz az csak!

Vűge volt az elűadásnak. Igyekűztűnk lejutni.

— Hogy mulattűl Ferke, mond?

jedő időszakot foglalja magában, következéskben van szerencsém tisztelettel előterjeszteni:

A felnőttek közegészségi állapota szeptember és október hónapok folyamán általában kielégítő, sőt nagyobb részben teljesen kedvező volt, novemberben a rossz időjárás következtében több vidéken emelkedett ugyan a megbetegülések száma, azonban a közegészségügyi állapot a csáktornyai járás kivételével — egyebütt még mindig kielégítőnek volt mondható.

A gyermekek közegészségügyi állapota a köztük felmerült járványok miatt egyáltalán kevésbé volt kielégítő, mint a felnőtteké.

Az észlelt és gyógykezelés tárgyát képezett betegségek közt a légzési szervek bántalmi adtak legnagyobb százalékot, ezeken kívül pedig a csuszok, bél-hurutok, hasi hagymáz, valamint gyermekeknel szórványosan a hőkhurut, dyphteritis, torokgyík fordultak elő említést érdemlő számban.

A trachomában szenvedők gyógykezelése a szokott módon teljesítették, a betegek száma lassan ugyan, de mégis apad, az esetek legtöbbje a kórnak enyhébb alakjához tartozik. Van szerencsém e helyen örömmel jelenteni, hogy a nagymélt. belügyminiszterium Dr. Böhm Sidney perlaki járási és Dr. Visteleki Fülöp körorvosnak a trachomások gyógykezelése körül kifejtett rendkívüli buzgalmukért elismerését fejezte ki.

A hasznos háziállatok egészségi állapota kielégítő volt; fordultak ugyan elő egyes helyeken ragályos betegségek, így szórványosan lépfene és a sertéseknel orbáncz, de a kellő szigor és szakértelemmel alkalmazott óvrendszabályok folytán azok megszüntek. A fennálló megyei szabályrendelet értelmében az apaállatok megvizsgáltattak.

A hasznos háziállatok járlatai és kereskedelmi forgalmát illetőleg tisztelettel jelentem, hogy a múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi márczius hó végéig a központból kiadatott 106.349 drb 5 kros, 36.895 drb 3 kros marhajárlati úrlap, melyekért összesen 6424 frt 30 kr. bélyegilleték szolgáltatott át a m. kir. adóhivataloknak.

A múlt évi szeptember hó 1-től folyó

— Ne ámitson el az urfi. Megszolgálom holtig. Igaz-e színészek ezek?

— Mi volna más?

— A többirtől csak valahogy elbinném, de az a Rózsai csak úgy elegyedett közjűk bizonyosan. Nem lehet, hogy az valami ifjasszony legyen! Igazán Finom Rózsai az! csak azt nem értem, hova tette az a Sándor is a szeméjét. No, nézd!... Mig azt a másik hitvány leányt vette el olyan az, akár Vár Klára.

— Nagy ténsasszony ám az — szóltam Ferkéhez. Báró az ura. Ugy bizony Ferke!

— Nem hiszem, sehogy sem hihetem. Ne csufoljon már az urfi, de valami motoszkál a fejében. Mindenkinek kijutott a párja ott a színházban, csak ennek a Rózsainak nem, már ebből is látszik, hogy olyan paraszt ő, mint jömagam. Már régen őt az anyám, házasodnék meg. Én elveszem ezt a Rózsit. Elnézem neki, hogy olyan kikapós volt, csak aztán becsülje meg magát. Azután Kamaráson úgy sem ismerik. Az urfiában meg van lélek, hogy ki nem beszél...

Es Ferke még most is legény, a miért ez a »Rózsai« nem lehetett az övé.

évi márczius hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma összesen 88 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfevével jegyzőkönyvek szerint 142.750 frt 90 krt tett ki, biztosítás által megtérült 60.501 frt, s így a biztosítatlanul szenvedett kár 82.249 frtra rug.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 12 esetben gondatlanság, 14 esetben gyújtogatás és 57 esetben kideríthetetlen volt.

Van szerencsém Zalavármegye népoktatástügyének állapotáról a következőket előterjeszteni:

A legutolsó statisztikai munkálatokhoz begyűjtetett 83.220 tanköteles

A tényleg iskolázók száma 61.072

Az iskolázók anyanyelvük szerint:

Magyar 49359

Német 459

Horvát 9425

Vend 2325

Az igazolatlan iskolamulasztásokból begyűjtött 364 forint

A vármegye tankötelesei 414 elemi iskolában, négy felsőnépiskolában, nyolcz polgári iskolában, két középkereskedelmi iskolában, három alsóbbfoku kereskedelmi iskolában, hét iparos tanoncz-iskolában nyernek oktatást.

Perlakon az iparos tanonczok új iskolája nyitattott meg.

Légrád róm. kath. közönsége leányiskoláját külön szervezvéen, vezetését szerzetesnőkre bizta.

Állami iskolák felállítása hozatott javaslatba Mura Szt. Kereszten, Dráva-Szt. Mihályon, Rétháton, Bükösdön

A községek és felekezetek által fenntartott iskolák közül ezen időszakban is nyolcz helyezettett el új épületben. Némelyek, így Kotor is, mindjárt gyermekmenedékháza részére is jelölt helyiséget.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága ápril havi végzéséből kifolyólag felterjesztés tételik a vallás- és közoktatástügyi miniszter urhoz, hogy a már engedélyezett vagy javaslatba hozott állami iskolákon kívül, az ezeréves ünnep alkalmából felállítandó négyszáz iskolából földrajzi és nemzetiségi viszonyaiban oly fontos vármegyénknek még egyéb új állami iskolák is engedélyeztessenek.

A jelen tanév közepéig Zalavármegye tanítóinak száma 658-ig emelkedett.

Ugyanezen miniszteri rendeletnek a magyarul nem tudó tanítókra vonatkozó intézkedéseikhez képest megállapítottott, hogy Zalavármegye nemzetiségi vidékein, hol 1884. óta a jelen tanév kezdetéig negyvennyolcz új tanítói állás szerveztetett s a horvát és vendajku iskolázó gyermekek száma tizenegyezeret meghalad, — a magyar nyelvet oktató képességgel nem bíró tanítók száma ötre olvadtott. Ezek is jó részben előrehaladott koru tanítók, kik a magyar nyelvet póttanfolyamokon sem bírták elsajátítani, vagy pedig a kántorkodás helyi viszonyainál fogva tártettek meg állásukban; különösen azon oknál fogva, mert csáktornyai tanítóképezdénk végzett növendékei az ország más vidékein is nyerven alkalmazást, a régiiek eltávolítása csak a viszonyok és az oktatás ügyérdekeinek együttes tapintatos elbírálásával, esetről-esetre történhetett.

A vármegye kisedvédelem nagyfontosságú tügye a tavalyi tervezet alapján indu't lendületnek a már 1893. év nyarán, az intézmény új volta dacára, tizenöt nyári gyermekmenedékház nyitattott meg.

Az őszkor pedig Perlakon a „Dunán-

tuli Közművelődési Egyesület" állított kisedővodát, melynek új épületére a perlaki képviselőtestület 9450 forintot szavazott meg.

Légrádon a róm. kath. hitközség nyitott kisedővodát, Kotor község legközelebb töltötte b; az ál'andó menedékházi állást. Dráva-Váárhely megszerezte ovodájának a szükséges épületet. Káptalanfalva szervezte az óvónői állást.

Nagy-Kanizsán két kisedővodában hat havi és hat heti dajkatanfolyam tartattott. Zala-Egerszegen és Csáktornyan még a nyár előtt hat-hat heti tanfolyam szerveztettek.

A törvényhatósági közutak állapota fokozatos fejlődésben van.

Az 1893. évre előirányzott fedanyag szállítási, hidépítési és fentartási, s egyéb munkálatok befejeztettek.

A posta- és távirtda ügyek terén említésre méltó mozzanat nem fordult elő.

Gözkazán 263 drb van üzemben, melyek közül a lefolyt évben szilárdtügyi próba alá vétetett 39 drb, megszemléltetett 224 drb.

Közgazdasági viszonyainkat illetőleg a következőket van szerencsém jelenteni:

Az 1893-ik év általában a száraz időjárású évek közé sorolható, sem a tavaszi, sem a nyári időszak csapadékban nem bővelkedett; a termés aránylag jó volt és minőségre nézve kifogástalan lett.

A vármegye lakossága nagyobb részt földművelőkből állván, a múlt évi alig közepes gabona- és rossz bortermeés, valamint ezen cikkek állandó alacsony árai következtében nem kedvező helyzetben van.

A vármegye törzsvagyona áll részint földterhermentési- és takarékpénztári-, részint pedig magán kötvényeken elhelyezett 9926 frt 77 kr. tőke és ezután esedékessé vált 56 frt kamat követelésből, mely utóbbinak behajtása iránt az intézkedés megtétellett, s így ezen befolyandó kamat összeggel együtt a vármegyei törzsvagyon tőke állaga folyó évi márczius hó végével 9982 frt 77 krt tett ki.

Kelt Zala Egerszegen, 1894. évi ápril hó 15-én

Csertán Károly sk.,
Zalavármegye alispánja.

Különfélék.

Csáktornya város képviselőtestületének f. hó 23. án tartott közgyűlésén: a kiküldött számvizsgáló bizottság Szilágyi Gyula elnöke mellett Nuzsy Mátyás és Graner Miksa városi, és Murai Róbert kiküldött megyei bizottsági tag a városnak múlt évi számadásait, az iskolai és szegényházi alapok vagyoni kimutatásait megvizsgálván, erről szóló jelentésüket beterjesztették. A számadásokat és a jelentést egész terjedelmében felolvastván, a képviselőtestület azok helyeslőleg tudomásul vette s a felmentvényeket megadta. — Ezután a Csáktornyan lefolyt Kossuth-ünnepélyekre vonatkozó számadást terjesztette be a képviselőtestület kebeléből kiküldött rendező bizottság; a számadás szerint az összes kiadás 742 frt. 50 krt tett ki melyből árverés útján — a gyászdiszítés anyagából — megtérült 180 frt 37 kr s az így fedezetlenül maradó 554 frt. 13 krt a városi pénztár terhére jegyezték; a rendezés közzül (anusított) buzgó tevékenységükért Pruszátz Alajos, Ziegler Kálmán és Morandini Bálint r. b. tagoknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. — Pruszátz Alajos városbíró jelenti, hogy két gyűjtő iv is érkezett

a Kossuth-szobor orsz. bizottságától az előjárásához; indítványozza, hogy Csáktornya határszéli város nevében a képviselőtestület Kossuth hazaérkezésének emlékét maga külön örökítse meg egy emlék felállításával. A közgyűlésen egyhangulag elhatározták, hogy a képv.-testület az eszmét magáévá teszi, gyűjtést indít egy felállítandó emlék költségeire. A gyűjtés előkészítésére saját kebeléből Prusztáz Alajos városb. elnöke mellett Ziegler Kálmán, Zakál Henrik, Szakonyi Zsigmond, Szilágyi Gyula, Morandini Bálint, Szeiverth Antal és Hirschmann Leó tagokból álló bizottságot küldi ki. Végül az eddigi Varrasdi-utcát a mult ülésen hozott indítvány alapján Kossuth-utcának nevezték el.

Hymen Kramarics Viktor perlaki ke reskedő e 21-én vezette oltárhoz Vogler József széchenkuti nagybirtokos kedves leányát Olga k. a.

Eljegyzés. Rittmüller Ármán csáktornyai urad. fővadász eljegyezte Fehér József urad. mérnök kedves leányát Ella k. a. Sok boldogságot!

Bélyegzet hirdetett az igazságügyminiszterium a csáktornyai, perlaki és letenyei kir. járásbírósnál betöltendő 1-1 irnoki állásra.

A bagonyai, áldozó csülörök után meg tartatni szokott orsz. vásár az idén s ezen tul állandóan május 19-én fog megtartatni; az eselben pedig, ha május 19-ike vasárnap vagy ünnepnapra esnék, a következő napon.

— Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 1894. évi, május hó 1-én s folytatva tartandó közgyűlésén felveendő, vidékünk közelebről érdeklő tárgyak sorozata: A vármegyei vasuti bizottság javaslata az Alsó-Lendváról Regedéig tervezett h. ó. vasut segélyezése tárgyában. A vármegyei közigazgatási bizottság véleménye a Zala-Egerszegén engedélyeztetni kért harmadik gyógyszerhárra vonatkozólag. A csáktornyai és ezzel szomszédos gyógyszerházak forgalmára vonatkozó jelentések. Csáktornya község képviselőtestületének a villamos világítás tárgyában hozott határozata az elrendelt hiány pótlás után felterjesztetik. Szobocicza község bírájának folyamodványa, községi ingatlan szabadkézbeletől törlet bérbeadásának jóváhagyása iránt. Jurcsóvecz község bírájának folyamodványa községi ingatlan szabad kézhöz való bérbeadásának jóváhagyása iránt. Mura Fűred község képviselőtestületének ilkvi kilgazitást tárgyadó határozata. Mura-Csány község képviselőtestületének a hitellekköny másolata megszerzése tárgyában hozott határozata. Gerencsér György dráva-vásárhelyi tanító özvegyének nyugdíj ügye. Tiszai András dekanovecz volt tanító nyugdíj ügye. A nagykanizsai serfőződe részvénytársaság folyamodványa a hitelesítési díjak mérséklése iránt.

— **A csáktornyai széplő-egylet** ma egy hete tartotta alakuló közgyűlését. Megjelent több mint 100 tag, a mi az új egyesület életrevalóságára enged következtetni. Jeney Gusztáv, az előkészítő-bizottság elnöke megnyitván a gyűlést, konstátálja, hogy az egyesületnek 316 tagja van; még pedig: 82 alapító, 275 rendes s 9 vidéki. Az alapszabályok felolvastatván, azok elfogadtattak, mire az egyesület megalakulása kimondott. Megválasztattak: elnöknek Morandini Bálint, alnöknek Alszeghy Alajos, pénztárnoknak Czvetkovits Antal, jegyzőnek Thorday János. Választmányi tagokul megválasztattak: Bencaák Ferencz, Bernyák Károly, Hirschmann Leó, Mészák József, Margitai József, Megla István, Neumann Albert, Neumann Bernát, Neumann Simon, Nuzsny Mátyas, Pálya Mihály, Petrics Ignác, Prusztáz Alajos, Rosenberg Lajos, Saloni Péter, Stefaics Miksa, Strahia Károly, Szei-

verth Antal, Tódor József, dr. Schwarz Albert, Vranitsits Károly, Wollák Rezső, Ziegler Kálmán, Zrinyi Károly. Az egyesület alakulását előkészítő bizottságnak a közgyűlés jegyzőkönyvileg mondott köszönetet. — Az egyesület választmánya e hó 24-én tartotta első gyűlését, melyen gróf Festetics György az egyesület védnökévé választott meg. Ugyanezen a gyűlésen a város pontos térképének elkészítése, s ezen az alapon a város utcáinak a jövőben leendő rendezése, fasorral való beültetése és szépítése elhatározott. Szóba jött egy városi park létesítése is, mely ügyben a város térképének elkészítése után hozatik érdemleges határozat. Végül egy szűkebb körű bizottság választott abból a célból, hogy az utcák és terek állapotáról szépségeti és tisztasági szempontból meggyőződést szerezzen és tervet készítsen.

Önzellen munkásság szép példája. Vaskorpad Vendvidék község hegy- és földváltástartozás miatt már az anyagi tönk szélén állott, a hanyag kezelés folytán rendkívüli zavarok uralkodtak; birtok birtok után került dobra s mert a gazdák egyetemlegesen vállaltak felelősséget a tartozásokért, kivétel nélkül mindenkit sújtott u mindig jobban elharapodzó veszedelem, mikor Sinkovich Dénes állami iskolai tanító önzellen jóakarata és kitartó munkássága megmentette az egész községet, rendezvén az évtizedek óta összebonyolult számadásokat. Munkájáért fizetést nem fogadott el, csak azt kérte a községtől, hogy az iskola kertjét rendezzék, mit a megmentett lakosok örömmel vállaltak el.

CSARNOK.

Ilus.

Rajz.

(Írta: Bibó Lajos.)

A kávéház füstös, nehéz légkörében i-merkedtem meg vele, a mint ott ült a tükörrel körített kis asztalka mögött. Az utcán valami nyilvános ünnepélyen találkoztunk, a táncterem sima parkettjén.

Két tőnben táncolt.

A keringő dallamos ütemeinél oda borult mélyen a szívemre, mintha a vér lázas keringését, sebes dobogását akarta volna hallgatni. Halovány, gyermekies vonásait gyöngye pir lengte át s nézte mereven a keblemre tűzött rózsát, melynek szirmait leperzselte a bálí éj forrósága.

És én is néztem — Őt . . .

Piczi, pihegő ajkait, melyeken meglátszott az epedő mámor, sovárgó vágy s melyek annyi üdvöt, annyi gyönyört kínáltak szomszédos lelkemnek.

— Ilus! szóltam hozzá susogó ajakkal. — Jöjjen, hagyjuk itt ezt a lármát! . . . minékünk jobb lesz a magány, valami elhagyatott, madárdallos berek! . . .

Nagy könnyelt szeméit boldogan emelte reám s igyekezett kivonni a terem mámoros légköréből.

— Menjünk!

S kifordulunk az ajtón, vissza se tekintve többé.

Ott lakott egész nap nálam. Egyszer nagyon elszomorodott, mikor hírét vette, hogy valamelyik padlásszobában egy szegény, nyomorult öreg asszony haldoklik.

Meglátogattuk.

Ilus odaszaladt a vonagló koldusnőhöz s összecsókolta a szed-rjes vonásokat.

— Szegény anyám! . . .

A haldokló szigorú tekintetét reám emelte s kimondotta a nehéz fájó kérdést:

— A szeretőd?

— Nem, nem, a férjem, válaszolta. Ilus s kcsókolta a szegény asszony fáradt szempilláit.

Azután ismét reám borult s rimánkodott, hogy ne haragudjak azért az ártatlan hazugságért.

A halottas szobából kitámolyogtunk.

Meguntam, csendet ő is, én is. Vágytunk a zajba, az idegenek közé, s valami új, szokatlan inger után néztünk. Egy napsugaras alkonyaton lent voltunk a kertben s hallgattuk a cigányt.

Csak úgy repkedtek a szilaj hangok a barna fiúk kezei alól, hogy Ilus le sem tudta emelni a tekintetét a halvány primáról.

A könyei is hulltak.

Mikor aztán késő éjjelen, csillagok fénye mellett hazamentünk, úgy tetszett előttem, hogy Ilus elhidegült.

És reggel? Üres volt a madárdallos fészek, Ilus elröptt, hogy ne is lássam soha.

Multak az évek.

Kezdetem vallásos ember lenni s szorgalmasan látogattam a templomokat.

A szerelem helyét elfoglalta a hit.

Egy izben, mikor a templom lépcsőzetén térdeplő koldusnők a szokásos alamizsnát osztogattam, egy könnycsepp hullott a kezemre.

Megérezte a lelkem, a szívem is azt a könnyet s fölpillantottam . . .

Előttém térdelt Ilus, egy rom a régi jó időkből.

NYILTÉR*

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyönként 9 frt 50 krért és jobb fajtájukat is — valamint fekete, fehér és színes selymekelméket méterenként 45 król 11 frt 65 krig — sima, koczkázott, csikozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít; postabér és vámmentesen a privátmelegedők lakására Henneberg G. (os. str. udvari szállító) selyemgyára Zürichben mintak postafordultávkül detnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros s levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közlőekért nem vállal felelősséget a Szerk.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

MEDJIMURJE

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam se prodplata i obznane pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

Zdravoslovje.

3. Hrana.

Jesti je potrebno samo onda, kad je želudac prazen i kad čutimo glada. Nevalja neposredno pred jelom svoje tlo ili duh odviše napinjati.

Jestvine netreba odviše prebirati, ali se takaj nesmemo samo jedno jelo privčiti, ar onda probavne mišice oslabe. Pri tom je treba misliti na to, da jedno jelo bolje godi, nego li drugo, da nisu vse jestvine za svakoga i vsaki put zdrave. To ovisi mnogo o telovnom ustroju i o drugih prilikah. Jednomu godi jelo, koje drugomu more naškoditi: jedan more više, drugi manje jesti; jednomu godi više sladko, drugomu kiselo itd. Vsaki vu tom pogledu, treba da bude svoj lastoviti doktor, da pazi, kaj mu godi, kaj li mu škodi, ter da se po tom ravna. Zdravomu želudcu potrebno je davati lahko i teško probavljiva jela, ar se tim vježba i jači, a dobiva li samo lahko probavljivu hranu, nevr i dovoljno delatnost, a tim i tlo slabi.

Naša hrana treba da je sastavljeno kuliko moguće od istih stvarih, od kojih je naše tlo sastavljeno i treba da je kaj više raztopiva, da se najmre zevsema vu tekućinu pretvarati more.

Dok našem zdravju po ljeti više godi hladna, kapljevna, nakisela, biljevna hrana, osobito voće (sad), — to je bolje po zimi čvrstu hranu, osobito meso jesti, da želudac

kaj više dēla i kaj vekšu nutrašnju vrućinu proizvodja.

Nevalja odviše mēšati sladkih i kiselih, hladnih i toplih jelah, pak je i nezdravo jesti odviše slanah paprenah jelah, mnogo ribah, frižkoga kruha, žganicov, rezancov, testenine, sira, tvrda jajca, tvrdu govedinu, mnogo sočiva; ar se tim probava kvari. Čovjeku bude najprobitačnija tak zvana „mešovita hrana“, t. j. jela od živinah i od bilja.

Jesti nevalja odviše friško (hitro), nego treba čvrsta jela dobro prežkavati (zkosati) i slinom premēšati, gdo to nevcini, probavu sebi zevsema pokvari, a tim i zdravje.

Ljudi, koji neimaju zubb, nesmeju čvrste hrane jesti ili pak bar jako malo; za takve ljudi najzdraveše je govedska juha, žučanek od jajca, pečeno meso, dobro vino i čokolada. Još više nego pri odraslih, treba paziti na to, da dēca jela dobro žvaču (zkosaju), ar je ona skorom i nemreju probavljati, ako jela dobro slinom nepremēšaju.

Ako si dobre volje, dok jedeš i poslje toga, najviše budeš tvojemu zdravju vgodil, jela budu ti se najbolje probavljala; nikaj pako tuliko neškodi, kak kad čteješ, ili drugač duh svoj napinješ, dok jedeš.

Vu jelu valja biti mertučliven, ter navēk se nekakvoga reda držati. Gdo više jede, nego kaj probavljati more, zbetežal bude. Nekoji ljudi brže probavljaju, ter moreju više jesti, drugi koji sporije pro

bavljaju, moraju i manje jesti. Osobito ljudi, koji mnogo sede, moraju se čuvati, da se odviše jelom nenatrpaju. I za vrućih ljetnih danah moramo jako mertučljivi biti, pokedob velika vrućina jako slabi probavne sile.

Gdēkoji misle, da ako kaj više jedu, to se i više hrane i jakšaju; nu to nipošto nije istina. Zdravje ovisi o tom, kaj i koliko probavljamo, — a ne o tom, kaj i koliko jedemo. Gdo anda odviše jede, odviše napinje svoje probavne sile, slabi ih, ter nemože dobro da pronavlja, a ono kaj neprobavljamo, ostaje vu želudcu, ukiseli se, prihadja vu gnjiloću, kviri sokove, koje krv vu sebe prijimlje, tim više tlo naginje na betege.

Ako gdo pita, koliko čovjek hrane treba, da zdrži svoje tlo, moremo mu ovo regulu reći: čovjek nek tulko jede, dok se prilično, ali ne zevsema nasiti. Primjereno nasićen je čovjek onda, ako mu više nejdut vtek navadna jela; onda mora prestati jesti, a ne svoj žedulec jako natrpiti; to pokazuje i staro prirečje: „Kad najbolje vu tek jedeš, — prestani“.

Savrišenija umjetnost kuhanja tak pikantno i tečno zna prirediti jela, da nam se čini, da želudac ono potrebuje (zahteva), kaj okus zaželi. Ovako čovjek nezna, kada je dosta jel, ali takaj i gubi najveću obranu svoga zdravja. Gdopobedu nemre nikajviše jesti, već je taj odviše jel.

Želudcu treba takaj odmora, najmre

Z A B A V A.

Čudo.

Svaki od nas je već videl, kak se nekoja vrst komedijašev zna producirati i svoju umjetnost kazati stim, da stvar, koju sad metne pod škraljak na stol ili novac, kojega stisne u šaku, na komandu: „jedan, dva, tri — bez traga znikne izpod škraljaka ili iz ruke, na veliko začudjenje gledalcah. Potlam se onda ona stvar, koja je bila pod škraljakom, ili on novac, budi prsten, kojega je komedijaš držal u ruci čisto negde drugde najdu; komedijaš najmre vzeme limonu te ju u sredini prereže i nut iz njezine sredine van luče prsten, kojega je malo prije na jedan, dva, tri dal zniknuti.

Jedni, takovih komedijašev tu svoju umjetnost znadu dobro, drugi malo slabeše, te onda samo lahke komade kažu, ali ih ima, koji su u toj umjetnosti nedosečivi, te im se je njihovoj okretnosti izbilja morati čuditi.

Takov jedan od najboljih bil je i Bosco. On je bil zajedno i mehanikaš. Jednoč je došel u niekom varošincu na pijaco te si je,

posto ga onde nitko nije poznal, sliedeću šalu napravil: On stupi k jednomu seljaku, koj je bil na prodaju donesl pun koš jajec, te se pričme za ista pogadjati, kad bi se već bil skoro pogodil, vzeme Bosco jedno jajce, kak je rekel, za da vidi. Jeli su friška, potere je i nut van opadne cekin, kojega si Boško spravi; vzeme drugo jajce, potere ga i opet van opadne cekin; vzeme tretje četvrto i peto, iz svakoga opadne cekin. Seljak osupnjen to videći, zaveže svojega koša i bez trgovine ode iz pijaca s košom na plećih, jer da jajca nekani prodati. Seljak se iz pijaca odputi izraven u jednu poznatu krčmu, gde je odzad za konskoj štali, jedno jajce za drudim potrl, ali već iz nijednoga nije hotel cekin izpasti.

Boško, koj ga je neopažen potajno sliedil, našel ga je u toj štali vsega zdvojenoga nad zgubičkom, kojega si sam prouzrokoval. — Da pak siromak nebu posve zdvojil, prizavši se Bosco u duši za pravoga krivca tog smlešnog, ali sa siromaka dosta čutljivog zgubička, naplatil mu je jajca, te ga opomenul, da ono nek nikuda više neišče, kaj bu videl, da je Bosco našel.

Prevara nad prevarom.

U oštariju k Pajtašu u Ludbregu dojde jednoč jedan lepo oblečeni, po vanjskem izgledu trgovac, okolo pojasa bil mu je čemer pun novac zakapčen. Isti si zapovedi litru vina i porciju pečenke, a oštarijaš Pajtašu naloži, da jednu drvenku kuruze sa zobjom pomiešano, dvoišče zasiplje jer ov hip budu njegovi ljudi ovde, koji iz sv. Helene, iz sajma sto glav svinj tieraju. Jeden fertal ure prejde za drugim; trgovac postaje sve nemirniji, jer gde ti njegovi ljudi sa svinjami tako dugo ostaju, — nemoguće da im se je nesreća, mozbit na brodu, dogodila. Konačno zamoli Pajtaša, da mu posudi svoga konja za da pred te svoje ljudi more odjahati i videti, kaj je na stvari, i zakaj ih tak dugo neima vu štaciju hranenja i odmora.

Pajtaš, koj je u tom trgovcu nazrieval gosta, od kojega bi mogel gde kakov dobiček ostati, posluži mu drage volje svojim konjem. — Trgovac ga zajaše a ridjan se zritne i za čas ga je nestalo proti Selniku na putu k Dravi. Ovak ja uč dojde do broda, na kojem se prek prepelja i dalje u Prelog odjaše te u krčmi poznatoga nam Miške Oraškovića odsedne, ter je ono o sto glavah svinj kaj pri Pajtašu bil pripovedal, bila

mora kadkada i prazen biti. Med jednim i drugim obrokom nek bude stanka od 6 vur.

Ako je čovjeku želudac pokvaren ili ako mu nejde v tek, najbolje je pol dana postiti, vno go bolje, aego odmah kojekakve kaplice ili bljuval uzimati.

Odmah po obedu potrebno je mirovati. Gdo more, najbolje čini, ako poslje obeda malo spava, a onda da se prešpancira.

(Drugi put dalje.)

Mlinar i vrag.

III.

Kada je zutradan sunce osvanulo, bil je ded Mihalj već daleko od Dobrovca; i taj dan su se oblaki napravili po nebesih, a za oblaki peklo je sunce vse to strašneše, da je čovjeka znoj oblčeval.

Ded Mihalj klipsal je po malo, polehko dugim putem ogledavajući se od časa do časa naproti svojem Dobrovcu, da vidi, jeli se hoćeju tam razbiti oblaki i ublažiti nevolju ljudsko. Dok je on tak vse lagano napred išel, išel je za njim iz daljine vrag, vse misleč, kak bi još jenkrat pokušal, da zapelja mlinara Mihalja.

Okolo pol dana, kada je sunce počelo najjake prepekati, obrnul se ded Mihalj s ceste vu hlad, da se malo počine i založi. Komaj kaj se je sel na tratinu, eto ti s druge strani još jednoga čovjeka, koj se je poleg njega sel.

— Baš je vručina; pak kak nebi klel, nigdar deždja, baš pravo prokletstvo živeti na tom svčtu. Tak je na jen dušak rekel ov stranjski čovek — a to nije nigdo drugi bil, nego sam vrag. Nego ded Mihalj je samo ramenom slegnul i odgovoril: Kaj čemo, valjda je takova volja Božja!

Nato je izvadil svoj suhi sir, prekrižil se i počel ga grizti.

— A kaj će ti taj tvrdi sir! Imam ja malo bolši obed, rekel je on stranjski i izvadil je iz svoje torbe pečeno, rumeno prase

takova laž, kakova samo more biti, zato se niti za svojimi ljudi, koji tobež te svinje tieraju, nije opitaval, nego se je s niekim nepoznatim židovom, kojega pri Miški našel, odmah zapustil u trgovinu i za kratkim pogadjanjem mu svojega — ili bolje rekuć Pajtaševog konja prodal.

Na razhodku, kad je od židova čul, da isti kani iz Preloga radi svojih trgovačkih odnošajah sada u Selnik putovati, a od onud kroz poljski put na varaždinsku cestu do Stefanca, gde hoće pri Marinkoviću noćiti, dade mu on navuka, da iz Selnika neka neide poljskim putem na varaždinsku cestu, već neka samo ide izraven u Ludbreg te neka pri oštarijašu Pajtašu odsede, koju oštariju mu je kakti jednu od najboljih a k tomu najjeftinijih opisal, a k tomumu još dal ufanje, da bi s Pajtašem samem mogel kakvu trgovinu sklopiti i gde kaj profitirati, jer je čul, da Pajtaš baš sad želi jednoga dobrog konja kupiti.

Židov posluhne, a tim više jer se je nadjal, da će s Pajtašem trgovati po svoj prilici više profitirati, nego kad bi kroz poljski put na varaždinsku cestu obrnul. — Iz Selnika on odmah jednako u Ludbreg okrene i kod Pajtaša odsedne.

još vruč, da je vse dišalo, ter ga porinul pred starca Mihalja.

— Hvala! odgovoril je mlinar, denes je petek, a ja vu petek ne jem mess.

Kada je to čul onaj drugi, zgrabil je iznenada izpred mlinara i sira i ribu, ter je ov čas pogutnul, tak da je mlinaru ne preostalo nikaj, do suhe korice kruha. Misli si je vrag, da bu mlinar vezda, kada mu nestalo i sira i ribe, morati prijeti se mrsne prasetine, makar da je i petek; — ali ded Mihalj niti da bi ju pogledal, neg je švakal i na dalje svoj kruhek, i od onoga maloga ponudil je polovicu neznanomu stranjskomu.

Kada je ded Mihalj založil, pogledal je na nebo, i kad je videl, da još nekane biti deždja, stal se je i pošel je dalje. I onaj drugi hotel je iti na put, ali suha slana riba, pak masna prasatina zegrčela mu želudca, da se je znojil kak da bi bil polejani, a za malo da nije omeglel od žedje. Počel je psuvati, ručati, bežati od živice do živice izkajuć zviranjka i vode, — ali vsi zviranjki su presušili, nigdi ni kaplje vode.

— Vodu, vodu! počel je vrag vikati i šifpati; nu kaj je on većma kričal i vikal, to mu se krv vse bolje ugrijala, a sunčani traki lomeči se vu oblake vužigali su još bolje.

— Vode, vode! vikal je vrag preklinjajuć i ribu i prasatinu, a najviše deda Mihalja.

Ali vode od nikud. Kad se je vrag tak navikal i nahodal, opal je na zadnje ves truden i žeden pod senati hrast i vusnul kak štuk, — već pol ljeta nije spal.

Komaj kaj je zaspal, a oblaki su se počeli skup spravljati, najprvlje temnomodri, a onda vse črneši, a zadnji temni kak daleka šuma, zi li su se skupa kak velika vojska i nije terpelo ni pol vure, a nad celom dobrovečkom okolicom izlejala se kiša — deždjakak iz čebra i padal od pol dana pak do pol noći.

A kada deždjak prestal, onda se je ded Mihalj okrenul i išel je nazad vu Dobrovce i vu svoj melin. Eno ga još i den denes vu melinu, ter melje i popravlja kotače, a Dobrovčanom nepada više ni na kraj pameti; da pomisle i najmenjše zlo o svojem mlinaru

Pintaričev Miška, kad vidi stranjskoga židova gde u dvorišće obrača te da ima pod koli i Pajtaševog konja pod pregujenog, odbeži s onom svojom navadnom fletnoćum po štengah u gostionu te ves zasopljen dade Pajtašu na znanje, da njegov konj, kojega već od jutra svi oplakuju, eto sad ide u dvorišće.

Pajtaš zbieži iz sobe u dvorišće i kad vidi svoga konja, gde ga baš židov odprezuje zavikne na njega: „Gde ste vzeli toga konja?“

Židov si u sebi misli: „Aha ov ide oštso na mog ridjana“, — zatim mu veli: „Kaj ne? Liepo marše! — Tri sto forinti med braćum vrieden!“

„Jeli vrieden ili nije vrieden, moj je svikak“ — veli mu Pajtaš i dade odpeljati, nasuprot svemu židovomu protestiranju, svoga konja u štalu, gdie stoprv židovu ciela stvar potanko razjasni, koj je sad stoprv videl, kak ga je nepoznati trgovac u Prelogu namazal i konja čisto liepo natrag Pajtašu poslal.

Em. Kellay

— Nije drugač, već mora, da nas je uprav vrag napeljal, da smo proti dedu Mihalju bili, nigdo drugi kak vrag, — da bi ga nej bilo, daj Bože.

Ali je vrag ostal kak i prvlje na svčtu; ter zapišuje vu svoju velku knjigu kak i do vezda grčšne duše; samo od mlinara Mihalja beži kak od temnjana i vsaki put, kad se je zmisli, kak je hotel vkaniti a prasetinom deda Mihalja — pak sam sebe vkanil, hotel se od srditosti razpočiti. I den denes mu šumi vu vuhi, kak je vikal: vode, vode! — A voda je došla, ar je negdo drugi, jakši od njega, koji ravna i zemljom i vodom.

Priredil:

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

S puta nase kraljica.

O zadnjih časi boravka kraljice Jajzabete na rtu Sv. Martina pišu iz Nizze: Dne 14. aprila rano vu jutro kraljica je izšetala na za hodnu obalu poluotoka, da se oprost s caricom Eugenijom. Za tim je pohočila marofa, gde je izpiia kupicu mljeka i darovala decu mljekarovu, koja su joj na povraček pružila stručak (kiticu cvetnog ružmarina.) Tovarušica hotelierova, gospa Ulrich, dobila je od kralice ljepu kopču vu formi korune s diamanti. Družina je nagrađjena s penezl. Ob 10. vuri pošla je kraljica s jednom dvorskom gospodjom kak navadno na banhof, odkud se je odpelala vu San Remu k svojoj sestri grofici Trani, odvud je ob 5 vuri po poldan krenula posebnim cugom vu Lugano. Medtimgoga su jako razočareni ostali gosti na rtu Sv. Martina, kad su stigli po poldan na banhof vu Mentone, da sprevodiju kraljicu na odlazku, — i kad nje nije bilo. Vaogt su dižali groficu Mikeš za kraljicu, pak joj i klicali. Vun San Remu kraljica se je pridružila svojoj pratnji.

Iz Luzerna javljaju, da je kraljica vu subotu pred poldan ostavila Lugano, ter izravno pošla k nadvojvodkinji Mariji Valeriji vu Lichtenegg.

Njemačka (prajzka) cesarica na putu.

Carica Augusta Viktorija hotela je 18. aprila ob 6 vuri na večer odputovati iz Mletakah. Vse je bilo pripravljeno i carica je točno došla na jahtu „Christabel“. Načelnik mletački, koji je carici na jahti predal ljepu kitu cvětja i nemački glavni konzul upravo su se bili udaljili, kad je podan znak na odlazek. Kad dizanje sidra na ratnoj ladje „Moltke“ pnknul je lanec ter je sidro ostalo na dnu. Poklamkam je to dojavljeno carici, dala je ona zapoved, da se čeka, dok se sidro dok se sidro digne. Zaradi toga otegnul se je odlazak do 9 vur na večer. Kad su obedve ladje krenule iz luke, deždjak je padal kak iz čebra, a puhal je jaki viher (sirocco). Zaradi toga morje je bilo zevsema nemirno. Carica je ipak dobro podnesla prevor, samo ju je boljela glava, — dok je njezina pratnja težko trpela, osobito vu blizini Lošinja, gde su silni morski slapi kitali „Christabelu“ sad na jednu, sad na drugu stran. Carica je spavala do blizine Opatije. Po največjoj kiši (deždju) i vetru stigla je ladja iza 10 vur vu jutro pred Opatiju. Kapitan Langmeid i Prošen ipak nisu dozvolili izkrcanja; ar su slapi bili preveliki. Mali princ čekali su na obali skorom celu vuru, dok su mogli zegrčiti svoju majku.

Carica se je napokon uz najveću pogibelj izkrcala ter na obali bila dočekana burnim klicanjem. „Moltke“ je izravno pošel vu Rimu, da onde krca ugljen. Medtimga je morje bilo tak nemirno, da nije mogel občiti sa kopnom.

I nadvojvoda Karlo Stefan sa tovarušicom moral je pristati vu fhumanskoj luci zaradi zla vremena.

Caričin brat Günther povrnu se je iz Mletakah željeznicom vu gornju Stajersku na vadasiju. S caricom su se dopeljali barun Mirbach, gospojica Gersdorff, grofica Keller, nadštopski doktor s „Moltke“, pomorski kapitan Scheibel i obedva kapitana Prošen i Langmaid. Slapi su čelu noć tak obležali „Christabelu“, da su mornari morali neprekidno vodu sisaljkami, odstranjivati. Osobito je nemirno bilo jutro vu blizini istarske obale.

Novi kardinali,

Iz Rima javljaju, da bude papa 18. maja držal konzistorijum, vu kojem bude imenoval čeli niz nadbiskupah i biskupah, a med njimi nadbiskupa Posilovića sa Zagreb, Jozefa Marcelića za Dubrovnik i Andraša Šterka za Krk. Vu istom konzistorijumu popunil bude papa osem izpraženih kardinalskih mestah. Kardinali budu imenovani Francesco Segna, tajnik kongregacije sa index, Egidio Mauri, nadbiskup vu Ferrari, Andrea Ferreri, nadbiskup vu Milanu, Dominik Svampa, nadbiskup vu Bologni, Dominik Jacobini papinski nuncij vu Lisabonu, Adolphe Perrano, biskup vu Autunu, Tomaso Sancha, nadbiskup vu Valenciji i jezuvita Andrija Steinhuber vu Rimu. Ferrari i Svampa budu po dobi najmlajši kardinali, ar je prvi komaj 44, a drugi 53 ljet star. Ferrari je komaj pred tremi meseci imenovan nadbiskupom vu Milanu, gde već od ljeta 1846 nije bilo kardinala,

Nazarenci vu vojski.

Vu noveše vrme se povozavaju Nazarenci vu vojski. Redovito ih se nahadja šest do osem vu reštu, ar se krati nositi oružje. Vnogi vremenom popuščaju, no ima i takvih, koje nemre nikakva kaštiga sklonuti na to, da popuste. Jeden od takvih odpračen je ovih danah iz Budimpešte vu Komoran vu rest. Ime mu je Pavel Princ. Vu oktobru vzet je med soldate, a mesta je uzkratil poslužnost i odbil soldačko oružje. Zaradi toga bil je obsudjen na 5 mesecih težkog rešta. Puščen početkom aprila na slobodu, došel je k svojoj kompaniji, ali je opet izjavil, da neće nositi oružja. „Ako je Jezus mogel za jednu veliku ideju vmrjeti, nije ni meni staló do mojega življenja“, — izjavil je pred vojnim sudom. Sud ga je obsudil na dvé ljeti vu rest vu festungi Komoran.

Veliki požari.

Od par dnevo stizu s raznih stranah tuzemstva i inozemstva vesti o velikih požarih. Najveša je katastrofa zadesila Magjarsko Hradište i Novi Sandec.

Vu Magjarskom Hradištu izgorelo je 31 hiža, med njimi kloster franciskanski s cirkvom, škola, pošta i telegrav, špital i sirotište. Pokedob je toga dneva (17. aprila) puhaj jaki viher, ogenj poprijel na raznih stranah varaša hite ter je tim i otegotila obranu. Pri gašenju pripetilo se je upravo potresnih dogodjajov. Nekoje su ljude komaj oslobodili; a dvé su žene izgorele. Kvar je prešarcan na 250.000 forinti.

Vu Novo Sandecu porodil se je istog dana ogenj pri jednom peku, a pokedob je i ondi puhaj strašen veter, raznesel je ognja na više stran, ter jer tak do večeri do 300 vsake fele stanja, tojest dvé-tretine

varaša, 5000 ljudih ostalo je prez krova. Varaški ognjogasci nisu mogli nikaj pomoći, pak kad su stigli ognjogasci s raznih mestah našli su već pol varaša vu plamenu. Izgorela je gradska v čina s arkivom, 600 ljet starim, pošta i telegraf, gimnazij, više cirkvah, kloster Jezitov itd. Kvar se čeni na prék pol milijuna forintih, ali bude više. Vekša stran stanjah bilo je osigurano.

Selo Obritz pri Oberhollabrunu postradalo je 18. aprila od požara. Izgorelo je 30 hižah, a vu ognju je zaglavila jedna žena s dvojom decom.

Vu trgovišču Pötschingu kod bečkog Novomesta izgorelo je istoga dneva 13 stanja s jednom hižom.

Vu Ilavi pri Trenčinu porodil se je ogenj vu noći na 18. aprila, zagorelo je 40 hižah i varaški turen.

Na dalje je izgorela vu mestu Király-Helmech vu zemplinskoj varmegiji 20 hižah, a vu Velikoj Kinlndi honvédska kasarna.

Napokon javljaju, da je vu selu Cziszovu vu Prajskoj Slezkoj izgorelo istoga dneva 28 hižah.

Strašen beteg děce.

Vu selu Nagy-Liti, vu Bihar varmegiji, pojavil se pri děci nekakov novi strašen beteg, koji jako fonda děcu. Bogateše stanovnici bežiju vu Debrecen i Veliki Varadin. Ov beteg zvečinom snadje děcu po noći, nego večkrat i po dnevnu. Prvič počne boljeti glava, za tim blivanje, betešnik izgubi svést, padne vu delirijum i spopada ga krči vu hrštenjači i vratu. Smrt navadno nastupa već za 12 vur. Posljednih danah zbetažalo je vu toj občini 19 děce, od kojih je vumrlo — osemnaest.

Zalozeni cirkveni predmeti.

Iz Temišvara javljaju: Veliku je senzaciju ovdi pobudilo odkriće, da je sakristan ovdešnje stolne cirkve dragocene cirkvene predmete založil. Delo je izišlo na videlo, kad je biskup Dessewffy hotel mešu služiti, a stanovitih predmetah nije bilo.

Nova metoda za vraćenje tuberkuloze.

Vu jednoj od zadnjih sjednicah medicinskog kongresa vu Rimu veliku je senzaciju pobudil mladi pariški doktor dr. Backer, koji je priobčil, da se pridodanjem živučih fermentatah vu ljudsko krv mogu vraćiti bacilarni betegi, kao što je n. pr. tuberkuloza.

Fermentom nazivlju se vu kemiji takove tvari, koji su kadre drugi tvari, ako jim se i vu maloj mēri primešaju vu najvećoj mēri promjeniti i kemički raztvoriti, a da same pri tom neizčeznu ter se nepotroše. Takov je n. p. ferment kvas (Hefe), koj si primēša vu maloj količini tekućini, vu kojoj ima cukora ter ju potekne na vrenje, t. j. njezta cukor raztvora vu ugljično — kiseli alkohol itd., kaj vidimo vsaki dan kod kubanje piva — a i kod vina.

Dr Backer veli: „Pokedob sam premetal vsu medicinsku literaturu do danas, mislim, da sam ja prvi, koji pazljive čini na naročito bacille tuberkuloze. Ja mislim da sam dokazal, da ferment, kad se primēšaju tēlu koga bitje, još i vu njegovoj krvi negube svojih svojstvah i obavljaju funkcije. Oni živu i na dalje vu krvi, kolaju tēlom ter upijaju kemički na telovne sokove i celice.

Izravne próbe s dovoljno dugim sudjelovanjem kvasa s bacilli, kojuzorkuju gnojenje, dokazali, da su ti bacilli kesneše bili nesškodljivi ter njihove kulture, uštrcane drugim životinjama, nisu zrokovale nikakvog vušganje.

Mi smo vezda evu metodu, pošto se osvedočili o podpunoj nesškodljivosti našvanja fermenta vu krv životinjah, upo

i kod ljudih ter smo kušali ovak vraćiti tuberkulozne.

Po naših dovezdašnjih rezultatih usudjujem se utvrditi, da smo uštrcavanjem antibakterialnih fermentatah mogući izvračiti 90 postotkov tuberkuloznih vu prvom štadiju betega, 60 postotkov vu drugom štadiju, a vu trećem broj već prema još sačuvanom děl plućah. Mi smo vu ljetu izveli okolo 5000 takvih injekcijah, a izuzev posve nesnatu zimicu, koja je potrajala 4 do 5 vur iza uštrcanja, nismo nikad opazili kakovih štetnih posljedica.

Na to je dr. Backer pozval doktore, da ztražuju ovo njegovo sredstvo.

LOTERIJA Graz 21-ga apriliša 1894
22 7 44 55 47

Cena žitka. — Gabona drak.

1 m.-máza.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hrč	5	—
Kukoricza ó	Kuruza stari	5	—
uj	novi		
Árpa	Ječmen	6	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga »	» žuti	4	—
Vegyes »	» zmēšan	4	5

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Topler Tamás alsó-domborui lakos kérelmére ifj. Berlyák József alsó domborui lakos ellen 23 frt 45 kr. költség tőke és a 3588 [93 P. sz. végzéssel megállapított 11 frt 65 kr. ingó végrehajtás megkísértési és ezuttal 6 frt 60 krban kérelmi költség kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. trvszék és a perlaki kir. jbiróságterületén fekvő alsó-domborui 20 sztkvben A I 87 hrsz. a. felvett ingatlanak ifj. Berlyák József nevén álló egy negyed rész, illetve az 1881. évi LX. t. cz. 156 §-a alapján az egész ingatlan 400 frt becsértékben 1894. május 12. napján délelőtt 10 órakor Alsó-Domboru község házánál Grész Alajos perlaki lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

188/244. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 103. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbiróság 1227. 94. számú végzés által Pruszátz Alajos végrehajtó javára Egyed Antal ellen 2260 frt, tőke s ennek járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 691 frt 83 krba becsült szobabutorok, ágyi neműek, korcsmai eszközök, hordók, konyhai edények, sertvések, tehát és gazdasági tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Nedeliczen leendő eszközlésére

1894. évi május hó 2-án d. s. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árve-

ésen, 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt bír. végrehajtóhoz adják be.

Az előlveendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan, 1894. április 23-án.

511 1-1

Molnár,
kiküldött bír. végrehajtó.

789. tk 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírrá teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd végrehajtónak, Horváth Imre végrehajtást szenvedett elleni 2 frt 85 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő csáktornyai 151. tk. 184. hrsz. a. ingatlanból és tartozékaiból Horváth Imrét illető fele része 1601 frt 50 krban az árverést ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1894. évi május hó 16 án d. e. 10 órakor

a csáktornyai telekkönyvi irattárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tlkvihatóság.
Csáktornyan, 1894. évi márczius hó 7-én.

513 1-1

Pályázat.

Mura-Vid község (Zalam.) r. kath. kántortanítói állására pályázat hirdettetik. Jövedelme 425 frnyi készpénz fizetés havi előleges részletekben. két szobából és konyhából álló lakás, kert, istálló és sertésöl, 7 hold 800 □ öl szántóföld és szokásos stóla. Választási határidőül 1894. június 2 ika délelőtti 10 óra tüzetik ki, — melyre az okleveles pályázók személyesen megjelenni tartoznak.

Pályázati kérvények megelőző nap délután 4 óráig alulírotthoz Mura-Vidre (Zalamegye) köldendők. Tannyelv magyar és horvát.

Kelt Mura-Viden 1894. ápril 23-án.

510 1-1

Golub János
r. kath. plóbanos isk. sz. elnök.

Gyapjuszövetek

Bel- és Külföldi Divatárak

Kamgarn, Cheviot, Tricot

Egyenruházati-Lovagló-Vadász-Erdész és Libéria-Szövetek

Peruvien és Dosking a magas papság részére

Kocsi- Butor és Tekeasztal-Posztók

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit vidékre, megrendelések útján

ANTON SUESS

gyári-raktára

Grác (Styria)

Alapított 1744-ben.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Elárusítóknak külön engedmény!

506 2-4

Kiadó lakások.

A szük utczai 248/189. számu házban

Egy nagyobb lakás

Egy kisebb lakás- és

Egy butorozott szoba kiadó.

Bővebbet a házmesternél.

517 1-*

Köszvény és osziban szenvedőknek ezennel a legtöbb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsérőleg ism. vált Tmcl. Capsici comp. ajánlólag legyen csökezetbe hozva. Ezen népszerű háziszor 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszerárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárához: Richter gyógyszerár „az arany oroszánhoz”. Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis egy fél és 1 Kilos üveg palackokban kapható.

Utánzásoktól (vakodjunk és határozottan Christoph-féle lakk kérendő.

Christoph Ferencz

szobapalló-fénylakk

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Esért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

iszta fénylakk (színezetlen)

új pallókra és parkettra, mely csupan fényt ad. Különösen parkettra s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, anélkül, hogy nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr. (két közepnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9 1/2, márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyármányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rezsább, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

Csáktornyan:

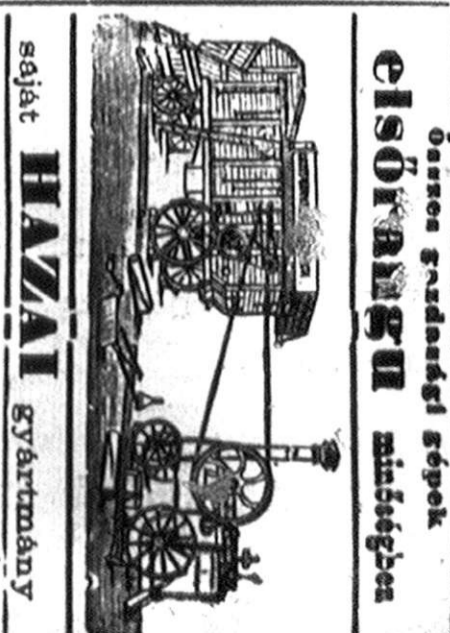
GRANER TESTVÉREKNÉL.

ELŐSŐ MAGYAR
Gyártótelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Gőzcseplőgépek

983 9-10

Rövidített levélkím: GAZDASÁGI GÉPKYH, BUDAPEST.

saját HAZAI gyártmány

Összes gazdasági gépek elsősorban minőségben

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhiré teszi, hogy Simonics Márk bottornyai lakos végrehajtónak, Guncz István bottornyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 109 frt 23 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében; — továbbá az államkincstárnak ugyan a fenti végrehajtást szenvedett elleni 37 frt 7 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. bíróság területén lévő bottornyai 151. tk. 197. hrsz. a. 329 frt, 558. hrsz. a. 171 frt, 596. hrsz. a. 138 frt, 638. hrsz. a. 69 frt, 1012. hrsz. a. 119 frt, 1435. hrsz. a. 95 frt, 1470. hrsz. a. 190 frt, 1876. hrsz. a. 129 frt, 198. hrsz. a. 28 frtra, az ezen tjkvben felvett legelő és erdő illetmény 150 frtra, a bottornyai 738. tk. 905/b hrsz. a. 114 frt, a bottornyai 800. sz. tjkönyvben 1214 hrsz. a. 102 frt, 1535. hrsz. a. 53 frt, 1609. hrsz. a. 97 frt, a bottornyai 801. tk. 1805. hrsz. a. 22 frt, 1892. hrsz. a. 171 frt, és 1900. hrsz. a. 18 frtra becsült ingatlanok és az előirt összes ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1894 évi május hó 16-ik napján délután
3 órakor

a bottornyai község házában Zakál Henrik felperési ügyvéd vagy helyettesének közben.

jöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a

kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpóznak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1894. évi márczius 11-én.

516 1-1.

A miskolci gyalog- és lovaslaktanya összes cement s csatornázási munkáinak vállalkozója.

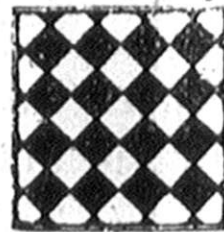
Sartory Oszkár

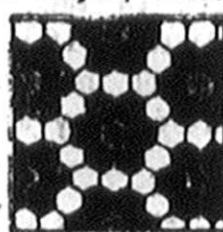
építő-anyagok raktára és cement-áru gyára Nagy-Kanizsán.

Van szerencsém azon tiszteletteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkitünőbb minőségű mező- és vakolat-gipsz, építészeti més, hydr. més, román cement, 1^a román cement és valódi perlmoosi portland cement

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá: a Nagy-Kanizsán berendezett cementáru gyáramban kitünő és valódi portland-cementből készült cementlemezeket, természetes vörös és fekete színben, különféle nagyságban közönséges és mesterséges márványban gyártok mindennemű épület díszítményeket, szállítok elvállalok cement építési munkálatokat u. m. veneciai-terraci gr ni, mozaik padozat talapzat, vízvezetők

cement-csatorna, falak szárazzá tétele, vízvezeték hegyreállítását, szarvasmarha abrak-sorompók, abrak lehűtő kádak és vízgyűjtők elkészítését, Steyer homokköt, karati és kararai márványt, kelheimi lemezt, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyök falak száraz állapotban megtartására, — kereszt-ágakat, falkapcsokat, a legjobb minőségű vasból gazdasági gépeket, ugyszintén szerszámokat, valódi chamotte kályhákat a legolcsóbb árak mellett szállítok általában minden az építészeti és gépszakmába vágó

megrendelések a leggyorsabban és legjutányosabban teljesíttetnek. Kivánatra előleges árszabásokat, mintalapokat, rajzokat, fényképeket és mintadarabokat mindenkor kész vagyok beküldeni.

Kiváló tisztelettel

Sartory Oszkár.

Fiók-üzlet MISKOLCON.

Kérjen csak „ZACHERLINT”

mert ez a leggyorsabban és legbiztosabban működő szer mindennemű férgek kipusztítására.

Semmi nem bizonyíthatja jobban elérhetetlen erejét és jóságát, mint óriási elterjedésének sikere mely szerint nem létezik egy második szer, melynek forgalmát, a

ZACHERLIN

legalább néhány tucsat szor felül nem mulná.

Kérjen azonban mindenkor lepecsételt üveget és csakis

„Zacherlin”

névvel ellátottat mert minden más értéktelen hamisítvány !!

Csáktornya :

Strahia Testvérek
Graner Testvérek
Heinrich Miksa
özv. Göncz L. gyógyszer.

Alsó-Lendva :

Fuss Nándor gyógyszer.
Freyer Fülöp
Graner Testvérek.

Perlak :

Kramarits Viktor,
Sosterics Pál.

Polstrau :

Max Robič .

Az üvegek ára : 15 kr, 30 kr., 50 kr., 1 és 2 frt ; a Zacherlin-pórszóró-készülék darabja 30 krajczár.

996 2-7